

EVROPSKA UNIJA

EVROPSKI PARLAMENT

SVET

**Strasbourg, 30. maj 2018
(OR. en)**

**2014/0100 (COD)
LEX 1806**

**PE-CONS 62/1/17
REV 1**

**AGRILEG 227
CODEC 1861**

**UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA O EKOLOŠKI PRIDELAVI IN
OZNAČEVANJU EKOLOŠKIH PROIZVODOV IN RAZVELJAVITVI UREDBE SVETA (ES)
ŠT. 834/2007**

UREDBA (EU) 2018/...
EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 30. maja 2018

o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov
in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 834/2007

IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 43(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora¹,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij²,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom³,

¹ UL C 12, 15.1.2015, str. 75.

² UL C 19, 21.1.2015, str. 84.

³ Stališče Evropskega parlamenta z dne 19. aprila 2018 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 22. maja 2018.

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Ekološka pridelava je celotni sistem upravljanja kmetijskega gospodarstva in pridelave hrane, ki združuje najboljše prakse na področju okolja in podnebnih ukrepov, visoko raven biotske raznovrstnosti, ohranjanje naravnih virov in uporabo visokih standardov dobrobiti živali in visokih standardov pridelave, skladno s povpraševanjem vedno večjega števila potrošnikov po proizvodih, pridelanih z uporabo naravnih snovi in postopkov. Ekološka pridelava ima tako dvojno družbeno vlogo: po eni strani oskrbuje specifičen trg in s tem zadovoljuje povpraševanje potrošnikov po ekoloških proizvodih, po drugi strani pa zagotavlja javno dostopne dobrine in s tem prispeva k varstvu okolja, dobrobiti živali in razvoju podeželja.

- (2) Spoštovanje visokih zdravstvenih standardov ter standardov za varstvo okolja in dobrobit živali pri pridelavi ekoloških proizvodov je bistveno za visoko kakovost teh proizvodov. Kot je poudarjeno v sporočilu Komisije z dne 28. maja 2009 o politiki kakovosti kmetijskih proizvodov, je ekološka pridelava, skupaj z geografskimi označbami in zajamčenimi tradicionalnimi posebnostmi v skladu z Uredbo (EU) št. 1151/2012 Evropskega parlamenta in Sveta¹ ter proizvodi iz najbolj oddaljenih regij Unije v skladu z Uredbo (EU) št. 228/2013 Evropskega parlamenta in Sveta², del shem kakovosti kmetijskih proizvodov Unije. V skupni kmetijski politiki (SKP) so zato za ekološko pridelavo zastavljeni isti cilji, kot so značilni za vse sheme kakovosti kmetijskih proizvodov Unije.

¹ Uredba (EU) št. 1151/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. novembra 2012 o shemah kakovosti kmetijskih proizvodov in živil (UL L 343, 14.12.2012, str. 1).

² Uredba (EU) št. 228/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. marca 2013 o posebnih ukrepih za kmetijstvo v najbolj oddaljenih regijah Unije in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 247/2006 (UL L 78, 20.3.2013, str. 23).

- (3) Vključenost ciljev politike ekološke pridelave v cilje SKP je zagotovljena zlasti tako, da je poskrbljeno, da kmetje prejmejo pravično povračilo za upoštevanje pravil ekološke pridelave. Poleg tega rastoče povpraševanje potrošnikov po ekoloških proizvodih ustvarja pogoje za nadaljnji razvoj in širitev trga teh proizvodov ter s tem za dvig povračila kmetom, ki se ukvarjajo z ekološko pridelavo.
- (4) Ekološka pridelava je tudi sistem, ki prispeva k vključevanju zahtev glede varstva okolja v SKP in spodbuja trajnostno kmetijsko pridelavo. Zato so bili v okviru SKP uvedeni ukrepi za finančno pomoč ekološki pridelavi, zlasti z Uredbo (EU) št. 1307/2013 Evropskega parlamenta in Sveta¹, še posebej pa so bili okrepljeni z reformo pravnega okvira politike za razvoj podeželja, kot je določeno v Uredbi (EU) št. 1305/2013 Evropskega parlamenta in Sveta².

¹ Uredba (EU) št. 1307/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o pravilih za neposredna plačila kmetom na podlagi shem podpore v okviru skupne kmetijske politike ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 637/2008 in Uredbe Sveta (ES) št. 73/2009 (UL L 347, 20.12.2013, str. 608).

² Uredba (EU) št. 1305/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1698/2005 (UL L 347, 20.12.2013, str. 487).

- (5) Ekološka pridelava prispeva tudi k doseganju ciljev okoljske politike Unije, zlasti ciljev iz sporočil Komisije z dne 22. septembra 2006 z naslovom: "Tematske strategije za varstvo tal", z dne 3. maja 2011 z naslovom: "Naše življenjsko zavarovanje, naš naravni kapital: strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2020", in z dne 6. maja 2013 z naslovom: "Zelena infrastruktura – izboljšanje evropskega naravnega kapitala" ter iz okoljske zakonodaje, kot so direktive 2000/60/ES¹, 2001/81/ES², 2009/128/ES³ in 2009/147/ES⁴ Evropskega parlamenta in Sveta ter direktivi Sveta 91/676/EGS⁵ in 92/43/EGS⁶.

¹ Direktiva 2000/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike (UL L 327, 22.12.2000, str. 1).

² Direktiva 2001/81/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2001 o nacionalnih zgornjih mejah emisij za nekatera onesnaževala zraka (UL L 309, 27.11.2001, str. 22).

³ Direktiva 2009/128/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti za doseganje trajnostne rabe pesticidov (UL L 309, 24.11.2009, str. 71).

⁴ Direktiva 2009/147/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o ohranjanju prosto živečih ptic (UL L 20, 26.1.2010, str. 7).

⁵ Direktiva Sveta 91/676/EGS z dne 12. decembra 1991 o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov (UL L 375, 31.12.1991, str. 1).

⁶ Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (UL L 206, 22.7.1992, str. 7).

- (6) Glede na cilje politike Unije o ekološki pridelavi bi moral biti pravni okvir, oblikovan za izvajanje te politike, usmerjen v zagotavljanje poštene konkurence in pravnega delovanja notranjega trga z ekološkimi proizvodi, v ohranjanje in upravičevanje zaupanja potrošnikov v proizvode, ki so označeni kot ekološki ter v zagotavljanje pogojev, v katerih se politika lahko nadalje razvija skladno z razvojem pridelave in trga.
- (7) Prednostne naloge politike v okviru strategije Evropa 2020, kot so določene v sporočilu Komisije z dne 3. marca 2010 z naslovom: "Evropa 2020: Strategija za pametno, trajnostno in vključujočo rast", vključujejo doseganje konkurenčnega gospodarstva, ki temelji na znanju in inovacijah, spodbujanje gospodarstva z visoko stopnjo zaposlenosti, ki bi zagotovilo socialno in ozemeljsko kohezijo, ter podpiranje prehoda v nizkoogljično gospodarstvo, v katerem se viri izkoriščajo gospodarno. Politika ekološke pridelave bi izvajalcem dejavnosti torej morala dati prava orodja za boljšo opredelitev in promocijo njihovih proizvodov, hkrati pa bi jih morala ščititi pred nepoštenimi praksami.
- (8) Sektor ekološkega kmetovanja v Uniji se je v zadnjih letih hitro razvil, ne le v smislu površin, ki se uporabljajo za ekološko kmetovanje, temveč tudi v smislu števila gospodarstev in skupnega števila v Uniji registriranih izvajalcev dejavnosti v ekološkem sektorju.

- (9) Zaradi dinamičnega razvoja ekološkega sektorja je v Uredbi Sveta (ES) št. 834/2007¹ prepoznana potreba po prihodnjem pregledu pravil ekološke pridelave Unije, ob upoštevanju izkušenj, pridobljenih z uporabo navedenih pravil. Rezultati tega pregleda, ki ga je izvedla Komisija, kažejo, da bi bilo treba pravni okvir Unije, ki ureja ekološko pridelavo, izboljšati, da bo vključeval pravila, ki bodo skladna z visokimi pričakovanji potrošnikov in dovolj jasna za tiste, ki so jim namenjena. Zato bi bilo treba Uredbo (ES) št. 834/2007 razveljaviti in jo nadomestiti z novo uredbo.

¹ Uredba Sveta (ES) št. 834/2007 z dne 28. junija 2007 o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov in razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 2092/91 (UL L 189, 20.7.2007, str. 1).

- (10) Dosedanje izkušnje z uporabo Uredbe (ES) št. 834/2007 kažejo potrebo po jasni opredelitvi, za katere proizvode se ta uredba uporablja. Zlasti bi morala zajemati proizvode kmetijskega izvora, vključno s proizvodi iz akvakulture in čebelarstva, kot so navedeni v Prilogi I k Pogodbi o delovanju Evropske unije (PDEU). Zajemati bi morala tudi predelane kmetijske proizvode, ki se uporabljajo kot hrana ali krma, saj dajanje takšnih proizvodov v promet kot ekoloških proizvodov omogoča velike prodajne možnosti za kmetijske proizvode, potrošnikom pa zagotavlja, da prepoznajo ekološko naravo kmetijskih proizvodov, iz katerih so pridelani. Podobno bi ta uredba morala zajemati nekatere druge proizvode, ki so s kmetijskimi proizvodi podobno tesno povezani kot predelani kmetijski proizvodi, ki se uporabljajo kot hrana ali krma, saj ti drugi proizvodi omogočajo velike prodajne možnosti za kmetijske proizvode ali pa so sestavni del postopka pridelave. V področje uporabe te uredbe bi bilo treba vključiti tudi morsko sol in druge soli, ki se uporabljajo kot hrana ali krma, saj se lahko pridobivajo z uporabo naravnih postopkov pridelave, njihova pridelava pa prispeva k razvoju podeželja in zato spada med cilje te uredbe. Zaradi jasnosti bi bilo treba take druge proizvode, ki niso navedeni v Prilogi I k PDEU, navesti v Prilogi k tej uredbi.

- (11) Za dopolnitev ali spremembo nekaterih nebistvenih elementov te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje aktov v skladu s členom 290 PDEU. Zlasti je pomembno je, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, vključno na ravni strokovnjakov, in da se ta posvetovanja izvedejo v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje¹. Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njuni strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.
- (12) Da bi se upoštevali novi postopki pridelave, novi materiali ali mednarodne zaveze, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje določenih aktov za razširitev seznama drugih proizvodov, ki so tesno povezani s kmetijstvom, ki spada v področje uporabe te uredbe.
- (13) Proizvodi, za katere se uporablja ta uredba, vendar izvirajo iz lova ali ribolova divjih živali, ne bi smeli šteti za ekološke proizvode, saj postopka gojenja ni mogoče v celoti nadzirati.

¹ UL L 123, 12.5.2016, str. 1.

- (14) Zaradi lokalne narave priprave hrane v obratih javne prehrane se ukrepi držav članic in zasebne sheme štejejo kot primerni za zagotavljanje delovanja enotnega trga. Zato se ta uredba ne bi smela uporabljati za hrano, pripravljeno v obratih javne prehrane, ki se zato tudi ne bi smela označevati ali oglaševati z logotipom ekološke pridelave Evropske unije.
- (15) Raziskovalni projekti so pokazali, da je na trgu ekološke hrane ključno zaupanje potrošnikov. Dolgoročno lahko pravila, ki niso vredna zaupanja, ogrozijo zaupanje javnosti in privedejo do nedelovanja trga. Zato bi moral trajnostni razvoj ekološke pridelave v Uniji temeljiti na preudarnih pravilih pridelave, harmoniziranih na ravni Unije, ki bi morala zadovoljiti pričakovanja izvajalcev dejavnosti in potrošnikov glede kakovosti ekoloških proizvodov ter bi morala biti skladna z načeli in pravili iz te uredbe.
- (16) Ta uredba bi se morala uporabljati brez poseganja v sorodno zakonodajo, zlasti zakonodajo na področju varnosti prehranske verige, zdravja in dobrobiti živali, zdravja rastlin, rastlinskega razmnoževalnega materiala, označevanja in okolja.

- (17) Ta uredba bi morala biti podlaga za trajnostni razvoj ekološke pridelave in njenih pozitivnih učinkov na okolje, obenem pa bi morala zagotoviti učinkovito delovanje notranjega trga z ekološkimi proizvodi in pošteno konkurenco, s čimer bi kmetom pomagala do poštenega dohodka, vzpostavila zaupanje in zaščitila interese potrošnikov ter spodbudila kratke dobavne verige in lokalno pridelavo. Te cilje bi bilo treba doseči z upoštevanjem splošnih in specifičnih načel ter splošnih in podrobnih pravil ekološke pridelave.
- (18) Glede na posebnosti sistemov ekološke pridelave bi morali pri izbiri rastlinskih sort prednost dati agronomski učinkovitosti, genski raznovrstnosti, odpornosti proti boleznim, dolgoživosti ter prilagoditvi na različne lokalne talne in podnebne razmere ter bi morali spoštovati naravne omejitve križanja.
- (19) V kmetijskih gospodarstvih z enotami, ki se ne upravljajo v skladu s pravili ekološke pridelave, naj bi bilo tveganje za neskladje s pravili ekološke pridelave večje. Zato bi se morala vsa kmetijska gospodarstva v Uniji, ki želijo postati ekološka, po ustreznem obdobju preusmeritve v celoti upravljati v skladu z zahtevami, ki veljajo za ekološko pridelavo. Kljub temu bi morali pod določenimi pogoji, med drugim zlasti pod pogojem jasne in učinkovite ločitve ekoloških pridelovalnih enot od pridelovalnih enot za proizvode iz preusmeritve in neekoloških pridelovalnih enot ter ločitve med proizvodi teh enot, dovoliti gospodarstva, ki vključujejo tako enote, ki se upravljajo v skladu s pravili ekološke pridelave, kot enote, ki se upravljajo v skladu s pravili neekološke pridelave.

- (20) Ker bi bilo treba omejiti uporabo zunanjih surovin pri ekološki pridelavi, bi bilo treba določiti nekatere cilje, za katere se proizvodi in snovi pogosto uporabljajo pri pridelavi kmetijskih proizvodov ali pri predelanih kmetijskih proizvodih. Kadar se proizvodi ali snovi običajno uporabljajo za te cilje, bi morala biti taka uporaba dovoljena le, če so bili proizvodi ali snovi odobreni v skladu s to uredbo. Vendar bi morala takšna odobritev veljati le, če pravo Unije ali nacionalno pravo, ki temelji na pravu Unije, uporabe zunanjih surovin v neekološki pridelavi ne prepoveduje. V ekološki pridelavi bi morala biti dovoljena uporaba proizvodov ali snovi, ki jih fitofarmacevtska sredstva vsebujejo ali so iz njih sestavljena, razen aktivnih snovi, če je njihova uporaba odobrena v skladu z Uredbo (ES) št. 1107/2009 Evropskega parlamenta in Sveta¹ in če države članice dajanja v promet ali uporabe teh fitofarmacevtskih sredstev niso prepovedale v skladu z navedeno uredbo.

¹ Uredba (ES) št. 1107/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o dajanju fitofarmacevtskih sredstev v promet in razveljavitvi direktiv Sveta 79/117/EGS in 91/414/EGS (UL L 309, 24.11.2009, str. 1).

- (21) Kadar se celotno gospodarstvo nameni ali se deli gospodarstva namenijo za pridelavo ekoloških proizvodov, bi morale zanje veljati obdobje preusmeritve, med katerim se upravljajo v skladu s pravili ekološke pridelave, ne morejo pa pridelovati ekoloških proizvodov. Proizvodi bi se smeli dajati v promet kot ekološki šele, ko je obdobje preusmeritve zaključeno. To obdobje se ne bi smelo začeti, dokler kmet ali izvajalec dejavnosti, ki pridelujejo alge ali živali iz akvakulture, pristojnim organom države članice, v kateri leži gospodarstvo, ne priglasijo preusmeritve v ekološko pridelavo in s tem zanj velja nadzorni sistem, ki ga država članica vzpostavi v skladu z Uredbo (EU) 2017/625 Evropskega parlamenta in Sveta¹ in to uredbo. Pristojni organi bi obdobja pred datumom priglasitve smeli retroaktivno priznati kot obdobja preusmeritve samo takrat, kadar za gospodarstvo ali njegove relevantne dele veljajo kmetijsko-okoljski ukrepi, financirani iz skladov Unije, ali kadar gospodarstvo ali njegove relevantne dele sestavljajo naravne ali kmetijske površine, ki v zadnjih treh letih niso bile obdelane s proizvodi ali snovmi, ki niso odobrene za uporabo v ekološki pridelavi.

¹ Uredba (EU) 2017/625 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2017 o izvajanju uradnega nadzora in drugih uradnih dejavnosti, da se zagotovi uporaba zakonodaje o živilih in krmi, pravil o zdravju in dobrobiti živali ter zdravju rastlin in fitofarmacevtskih sredstvih, ter o spremembi uredb (ES) št. 999/2001, (ES) št. 396/2005, (ES) št. 1069/2009, (ES) št. 1107/2009, (EU) št. 1151/2012, (EU) št. 652/2014, (EU) 2016/429 in (EU) 2016/2031 Evropskega parlamenta in Sveta, uredb Sveta (ES) št. 1/2005 in (ES) št. 1099/2009 ter direktiv Sveta 98/58/ES, 1999/74/ES, 2007/43/ES, 2008/119/ES in 2008/120/ES ter razveljavitvi uredb (ES) št. 854/2004 in (ES) št. 882/2004 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Sveta 89/608/EGS, 89/662/EGS, 90/425/EGS, 91/496/EGS, 96/23/ES, 96/93/ES in 97/78/ES ter sklepa Sveta 92/438/EGS (Uredba o uradnem nadzoru) (UL L 95, 7.4.2017, str. 1).

- (22) Za zagotovitev kakovosti, sledljivosti in skladnosti s to uredbo, kar zadeva ekološko pridelavo, ter za zagotovitev prilagoditve tehničnemu razvoju bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da sprejme določene akte glede nadaljnjih pravil o delitvi gospodarstev na ekološke pridelovalne enote, pridelovalne enote za proizvode iz preusmeritve in neekološke pridelovalne enote.
- (23) Uporaba ionizirajočega sevanja, kloniranja živali in umetno izzване poliploidnosti pri živalih ali gensko spremenjenih organizmov (GSO) ter proizvodov, pridobljenih iz GSO ali z GSO, je nezdržljiva s pojmom ekološke pridelave in s predstavo potrošnikov o ekoloških proizvodih. Zato bi bilo treba tako uporabo v ekološki pridelavi prepovedati.
- (24) Da bi podprli in olajšali doseganje skladnosti s to uredbo, bi morali izvajalci dejavnosti na vseh stopnjah pridelave, priprave in distribucije po potrebi sprejeti preventivne ukrepe za zagotavljanje ohranjanja biotske raznovrstnosti in kakovosti tal, za preprečevanje in zatiranje škodljivih organizmov in bolezni ter v izogib negativnim vplivom na okolje ter zdravje živali in rastlin. Po potrebi bi morali sprejeti tudi sorazmerne previdnostne ukrepe, ki bi jih sami nadzirali, da se prepreči kontaminacija s proizvodi ali snovmi, ki niso odobrene za uporabo v ekološki pridelavi v skladu s to uredbo, ter prepreči mešanje ekoloških proizvodov, proizvodov iz preusmeritve in neekoloških proizvodov.

- (25) Proizvodi, pridelani v obdobju preusmeritve, ne bi smeli biti dani v promet kot ekološki proizvodi. Da bi se izognili zmedi med potrošniki in preprečili njihovo zavajanje, se ti proizvodi tudi ne bi smeli tržiti kot proizvodi iz preusmeritve, razen v primeru rastlinskega razmnoževalnega materiala in rastlinskih proizvodov, ki so namenjeni za hrano ali krmo in vsebujejo le eno kmetijsko rastlino, v vseh primerih pa pod pogojem, da je bilo pred spravilom spoštovano vsaj 12-mesečno obdobje preusmeritve.
- (26) Za zagotovitev kakovosti, sledljivosti, skladnosti s to uredbo in prilagoditve tehničnemu razvoju bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje določenih aktov v zvezi s pravili za preusmeritev za nadaljnje živalske vrste.
- (27) Določiti bi bilo treba podrobna pravila za pridelavo rastlin, živinorejo in akvakulturo, vključno s pravili za nabiranje divjih rastlin in alg, pa tudi za pridelavo predelane hrane in krme ter vina in kvasa, ki se uporablja kot hrana ali krma, da se zagotovita harmonizacija ter upoštevanje ciljev in načel ekološke pridelave.

- (28) Ker ekološka pridelava rastlin temelji na hranjenju rastlin primarno prek ekosistema tal, bi gojenje rastlin moralo potekati na in v živi prsti, ki je v stiku s podtaljem in kamninsko podlago. Niti hidroponska pridelava niti gojenje rastlin v zabojnikih, vrečah ali gredah, kjer korenine niso v stiku z živo prstjo, zato ne bi smeli biti dovoljeni.
- (29) Dovoliti bi bilo treba nekatere prakse gojenja rastlin, ki se ne izvajajo na ali v zemlji, kot sta pridelava kaljenih semen ali glavíc vitlofa ter gojenje okrasnih rastlin in zelišč v lončkih, ki se končnemu potrošniku prodajajo skupaj s posodo, za katere načelo gojenja kmetijskih rastlin na ali v zemlji ne velja ali pri katerih ni nobenega tveganja zavajanja potrošnika glede postopka pridelave. Da bi že v zgodnji fazi rasti rastlin spodbudili ekološko pridelavo, bi bilo treba dovoliti tudi gojenje sejancev ali sadik v posodah za nadaljnje presajanje.

- (30) Načelo gojenja kmetijskih rastlin na ali v zemlji in hranjenje rastlin primarno prek ekosistema tal je bilo vzpostavljeno z Uredbo (ES) št. 834/2007. Nekateri izvajalci dejavnosti pa so razvili ekonomski model z gojenjem rastlin v „posebej ločenih gredah“, pri čemer so jih njihovi nacionalni organi certificirali kot ekološke v skladu z Uredbo (ES) št. 834/2007. 28. junija 2017 je bil po rednem zakonodajnem postopku dosežen dogovor, da bi morala ekološka pridelava temeljiti na hranjenju rastlin primarno prek ekosistema tal oziroma na ali v zemlji ter da gojenje rastlin v posebej ločenih gredah od tega datuma dalje ne bi smelo biti več dovoljeno. Da bi izvajalcem dejavnosti, ki so tovrstni ekonomski model razvili pred navedenim datumom, omogočili prilagoditev, bi jim moralo biti dovoljeno, da v obdobju desetih let od datuma začetka uporabe te uredbe ohranijo pridelovalne površine, če so jih njihovi nacionalni organi pred navedenim datumom certificirali kot ekološke na podlagi Uredbe (ES) št. 834/2007. Na podlagi informacij, ki jih je Komisija prejela od držav članic, je bil tak model v Uniji pred 28. junijem 2017 odobren samo na Finskem, Švedskem in Danskem. Komisija bi morala v poročilu, ki bi moral biti objavljen pet let po datumu uporabe te uredbe, preučiti uporabo posebej ločenih gred v ekološkem kmetijstvu.
- (31) Ekološka pridelava rastlin bi morala vključevati postopke pridelave, ki ne onesnažujejo okolja ali ga čim manj onesnažujejo.

- (32) Medtem ko si lahko neekološko kmetijstvo pri prilagajanju na okolje pomaga z uporabo več zunanjih dejavnikov, da bi doseglo optimalno rast kmetijskih rastlin, pa so sistemi ekološkega gojenja rastlin odvisni od rastlinskega razmnoževalnega materiala, ki bo zmožen odpornosti proti različnim boleznim ter prilagajanja različnim lokalnim talnim in podnebnim razmeram, pa tudi specifičnim gojitvenim postopkom ekološkega kmetijstva, ki prispevajo k razvoju sektorja ekološke pridelave. Zato je treba razviti ekološki rastlinski razmnoževalni material, primeren za ekološko kmetijstvo.
- (33) Kar zadeva upravljanje tal in gnojenje, bi bilo treba določiti postopke za gojenje rastlin, ki so dovoljeni v ekološki pridelavi rastlin, ter pogoje za uporabo gnojil in dodatkov za izboljšanje tal.
- (34) Uporabo fitofarmacevtskih sredstev bi bilo treba znatno omejiti. Prednost bi bilo treba dati ukrepom za preprečevanje škode, ki jo povzročijo škodljivi organizmi in plevel, in sicer s tehnikami, pri katerih se fitofarmacevtska sredstva ne uporabljajo, kot je kolobarjenje. Prisotnost škodljivih organizmov in plevela bi bilo treba spremljati, da se ugotovi, ali je posredovanje ekonomsko in ekološko upravičeno. Uporaba določenih fitofarmacevtskih sredstev bi morala biti dovoljena, če te tehnike ne zagotavljajo primerne zaščite in le če so ta fitofarmacevtska sredstva registrirana v skladu z Uredbo (ES) št. 1107/2009, potem ko je bilo ocenjeno in ugotovljeno, da je taka uporaba združljiva s cilji in načeli ekološke pridelave, vključno kadar so bili ti proizvodi registrirani pod omejevalnimi pogoji uporabe, in so bili posledično odobreni v skladu s to uredbo.

- (35) Za zagotovitev kakovosti, sledljivosti, skladnosti s to uredbo in prilagoditve tehničnemu razvoju bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje določenih aktov v zvezi z nekaterimi odstopanji, uporabo rastlinskega razmnoževalnega materiala iz preusmeritve ali neekološkega rastlinskega razmnoževalnega materiala, dogovori med izvajalci dejavnosti v kmetijskih gospodarstvih, nadaljnjimi ukrepi za obvladovanje škodljivcev in plevela ter nadaljnjimi podrobnimi pravili in postopki gojenja specifičnih rastlin in pridelavo rastlin.
- (36) Raziskave v Uniji glede rastlinskega razmnoževalnega materiala, ki je preveč heterogen, da bi bil lahko opredeljen kot sorta, so pokazale na morebitne dobre strani uporabe tega raznovrstnega materiala, zlasti v ekološki pridelavi, na primer za zmanjšanje širjenja bolezni, izboljšanje odpornosti in povečanje biotske raznovrstnosti.
- (37) Zato bi moral biti rastlinski razmnoževalni material, ki ne pripada določeni sorti, pripada pa skupini rastlin znotraj ene botanične razvrstitve z visoko stopnjo genske in fenotipske raznovrstnosti med posameznimi razmnoževalnimi enotami, na voljo za uporabo v ekološki pridelavi.

To pomeni, da bi morali izvajalcem dejavnosti omogočiti, da rastlinski razmnoževalni material, sestavljen iz ekološkega heterogenega materiala, tržijo brez izpolnjevanja zahtev za registracijo in ne da bi jim bilo treba upoštevati certifikacijo kategorij pred-baznega, baznega in certificiranega materiala ali zahtev za druge kategorije, kot so določene v direktivah 66/401/EGS¹, 66/402/EGS², 68/193/EGS³, 98/56/ES⁴, 2002/53/ES⁵, 2002/54/ES⁶, 2002/55/ES⁷, 2002/56/ES⁸, 2002/57/ES⁹, 2008/72/ES¹⁰ in 2008/90/ES¹¹ ali aktih, sprejetih na podlagi navedenih direktiv.

-
- ¹ Direktiva Sveta št. 66/401/EGS z dne 14. junija 1966 o trženju semen krmnih rastlin (UL L 125, 11.7.1966, str. 2298).
- ² Direktiva Sveta št. 66/402/EGS z dne 14. junija 1966 o trženju semen žit (UL L 125, 11.7.1966, str. 2309).
- ³ Direktiva Sveta 68/193/EGS z dne 9. aprila 1968 o trženju materiala za vegetativno razmnoževanje trte (UL L 93, 17.4.1968, str. 15).
- ⁴ Direktiva Sveta 98/56/ES z dne 20. julija 1998 o trženju razmnoževalnega materiala okrasnih rastlin (UL L 226, 13.8.1998, str. 16).
- ⁵ Direktiva Sveta 2002/53/ES z dne 13. junija 2002 o skupnem katalogu sort poljščin (UL L 193, 20.7.2002, str. 1).
- ⁶ Direktiva Sveta 2002/54/ES z dne 13. junija 2002 o trženju semena pese (UL L 193, 20.7.2002, str. 12).
- ⁷ Direktiva Sveta 2002/55/ES z dne 13. junija 2002 o trženju semena zelenjadnic (UL L 193, 20.7.2002, str. 33).
- ⁸ Direktiva Sveta 2002/56/ES z dne 13. junija 2002 o trženju semenskega krompirja (UL L 193, 20.7.2002, str. 60).
- ⁹ Direktiva Sveta 2002/57/ES z dne 13. junija 2002 o trženju semena oljnic in predivnic (UL L 193, 20.7.2002, str. 74).
- ¹⁰ Direktiva Sveta 2008/72/ES z dne 15. julija 2008 o trženju razmnoževalnega in sadilnega materiala zelenjadnic, razen semena (UL L 205, 1.8.2008, str. 28).
- ¹¹ Direktiva Sveta 2008/90/ES z dne 29. septembra 2008 o trženju razmnoževalnega materiala sadnih rastlin in sadnih rastlin, namenjenih za pridelavo sadja (UL L 267, 8.10.2008, str. 8).

Tržiti bi morali potem, ko so uradno obvestili pristojne organe iz navedenih direktiv in ko Komisija sprejme harmonizirane zahteve za takšen material, pod pogojem, da ta material izpolnjuje te zahteve.

- (38) Za zagotovitev kakovosti, sledljivosti, skladnosti s to uredbo in prilagoditve tehničnemu razvoju bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje določenih aktov v zvezi z določitvijo nekaterih pravil za pridobivanje in trženje rastlinskega razmnoževalnega materiala iz ekološkega heterogenega materiala določenega roda ali vrste.
- (39) Da bi zadostili potrebam ekoloških pridelovalcev, spodbujali raziskave in razvili ekološke sorte, primerne za ekološko pridelavo, ter da bi se upoštevali posebne potrebe in cilji ekološkega kmetijstva, kot so večja genska raznovrstnost, odpornost ali toleranca na bolezni in prilagoditev na različne lokalne talne in podnebne razmere, bi bilo treba opraviti začasni poskus v skladu z direktivami 66/401/EGS, 66/402/EGS, 68/193/EGS, 2002/53/ES, 2002/54/ES, 2002/55/ES, 2002/56/ES, 2002/57/ES, 2008/72/ES in 2008/90/ES. Ta začasni poskus bi moral trajati sedem let, na razpolago bi mu morala biti zadostna količina rastlinskega razmnoževalnega materiala, o njem pa bi se moralo poročati na letni ravni. Moral bi prispevati k določitvi meril za opis značilnosti navedenega materiala ter k opredelitvi pridelovalnih in tržnih pogojev za navedeni material.

- (40) Ker je z živinorejo samo po sebi povezano upravljanje kmetijskega zemljišča, na katerem se za hranjenje poljščin uporablja gnoj, bi bilo treba prepovedati živinorejo brez uporabe kmetijskega zemljišča, razen v primeru čebelarstva. Spodbujati bi bilo treba, da se pri izbiri pasem izberejo take, ki imajo značilnosti, pomembne za ekološko kmetijstvo, kot je denimo visoka stopnja genske raznovrstnosti, sposobnost prilagajanja lokalnim razmeram in odpornost proti boleznim.
- (41) Ekološko vzrejenih živali zadostne kakovosti ni vedno dovolj na voljo, da bi zadostili potrebam kmetov, ki želijo čredo ali jato sestaviti prvič ali pa jo razširiti oziroma obnoviti. Pod določenimi pogoji bi torej morale biti mogoče neekološko vzrejene živali privedi v ekološko pridelovalno enoto.
- (42) Živino bi bilo treba krmiti s posamičnimi krmili, pridelanimi v skladu s pravili ekološke pridelave in po možnosti na lastnem kmetijskem gospodarstvu kmeta, pri tem pa bi bilo treba upoštevati fiziološke potrebe živine. Vendar pa bi morali kmetom omogočiti, da pod določenimi pogoji uporabljajo krmo iz preusmeritve, pridelano na lastnih kmetijskih gospodarstvih. Da se zadosti osnovnim prehranskim potrebam živine, bi bilo treba pod natančno opredeljenimi pogoji kmetom omogočiti uporabo nekaterih posamičnih krmil mikrobiološkega ali mineralnega izvora ali določenih krmnih dodatkov in pomožnih tehnoloških sredstev.

- (43) Skrb za zdravje živali bi morala temeljiti predvsem na preprečevanju bolezni. Poleg tega bi bilo treba izvajati posebne čistilne in razkuževalne ukrepe. Preventivna uporaba kemično sintetiziranih alopatskih zdravil, vključno antibiotikov, v ekološki pridelavi ne bi smela biti dovoljena. V primeru bolezni ali poškodbe živali, ki zahteva takojšnje zdravljenje, bi bilo treba uporabo teh zdravil omejiti na najmanjšo možno količino, potrebno za ponovno vzpostavitev dobrobiti živali. Da bi se potrošnikom zagotovila neoporečnost ekološke vzreje, bi morala v teh primerih uradna karenca po uporabi takšnih zdravil, kot je določena v ustrezni zakonodaji Unije, trajati dvakrat toliko kot običajna karenca in najmanj 48 ur.
- (44) Pogoji namestitve živine in vzrejne prakse za ekološko vzrejeno živino bi morali biti prilagojeni vedenjskim potrebam živali ter bi morali zagotavljati visoko raven dobrobiti živali, ki bi v nekaterih vidikih morala biti višja od standardov Unije glede dobrobiti živali, ki veljajo za živinorejo na splošno. V večini primerov bi morala živina imeti trajen dostop do površin na prostem za gibanje. Na vseh stopnjah življenja živali bi bilo treba preprečevati ali čim bolj zmanjšati trpljenje, bolečine ali vznemirjenje živali. Privezovanje in pohabljanje, kot so krajšanje repov pri ovcah, obrezovanje kljunov v prvih treh dneh življenja, in odstranjevanje izrastkov, bi smelo biti mogoče le, če so to odobrili pristojni organi in pod določenimi pogoji.

- (45) Ker je ekološka vzreja najbolj razvita za govedo, ovce, koze, enoprste kopitarje, živali z rogovjem in prašiče ter perutnino, kunce in čebele, bi se za te vrste morala uporabljati dodatna podrobna pravila vzreje. Potrebno je, da Komisija za te vrste določi nekatere zahteve, ki so pomembne za vzrejo teh živali, kot so denimo zahteve glede gostote živali, najmanjše velikosti površin in osnovnih značilnosti ter tudi tehnične zahteve glede namestitve. Za druge vrste bi se take zahteve morale določiti, ko se bodo dodatna podrobna pravila vzreje uporabljala tudi zanje.
- (46) Za zagotovitev kakovosti, sledljivosti, skladnosti s to uredbo in prilagoditve tehničnemu razvoju bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje določenih aktov v zvezi z zmanjšanjem odstopanj glede izvora živali, zgornjo mejo organskega dušika, povezano s skupno gostoto živali, krmljenjem čebeljih družin, sprejemljivimi postopki za dezinfekcijo čebelnjakov in metodami in postopki za boj proti pršici *Varroa destructor* ter v zvezi s podrobnimi pravili za vzrejo živali za nadaljnje vrste.

- (47) Ta uredba upošteva cilje nove skupne ribiške politike z zvezi z akvakulturo, ki je ključna za zagotavljanje trajnostne, dolgoročne zanesljive prehranske varnosti, pa tudi rasti in zaposlovanja, hkrati pa zmanjšuje pritisk na staleže prostoživečih rib, ki je posledica vse večjega svetovnega povpraševanja po hrani iz vodnega življa. Sporočilo Komisije z dne 29. aprila 2013 o strateških smernicah za trajnostni razvoj akvakulture EU predstavlja glavne izzive akvakulture v Uniji in njene možnosti za rast. Navedeno sporočilo opredeljuje ekološko akvakulturo kot posebno obetaven sektor in predstavlja konkurenčne prednosti, ki izhajajo iz ekološkega certificiranja.
- (48) Ekološka akvakultura je v primerjavi z ekološkim kmetovanjem na ravni kmetij, ki ima že dolgoletne izkušnje, razmeroma novo področje ekološke pridelave. Zaradi rastočega zanimanja potrošnikov za ekološke proizvode iz akvakulture se bo verjetno vse več izvajalcev, ki se ukvarjajo z akvakulturo, preusmerjalo v ekološko akvakulturo. To bo prineslo nove izkušnje, tehnično znanje in razvoj ter izboljšave v ekološki akvakulturi in temu bi bilo treba prilagoditi pravila pridelave.
- (49) Ekološka akvakultura bi morala temeljiti na vzreji mladice, ki izvirajo iz ekoloških pridelovalnih enot. Ekološko gojenih živali iz akvakulture za razmnoževanje ali za namene nadaljnjega gojenja ni vedno dovolj na voljo v zadostni kakovosti, da bi zadostili potrebam izvajalcev dejavnosti, ki gojijo živali iz akvakulture. Pod določenimi pogoji bi morale biti mogoče, da se ulovljene prostoživeče ali neekološko gojene živali iz akvakulture spustijo v ekološko pridelovalno enoto.

- (50) Za zagotovitev kakovosti, sledljivosti, skladnosti s to uredbo in prilagoditve tehničnemu razvoju bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje določenih aktov v zvezi s krmo za živali iz akvakulture in veterinarskim zdravljenjem teh živali ter v zvezi s podrobnimi pogoji za upravljanje plemenskih živali, razmnoževanjem in gojenjem nedoraslih živali.
- (51) Izvajalci dejavnosti, ki pridelujejo ekološko hrano ali krmo, bi morali uporabljati ustrezne postopke, ki temeljijo na sistematičnem določanju odločilnih korakov v predelavi, da se tako zagotovi, da predelani proizvodi izpolnjujejo pravila za ekološko pridelavo. Predelani ekološki proizvodi bi morali biti proizvedeni po predelovalnih postopkih, s katerimi se zagotovo ohranijo ekološke lastnosti in kakovost proizvoda na vseh stopnjah ekološke pridelave.
- (52) Sprejeti bi bilo treba določbe v zvezi s sestavo predelane ekološke hrane in krme. Zlasti bi morala biti takšna hrana pridelana predvsem iz ekoloških sestavin kmetijskega izvora ali drugih ekoloških sestavin, ki spadajo na področje uporabe te uredbe, možnost uporabe nekaterih neekoloških sestavin kmetijskega izvora, določenih v tej uredbi, pa bi morala biti omejena. Poleg tega bi morali biti za uporabo v pridelavi predelane ekološke hrane in krme dovoljeni le določeni proizvodi in snovi, odobreni v skladu s to uredbo.

- (53) Za zagotovitev kakovosti, sledljivosti, skladnosti s to uredbo in prilagoditve tehničnemu razvoju bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje določenih aktov v zvezi s previdnostnimi in preventivnimi ukrepi, ki jih sprejmejo izvajalci dejavnosti, ki pridelujejo predelano hrano ali krmo, v zvezi z vrsto in sestavo proizvodov in snovi, ki se lahko uporabljajo v predelani hrani, ter pogoji, pod katerimi se lahko uporabijo, in v zvezi z izračunom deleža sestavin kmetijskega izvora, vključno z določitvijo aditivov, ki se dovolijo za uporabo v ekološki pridelavi in štejejo kot sestavine kmetijskega izvora za namene izračuna deleža, ki mora biti dosežen, da se proizvod v prodajnem opisu označi kot ekološki.
- (54) Za ekološko vino bi morala veljati relevantna pravila o predelani ekološki hrani. Ker pa je vino specifična in pomembna kategorija ekoloških proizvodov, bi bilo treba posebej za ekološko vino določiti dodatna podrobna pravila pridelave. Ekološko vino bi moralo biti v celoti pridelano iz ekoloških surovin, dodajali pa bi se lahko le določeni proizvodi in snovi, odobreni v skladu s to uredbo. Pri pridelavi ekološkega vina bi bilo treba prepovedati določene enološke prakse, postopke in obdelavo. Druge prakse, postopke in obdelavo bi bilo treba dovoliti pod točno določenimi pogoji.

- (55) Za zagotovitev kakovosti, sledljivosti, skladnosti s to uredbo in prilagoditve tehničnemu razvoju bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje določenih aktov v zvezi z določitvijo dodatnih prepovedanih enoloških praks, postopkov in obdelave ter spremembo seznama dovoljenih enoloških praks, postopkov in obdelave.
- (56) Kvas na podlagi Uredbe (ES) št. 834/2007 sprva ni veljal za sestavino kmetijskega izvora in zato ni bil upoštevan pri kmetijski sestavi ekoloških proizvodov. Z Uredbo Komisije (ES) št. 889/2008¹ pa je bila od 31. decembra 2013 uvedena obveznost, da se kvas in proizvodi iz kvasa štejejo kot sestavine kmetijskega izvora za namene ekološke pridelave. Zato bi bilo treba od 1. januarja 2021 dalje pri proizvodnji ekološkega kvasa, ki se uporablja kot hrana in krma, uporabljati le ekološko proizvedene substrate. Poleg tega bi morali biti za proizvodnjo, pripravke in oblike ekološkega kvasa dovoljeni le določeni proizvodi in snovi.
- (57) Za zagotovitev kakovosti, sledljivosti, skladnosti s to uredbo ter prilagoditve tehničnemu razvoju bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje določenih aktov v zvezi z dodatnimi podrobnimi pravili proizvodnje kvasa.

¹ Uredba Komisije (ES) št. 889/2008 z dne 5. septembra 2008 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 834/2007 o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov glede ekološke pridelave, označevanja in nadzora (UL L 250, 18.9.2008, str. 1).

- (58) Čeprav bi morala ta uredba harmonizirati pravila ekološke pridelave v Uniji za vse proizvode, ki sodijo v njeno področje uporabe, in določiti podrobna pravila pridelave za različne kategorije proizvodov, bo v poznejši fazi mogoče sprejeti le nekatera pravila pridelave, kot so dodatna podrobna pravila pridelave za nadaljnje živalske vrste ali proizvode, ki ne spadajo v kategorije, za katere so določena podrobna pravila pridelave iz te uredbe. Kadar ta pravila pridelave niso določena na ravni Unije, bi morale države članice še vedno imeti možnost, da določijo nacionalna pravila za domačo pridelavo, pod pogojem, da ta pravila niso v nasprotju s to uredbo. Vendar države članice teh nacionalnih pravil ne bi smele uporabljati za proizvode, ki se proizvajajo ali tržijo v drugih državah članicah, kadar so ti proizvodi skladni s to uredbo. Kadar takšna nacionalna podrobna pravila niso določena, bi morali izvajalci dejavnosti spoštovati vsaj splošna pravila pridelave in načela ekološke pridelave, kolikor se ta pravila in načela lahko uporabijo za zadevne proizvode, kadar take proizvode dajejo v promet in pri tem uporabljajo izraze, ki se nanašajo na ekološko pridelavo.

- (59) Za upoštevanje možnih prihodnjih potreb po posebnih pravilih pridelave za proizvode, katerih pridelava ne spada v nobeno od kategorij posebnih pravil pridelave, določenih v tej uredbi, ter za zagotovitev kakovosti, sledljivosti, skladnosti s to uredbo ter posledično prilagoditve tehničnemu razvoju bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje določenih aktov v zvezi z določitvijo podrobnih pravil pridelave in pravil glede obveznosti za preusmeritev za takšne proizvode.
- (60) Določiti bi bilo treba izjeme od pravil ekološke pridelave, ki bi morale veljati le v primerih katastrofalnih razmer. Da se v takih primerih omogoči nadaljevanje ali ponovni zagon ekološke pridelave, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje določenih aktov v zvezi z določitvijo meril za opredelitev, ali razmere štejejo kot katastrofalne, ter posebnimi pravili, vključno z morebitnimi odstopanji od te uredbe, o ravnanju držav članic v primeru takšnih katastrofalnih razmer in o potrebnem spremljanju ter zahtevah glede poročanja v zvezi s tem.
- (61) Pod določenimi pogoji se ekološki proizvodi, proizvodi iz preusmeritve in neekološki proizvodi lahko zbirajo in prevažajo istočasno. Za ustrezno ločevanje ekoloških proizvodov, proizvodov iz preusmeritve in neekoloških proizvodov med ravnanjem ter za preprečevanje mešanja bi bilo treba sprejeti posebne določbe.

- (62) Za zagotovitev neoporečnosti ekološke pridelave in prilagoditev tehničnemu razvoju bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje določenih aktov v zvezi s pravili o pakiranju in prevozu ekoloških proizvodov.
- (63) Uporaba določenih proizvodov ali snovi v ekološki pridelavi kot aktivnih snovi, ki se uporabljajo v fitofarmacevtskih sredstvih, ki spadajo v področje uporabe Uredbe (ES) št. 1107/2009, v gnojilih, sredstvih za izboljšanje tal, hranilnih snoveh, neekoloških sestavinah v prehrani živali različnega izvora, krmnih dodatkih, pomožnih tehnoloških sredstvih in proizvodih za čiščenje in razkuževanje, bi morala biti v ekološki pridelavi čim bolj omejena, zanj pa bi morali veljati posebni pogoji iz te uredbe. Enak pristop bi bilo treba zavzeti glede uporabe proizvodov in snovi kot aditivov za živila in pomožnih tehnoloških sredstev, pa tudi glede uporabe neekoloških sestavin kmetijskega izvora v proizvodnji predelane ekološke hrane. Zato bi bilo treba ob upoštevanju načel iz te uredbe in določenih meril opredeliti možno uporabo takšnih proizvodov in snovi v ekološki pridelavi na splošno ter zlasti v proizvodnji predelane ekološke hrane.

- (64) Za zagotovitev kakovosti, sledljivosti in skladnosti s to uredbo pri ekološki pridelavi na splošno in zlasti pri proizvodnji predelane ekološke hrane ter za prilagoditev tehničnemu razvoju bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje določenih aktov v zvezi z določitvijo dodatnih meril za odobritev proizvodov in snovi za uporabo v ekološki pridelavi na splošno in zlasti v proizvodnji predelane ekološke hrane ali za preklic takšne odobritve.
- (65) Za zagotovitev dostopa do sestavin kmetijskega izvora, kadar takšne sestavine niso na voljo v ekološki obliki v zadostnih količinah za proizvodnjo predelane ekološke hrane, bi morale države članice imeti tudi možnost, da pod določenimi pogoji in za omejeno časovno obdobje dovolijo uporabo neekoloških sestavin kmetijskega izvora.
- (66) Da bi se spodbujala ekološka pridelava in ker so potrebni zanesljivi podatki, bi bilo treba zbirati informacije in podatke o razpoložljivosti na trgu za ekološki rastlinski razmnoževalni material in rastlinski razmnoževalni material iz preusmeritve, ekološko vzrejene živali in ekološko gojene nedorasle organizme iz akvakulture ter jih dajati kmetom ali izvajalcem dejavnosti. Države članice bi morale v ta namen na svojih ozemljih vzpostaviti podatkovne zbirke in sisteme, ki vsebujejo tovrstne informacije in se redno posodablajo, Komisija pa bi morala te informacije objavljati.

- (67) Da se zagotovita skladnost z zahtevami glede ekološke pridelave in zaupanje potrošnikov v te pridelovalne postopke, je potrebno, da izvajalci dejavnosti pristojne organe ali, kjer je ustrezno, nadzorne organe ali izvajalce nadzora obvestijo o primerih suma na neskladje s to uredbo, ki je utemeljen ali ga ni mogoče ovreči in se nanaša na proizvode, ki jih proizvajajo, pripravljajo, uvažajo ali prejemajo od drugih izvajalcev. Na takšno neskladje se med drugim lahko sumi zaradi prisotnosti proizvoda ali snovi, ki ni odobrena za uporabo pri pridelavi proizvoda, ki se bo uporabljal ali tržil kot ekološki proizvod ali proizvod iz preusmeritve. Izvajalci dejavnosti bi morali pristojne organe obvestiti v primerih, ko sum na neskladje lahko utemeljijo ali kadar ga ne morejo ovreči. V teh primerih se zadevni proizvodi ne bi smeli dati v promet kot ekološki proizvodi ali proizvodi iz preusmeritve, dokler tega suma ni mogoče ovreči. Izvajalci dejavnosti bi morali sodelovati s pristojnimi organi in, kjer je ustrezno, nadzornimi organi ali izvajalci nadzora pri ugotavljanju in preverjanju razlogov za tako neskladje.
- (68) Da se prepreči kontaminacija ekološke pridelave s proizvodi ali snovmi, ki jih Komisija ni odobrila za nekatere namene za uporabo v ekološki pridelavi, bi morali izvajalci dejavnosti sprejeti sorazmerne in primerne ukrepe, ki bi jih sami nadzirali, za prepoznavanje in preprečevanje tveganja za tako kontaminacijo. Ti ukrepi bi morali biti redno pregledani in po potrebi prilagojeni.

- (69) Da se zagotovi harmoniziran pristop po vsej Uniji, kar zadeva ukrepe, ki jih je treba sprejeti v primeru suma na neskladje, zlasti kadar se ta sum pojavi zaradi prisotnosti neodobrenih proizvodov in snovi v ekoloških proizvodih ali proizvodih iz preusmeritve, in v izogib negotovostim za izvajalce dejavnosti, bi morali pristojni organi ali, kjer je ustrezno, nadzorni organi ali izvajalci nadzora opraviti uradno preiskavo v skladu z Uredbo (EU) 2017/625, da se preveri izpolnjevanje zahtev za ekološko pridelavo. V posebnem primeru suma na neskladje zaradi prisotnosti neodobrenih proizvodov ali snovi bi bilo treba s preiskavo odkriti vir in vzrok prisotnosti takih proizvodov ali snovi, da se zagotovi, da izvajalci dejavnosti izpolnjujejo zahteve za ekološko pridelavo in da zlasti niso uporabljali proizvodov ali snovi, ki niso odobrene v ekološki pridelavi, ter da so sprejeli sorazmerne in primerne previdnostne ukrepe za preprečevanje kontaminacije ekološke pridelave s takimi proizvodi in snovmi. Tovrstne preiskave bi morale biti sorazmerne sumom na neskladje ter posledično zaključene čim prej in v razumnem roku, upoštevajoč trajnost proizvoda in zahtevnost zadeve. Vključevale bi lahko vse metode in postopke uradnega nadzora, ki se štejejo za primerne, da se učinkovito in brez nepotrebnega odlašanja ovrže ali potrdi vsak sum na neskladje s to uredbo, vključno z uporabo vseh relevantnih informacij, ki bi omogočile, da se ovrže ali potrdi vsakršni sum na neskladje brez pregleda na kraju samem.

- (70) Države članice in Komisija bi morale nadalje spremljati pogostost pojavljanja proizvodov ali snovi, ki niso odobrene za uporabo v ekološki pridelavi proizvodov, ki se tržijo kot ekološki proizvodi ali proizvodi iz preusmeritve, kot tudi ukrepe, sprejete v zvezi s tem. Zato bi morala Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu štiri leta po datumu začetka uporabe te uredbe predložiti poročilo, ki temelji na informacijah, ki so jih zbrale države članice o primerih preiskav neodobrenih proizvodov in snovi v ekološki pridelavi. Temu poročilu bi po potrebi lahko priložila zakonodajni predlog za nadaljnjo harmonizacijo.
- (71) Kadar za nadaljnjo harmonizacijo ne bi bilo poskrbljeno, bi morale biti državam članicam omogočeno, da še naprej uporabljajo pristope, ki so jih razvile za preprečevanje trženja proizvodov, ki vsebujejo določene proizvode ali snovi, ki jih Komisija ni odobrila za uporabo v ekološki pridelavi za nekatere namene, kot ekoloških proizvodov ali proizvodov iz preusmeritve. Da se zagotoviti prosti pretok ekoloških proizvodov in proizvodov iz preusmeritve na notranjem trgu Unije, taki pristopi ne bi smeli prepovedovati, omejevati ali ovirati dajanja v promet proizvodov, ki so v drugih državah članicah pridelani v skladu s to uredbo. Ti pristopi bi se tako smeli uporabljati le za proizvode, pridelane na ozemlju države članice, ki se je odločila za nadaljevanje uporabe navedenega pristopa. Države članice, ki se odločijo za to možnost, bi morale o tem obvestiti Komisijo brez odlašanja.

- (72) Poleg obveznosti glede ukrepov, ki jih sprejmejo izvajalci dejavnosti, ki pridelujejo, pripravljajo, uvažajo ali uporabljajo ekološke proizvode in proizvode iz preusmeritve, ter pristojni organi ali, kjer je ustrezno, nadzorni organi ali izvajalci nadzora iz te uredbe, da bi preprečili kontaminacijo ekoloških proizvodov ali proizvodov iz preusmeritve s proizvodi ali snovmi, ki niso odobrene za uporabo v ekološki pridelavi, bi morale države članice imeti tudi možnost, da na svojem ozemlju sprejmejo druge ukrepe, ki so primerni za preprečevanje nenamerne prisotnosti neodobrenih proizvodov in snovi v ekološkem kmetijstvu. Države članice, ki se odločijo za to možnost, bi morale Komisijo in druge države članice o tem obvestiti brez odlašanja.
- (73) Za označevanje kmetijskih proizvodov in živil bi morala veljati splošna pravila iz Uredbe (EU) št. 1169/2011 Evropskega parlamenta in Sveta¹, zlasti za določbe o preprečevanju označevanja, ki bi lahko zmedlo ali zavajalo potrošnike. Poleg tega bi bilo treba v tej uredbi sprejeti posebne določbe v zvezi z označevanjem ekoloških proizvodov in proizvodov iz preusmeritve. Določbe bi morale ščititi tako interese izvajalcev dejavnosti, kar zadeva pravilno opredelitev njihovih proizvodov na trgu in delovanje pod pogoji poštene konkurence, kot tudi interese potrošnikov, tako da se jim omogoči premišljena izbira.

¹ Uredba (EU) št. 1169/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o zagotavljanju informacij o živilih potrošnikom, spremembah uredb (ES) št. 1924/2006 in (ES) št. 1925/2006 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive Komisije 87/250/EGS, Direktive Sveta 90/496/EGS, Direktive Komisije 1999/10/ES, Direktive 2000/13/ES Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Komisije 2002/67/ES in 2008/5/ES in Uredbe Komisije (ES) št. 608/2004 (UL L 304, 22.11.2011, str. 18).

- (74) Zato bi bilo treba izraze, ki se uporabljajo za označevanje ekoloških proizvodov, po vsej Uniji in neodvisno od uporabljenega jezika zaščititi pred uporabo pri označevanju neekoloških proizvodov. Ta zaščita bi morala veljati tudi za običajne izpeljanke ali pomanjševalnice teh izrazov, ne glede na to, ali se uporabljajo samostojno ali skupaj.
- (75) Zagotoviti bi bilo treba, da se predelana hrana lahko označi kot ekološka samo, če so ekološke vse ali skoraj vse sestavine kmetijskega izvora. Da bi spodbudili uporabo ekoloških sestavin, bi bilo treba pod določenimi pogoji omogočiti tudi, da se sklicevanje na ekološko pridelavo navede samo na seznamu sestavin predelane hrane, zlasti to, da je zadevna hrana skladna z določenimi pravili ekološke pridelave. Poleg tega bi bilo treba sprejeti posebne določbe glede označevanja, da bi lahko izvajalci dejavnosti navedli uporabljene ekološke sestavine v proizvodih, sestavljenih pretežno iz sestavine, ki izvira iz lova ali ribolova.
- (76) Zagotoviti bi bilo treba, da se predelana krma označi kot ekološka samo, če so ekološke vse ali skoraj vse sestavine kmetijskega izvora.

- (77) Da bi se na celotnem trgu Unije zagotovila jasnost za potrošnike, bi moral biti logotip ekološke pridelave Evropske unije obvezen za vso predpakirano ekološko hrano, pridelano v Uniji. Prav tako bi bilo treba omogočiti, da se ta logotip prostovoljno uporablja za vse ekološke proizvode, ki niso predpakirani in so pridelani v Uniji, ter za vse ekološke proizvode, uvožene iz tretjih držav, ter v informativne in izobraževalne namene. Treba bi bilo določiti vzorec logotipa ekološke pridelave Evropske unije.
- (78) Vseeno se zdi primerno, da se uporaba tega logotipa omeji na proizvode, ki vsebujejo samo ali skoraj samo ekološke sestavine, da potrošniki tako ne bi bili zavedeni glede ekološkosti celega proizvoda. Zato se ne bi smel uporabljati pri označevanju proizvodov iz preusmeritve ali predelanih proizvodov, pri katerih je ekoloških manj kot 95 % teže sestavin kmetijskega izvora.
- (79) Potrošnike bi bilo treba ob uporabi logotipa ekološke pridelave Evropske unije obvestiti o kraju, kjer so bile pridelane surovine kmetijskega izvora, iz katerih je proizvod sestavljen, da bi se odpravile morebitne nejasnosti o tem, ali ima proizvod poreklo v Uniji ali ne. V zvezi s tem bi moral biti na označbi proizvodov iz ekološke akvakulture dovoljen sklic na akvakulturo namesto sklica na kmetijstvo.

- (80) Da se zagotovi jasnost za potrošnike in posredovanje ustreznih informacij potrošnikom, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje določenih aktov v zvezi z določitvijo dodatnih pravil o označevanju ekoloških proizvodov in spremembo seznama izrazov, ki se nanašajo na ekološko pridelavo iz te uredbe, logotipa ekološke pridelave Evropske unije in z njim povezanih pravil.
- (81) Določeni proizvodi ali snovi, ki se uporabljajo v fitofarmacevtskih sredstvih ali kot gnojila, ne bi smeli spadati na področje uporabe te uredbe in zato zanje načeloma ne bi smela veljati pravila iz te uredbe, vključno s pravili o označevanju. Ker pa imajo ti proizvodi in snovi pomembno vlogo v ekološkem kmetijstvu in je za njihovo uporabo v ekološki pridelavi potrebna odobritev na podlagi te uredbe ter ker so se v praksi pojavile nekatere negotovosti glede njihovega označevanja, zlasti glede uporabe izrazov, ki se nanašajo na ekološko pridelavo, bi bilo treba pojasniti, da se ti proizvodi ali snovi, kadar so odobreni za uporabo v ekološki pridelavi na podlagi te uredbe, lahko označujejo temu primerno.
- (82) Ekološka pridelava je verodostojna le, če jo na vseh stopnjah pridelave, predelave in distribucije spremljata učinkovito preverjanje in nadzor.

- (83) Določiti bi bilo treba posebne zahteve za izvajalce dejavnosti, da se zagotovi skladnost s to uredbo. Zlasti bi bilo treba sprejeti določbe glede priglasitve dejavnosti izvajalcev dejavnosti pristojnim organom in glede sistema certificiranja, da se identificirajo izvajalci dejavnosti, ki izpolnjujejo pravila, ki urejajo ekološko pridelavo in označevanje ekoloških proizvodov. Te določbe bi se morale načeloma uporabljati tudi za vse podizvajalce zadevnih izvajalcev dejavnosti, razen če je takšno podizvajanje popolnoma integriran del glavne dejavnosti podizvajalca dejavnosti in je glede tega nadzorovano. Preglednost sistema certificiranja bi bilo treba zagotoviti tako, da se od držav članic zahteva javna objava seznamov izvajalcev dejavnosti, ki so priglasili svoje dejavnosti, in pristojbin, ki se lahko zaračunajo za nadzor, ki se izvaja za preverjanje skladnosti s pravili ekološke pridelave.
- (84) Male trgovine na drobno, ki ne prodajajo ekoloških proizvodov, razen predpakiranih ekoloških proizvodov, predstavljajo relativno nizko tveganje za neskladje s pravili ekološke pridelave in jim ne bi smela biti naložena nesorazmerna bremena za prodajo ekoloških proizvodov. Zato zanje ne bi smele veljati obveznosti glede priglasitve in certificiranja, vendar pa bi zanje še vedno moral veljati uradni nadzor, ki se izvaja za preverjanje skladnosti s pravili ekološke pridelave in označevanja ekoloških proizvodov. Tudi za male trgovine na drobno, ki prodajajo nepakirane ekološke proizvode, bi moral veljati uradni nadzor, da pa bi se olajšalo trženje ekoloških proizvodov, bi morale imeti države članice možnost, da te trgovine izvzamejo iz obveznosti certificiranja njihovih dejavnosti.

- (85) Stroški kontrolnih pregledov in upravnih bremen, povezanih z ekološkim certificiranjem, so razmeroma visoki za posamezne male kmete in izvajalce dejavnosti v Uniji, ki pridelujejo alge ali živali iz akvakulture. Dovoljen bi moral biti sistem skupinskega certificiranja, da se znižajo stroški kontrolnih pregledov in certificiranja ter s tem povezano upravno breme, da se okrepijo lokalne mreže, prispeva k boljšim možnostim prodaje in zagotovijo enaki konkurenčni pogoji, kot jih imajo izvajalci dejavnosti iz tretjih držav. Zaradi tega bi bilo treba uvesti in opredeliti koncept „skupine izvajalcev dejavnosti“ in določiti pravila, ki bodo prilagojena potrebam ter zmogljivostim malih kmetov in izvajalcev dejavnosti.
- (86) Za zagotovitev učinkovitosti, uspešnosti in preglednosti ekološke pridelave in označevanja ekoloških proizvodov bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje določenih aktov v zvezi z zahtevami za vodenje evidenc s strani izvajalcev dejavnosti ali skupin izvajalcev dejavnosti in vzorec certifikata o skladnosti.
- (87) Za zagotovitev učinkovitega in uspešnega certificiranja skupine izvajalcev dejavnosti bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje določenih aktov v zvezi z odgovornostmi posameznih članov skupine izvajalcev dejavnosti, merili za določanje geografske bližine članov skupine ter vzpostavitev in delovanjem sistema skupine za notranji nadzor.

- (88) Za ekološko pridelavo veljajo uradni nadzor in druge uradne dejavnosti, ki se izvajajo v skladu z Uredbo (EU) 2017/625, da se preveri skladnost s pravili ekološke pridelave in pravili o označevanju ekoloških proizvodov. Razen če ni drugače določeno v tej uredbi, bi se morala za ekološko pridelavo pravila uporabljati poleg tistih, ki so določena v navedeni uredbi, kar zadeva uradni nadzor in ukrepe pristojnih organov in, kjer je ustrezno, nadzornih organov in izvajalcev nadzora, kar zadeva ukrepe, ki jih sprejmejo izvajalci dejavnosti in skupine izvajalcev dejavnosti, kar zadeva prenos določenih nalog uradnega nadzora ali določenih nalog v zvezi z drugimi uradnimi dejavnostmi ter njihov nadzor in kar zadeva ukrepe v primeru suma na neskladje ali potrjenega neskladja, vključno s prepovedjo dajanja v promet proizvodov kot ekoloških proizvodov ali proizvodov iz preusmeritve, kadar potrjeno neskladje vpliva na neoporečnost navedenih proizvodov.
- (89) Da zagotovijo enotni pristop na svojem ozemlju lahko katalog ukrepov, ki se sprejmejo v primerih suma na neskladje ali potrjenega neskladja, oblikujejo samo pristojni organi.
- (90) V tej uredbi bi bilo treba sprejeti določbe o izmenjavi nekaterih relevantnih informacij med pristojnimi organi, nadzornimi organi, izvajalci nadzora in določenimi drugimi organi ter o ukrepih navedenih organov oziroma izvajalcev, ki bodo veljale poleg določb iz Uredbe (EU) 2017/625.

- (91) Da bi podprli izvajanje uradnega nadzora in drugih uradnih dejavnosti zaradi preverjanja skladnosti s to uredbo, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje določenih aktov v zvezi s posebnimi merili in pogoji za izvajanje uradnega nadzora, namenjenega zagotavljanju sledljivosti na vseh stopnjah pridelave, priprave in distribucije ter skladnosti s to uredbo, in v zvezi z dodatnimi elementi, ki jih je na podlagi praktičnih izkušenj treba upoštevati pri določanju verjetnosti za neskladje.
- (92) Da bi podprli izvajanje uradnega nadzora in drugih uradnih dejavnosti zaradi preverjanja skladnosti s to uredbo, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje določenih aktov v zvezi s pogoji za prenos nalog uradnega nadzora in nalog v zvezi z drugimi uradnimi dejavnostmi na izvajalce nadzora, poleg pogojev, določenih v tej uredbi.
- (93) Izkušnje z ureditvijo uvoza ekoloških proizvodov v Unijo v skladu z Uredbo (ES) št. 834/2007 so pokazale, da obstaja potreba po reviziji navedene ureditve, s katero bi se odzvali na pričakovanja potrošnikov, da uvoženi ekološki proizvodi izpolnjujejo standarde, enakovredne standardom Unije, ekološkim proizvodom Unije pa zagotovili boljši dostop do mednarodnega trga. Poleg tega je treba zagotoviti jasnost v zvezi s pravili, ki se uporabljajo za izvoz ekoloških pridelkov, zlasti z uvedbo izvoznih certifikatov za ekološke proizvode.

- (94) Dodatno bi bilo treba okrepiti določbe, ki urejajo uvoz proizvodov, skladnih s pravili Unije o pridelavi in označevanju, v zvezi s katerimi so bili izvajalci dejavnosti predmet nadzora s strani nadzornih organov in izvajalcev nadzora, ki jih Komisija v tretjih državah priznava kot pristojne za izvajanje nadzora in certificiranja na področju ekološke pridelave. Zlasti bi bilo treba določiti zahteve glede akreditacijskih organov, ki akreditirajo izvajalce nadzora za namene uvoza skladnih ekoloških proizvodov v Unijo, in sicer zaradi zagotavljanja enakih pogojev za nadzor izvajalcev nadzora s strani Komisije. Poleg tega je treba Komisiji omogočiti, da neposredno stopi v stik z akreditacijskimi in pristojnimi organi v tretjih državah ter poskrbi za učinkovitejši nadzor nad nadzornimi organi in izvajalci nadzora. V primeru proizvodov, uvoženih iz tretjih držav ali določenih najbolj oddaljenih regij Unije, kjer so posebne podnebne in lokalne razmere, je primerno predvideti možnost, da Komisija podeli posebne odobritve za uporabo proizvodov in snovi v ekološki pridelavi.

- (95) Ohraniti bi bilo treba možnost, da imajo ekološki proizvodi dostop do trga Unije, čeprav taki proizvodi niso skladni s pravili Unije o ekološki pridelavi, temveč prihajajo iz tretjih držav, katerih sistemi ekološke pridelave in nadzora so bili priznani kot enakovredni sistemom Unije. Vendar bi bilo treba priznavanje enakovrednosti tretjih držav, kot je določeno v Uredbi (ES) št. 834/2007, odobriti le z mednarodnimi sporazumi med Unijo in tistimi tretjimi državami, s katerimi bi se prizadevalo za vzajemno priznavanje enakovrednosti za Unijo.
- (96) Tretje države, priznane za namen enakovrednosti na podlagi Uredbe (ES) št. 834/2007, bi morale biti tako priznane tudi na podlagi te uredbe, in sicer v omejenem obdobju, potrebnem za nemoten prehod na shemo priznavanja na podlagi mednarodnega sporazuma, pod pogojem, da še naprej zagotavljajo enakovrednost svojih pravil ekološke pridelave in pravil o nadzoru z ustreznimi veljavnimi pravili Unije ter da izpolnjujejo vse zahteve v zvezi z nadzorom njihovega priznavanja s strani Komisije. Navedeni nadzor bi moral temeljiti zlasti na letnih poročilih, ki jih te priznane tretje države pošljejo Komisiji.

- (97) Izkušnje s shemo nadzornih organov in izvajalcev nadzora, ki jih Komisija prizna kot pristojne za izvajanje nadzora in izdajanje certifikatov v tretjih državah za namen uvoza proizvodov z enakovrednimi jamstvi, kažejo, da so pravila, ki jih uporabljajo navedeni nadzorni organi in izvajalci nadzora, različna in bi jih bilo težko šteti za enakovredne ustreznim pravilom Unije. Poleg tega Komisijo pri ustreznem nadzoru ovira vse večje število standardov nadzornih organov in izvajalcev nadzora. Zato bi bilo treba navedeno shemo priznavanja enakovrednosti odpraviti. Vendar bi bilo treba navedenim nadzornim organom in izvajalcem nadzora zagotoviti dovolj časa, da se lahko pripravijo na postopek priznavanja za namene uvoza proizvodov, ki izpolnjujejo pravila Unije. Poleg tega bi se morala nova pravila za priznavanje nadzornih organov in izvajalcev nadzora za namene uvoza skladnih proizvodov uporabljati že od dneva začetka veljavnosti te uredbe, da se lahko Komisija pripravi na priznavanje takih nadzornih organov in izvajalcev nadzora z dnem uporabe te uredbe.
- (98) Pogoji za dajanje v promet katerega koli ekološkega proizvoda, uvoženega v Unijo, v skladu s katero koli ureditvijo uvoza iz te uredbe bi morala biti razpoložljivost informacij, potrebnih za zagotavljanje sledljivosti proizvoda v prehranski verigi.

- (99) Za zagotovitev poštene konkurence med izvajalci dejavnosti bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje določenih aktov v zvezi z dokumenti za carinske organe v tretjih državah, zlasti izvoznimi certifikati za ekološke proizvode.
- (100) Za zagotovitev preglednosti postopka priznavanja in nadzora za nadzorne organe in izvajalce nadzora v okviru uvoza skladnih ekoloških proizvodov ter za zagotovitev učinkovitosti, uspešnosti in preglednosti nadzora nad uvoženimi proizvodi bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje določenih aktov v zvezi z nadaljnjimi merili za priznavanje nadzornih organov in izvajalcev nadzora v okviru uvoza ekoloških proizvodov, skladnih s to uredbo, ter nadaljnjimi merili za preklic teh priznanj, v zvezi z izvajanjem nadzora nad nadzornimi organi in izvajalci nadzora, ki jih je priznala Komisija, ter v zvezi z nadzorom in drugimi ukrepi, ki jih izvedejo nadzorni organi in izvajalci nadzora v ta namen.
- (101) Kadar so odkrite resne ali ponavljajoče se kršitve v zvezi s certificiranjem ali nadzorom in ukrepi, določenimi v tej uredbi, in kadar zadevni nadzorni organ ali izvajalec nadzora ne sprejme ustreznih in pravočasnih popravnih ukrepov, potem ko ga je k temu pozvala Komisija, bi bilo treba brez odlašanja preklicati priznanje navedenih nadzornih organov ali izvajalcev nadzora.

- (102) Za zagotovitev vodenja seznama tretjih držav, priznanih za namen enakovrednosti na podlagi Uredbe (ES) št. 834/2007, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje določenih aktov v zvezi z informacijami, ki jih predložijo te priznane tretje države in ki so potrebne za nadzor njihovega priznanja in za izvajanje nadzora s strani Komisije.
- (103) Sprejeti bi bilo treba določbo za zagotovitev, da se pretok ekoloških proizvodov, ki so skladni s to uredbo in nad katerimi je bil izveden nadzor v eni državi članici, ne more omejiti v drugi državi članici.
- (104) Da se pridobijo zanesljive informacije, potrebne za izvajanje te uredbe, bi morale države članice Komisiji redno posredovati potrebne informacije. Zaradi jasnosti in preglednosti bi morale države članice voditi posodobljene sezname pristojnih organov, nadzornih organov in izvajalcev nadzora. Države članice bi morale sezname nadzornih organov in izvajalcev nadzora dati na voljo javnosti, Komisija pa bi jih morala objaviti.

- (105) Zaradi postopne odprave odstopanj v zvezi z uporabo neekološkega rastlinskega razmnoževalnega materiala, neekološko vzrejene perutnine in neekološko vzrejene živine za namene razmnoževanja bi morala Komisija preučiti razpoložljivost takšnega materiala v ekološki obliki na trgu v Uniji. V ta namen in na podlagi podatkov o razpoložljivosti ekološkega materiala, pridobljenih iz podatkovnih zbirk in sistemov, ki jih vzpostavijo države članice, bi morala Komisija pet let po datumu začetka uporabe te uredbe predložiti poročilo Evropskemu parlamentu in Svetu o razpoložljivosti tega materiala in razlogih za morebitni omejeni dostop izvajalcev dejavnosti v ekološkem sektorju do tega materiala.
- (106) Zaradi postopne odprave odstopanj v zvezi z uporabo neekološke beljakovinske krme za perutnino in prašiče ter na podlagi podatkov, ki jih vsako leto predložijo države članice, o razpoložljivosti takšne beljakovinske krme v ekološki obliki na trgu Unije bi morala Komisija pet let po datumu začetka uporabe te uredbe predložiti poročilo Evropskemu parlamentu in Svetu o razpoložljivosti te beljakovinske krme in razlogih za morebitni omejeni dostop izvajalcev dejavnosti v ekološkem sektorju do te krme.
- (107) Da se upoštevajo spremembe v razpoložljivosti ekološkega rastlinskega razmnoževalnega materiala, ekološko vzrejenih živali in ekološke beljakovinske krme za perutnino in prašiče na trgu, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje določenih aktov v zvezi z odpravo ali podaljšanjem odstopanj in odobritvami uporabe neekološkega rastlinskega razmnoževalnega materiala, neekološko vzrejenih živali in neekološke beljakovinske krme za perutnino in prašiče.

- (108) Določiti je treba ukrepe za zagotovitev nemotenega prehoda na pravni okvir, ki ureja uvoz ekoloških proizvodov in proizvodov iz preusmeritve v Unijo, kot ga spreminja ta uredba.
- (109) Poleg tega bi bilo treba določiti rok izteka veljavnosti priznanja nadzornih organov in izvajalcev nadzora za namen enakovrednosti, ki je bilo odobreno na podlagi Uredbe (ES) št. 834/2007, sprejeti pa bi bilo treba tudi določbe za urejanje položaja do izteka veljavnosti njihovega priznanja. Sprejeti bi bilo treba tudi določbe v zvezi z zahtevki iz tretjih držav za priznanje za namen enakovrednosti, ki so bili predloženi v skladu z Uredbo (ES) št. 834/2007 in ki so na datum začetka veljavnosti te uredbe še v postopku obravnave.
- (110) Da se zagotovi vodenje seznama nadzornih organov in izvajalcev nadzora, priznanih za namen enakovrednosti v skladu z Uredbo (ES) št. 834/2007, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje določenih aktov v zvezi z informacijami, ki bi jih morali poslati nadzorni organi in izvajalci nadzora ter so potrebne za namene nadzora njihovega priznanja, ter v zvezi z izvajanjem tega nadzora s strani Komisije.

- (111) Da bi bila obravnava zahtevkov iz tretjih držav za priznavanje za namen enakovrednosti, ki so na datum začetka veljavnosti te uredbe še v postopku obravnave, lahko čim prej zaključena, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje določenih aktov v zvezi s postopkovnimi pravili, potrebnimi za obravnavo zahtevkov iz tretjih držav, ki so še v postopku obravnave.
- (112) Za zagotovitev enotnih pogojev za izvajanje te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila v zvezi z dokumenti, ki se predložijo za priznanje predhodnega obdobja kot dela obdobja preusmeritve; v zvezi z minimalnim obdobjem za hranjenje živali, ki še sesajo, z materinim mlekom in nekaterimi tehničnimi pravili za namestitve živine in vzrejne prakse; v zvezi z podrobnimi pravili za posamezne vrste ali skupine vrst alg in živali iz akvakulture glede gostote živali in posebnih značilnosti za pridelovalne sisteme in sisteme zadrževanja; v zvezi z odobrenimi postopki predelave živil in krme ter v zvezi z odobritvijo ali preklicem odobritve za proizvode in snovi, ki se lahko uporabljajo v ekološki pridelavi na splošno in zlasti pri proizvodnji predelane ekološke hrane, pa tudi v zvezi s postopki, ki jih je treba upoštevati za odobritev, in sezname teh proizvodov in snovi ter, kjer je primerno, njihovim opisom, zahtevo glede sestave in pogoji njihove uporabe.

- (113) Za zagotovitev enotnih pogojev za izvajanje te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila v zvezi s tehničnimi podrobnostmi za vzpostavitev in vzdrževanje podatkovnih zbirk razpoložljivega ekološkega rastlinskega razmnoževalnega materiala ali rastlinskega razmnoževalnega materiala iz preusmeritve, pridelanega s postopkom ekološke pridelave, v zvezi s tehničnimi podrobnostmi za vzpostavitev in vzdrževanje sistemov za dajanje na razpolago podatkov o ekološkem rastlinskem razmnoževalnem materialu ali rastlinskem razmnoževalnem materialu iz preusmeritve ali ekološko vzrejenih živali ali ekološko gojenih nedoraslih organizmov iz akvakulture, in v zvezi s specifikacijami za zbiranje podatkov v ta namen; v zvezi z ureditvijo za sodelovanje izvajalcev dejavnosti v teh sistemih ter v zvezi s podrobnostmi o informacijah, ki jih predložijo države članice glede odstopanj od uporabe ekološkega rastlinskega razmnoževalnega materiala, ekološko vzrejenih živali in ekološke krme ter glede razpoložljivosti nekaterih ekoloških proizvodov na trgu.

- (114) Za zagotovitev enotnih pogojev za izvajanje te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila v zvezi z ukrepi, ki jih sprejmejo in pregledajo izvajalci dejavnosti, da se prepozna in prepreči tveganje za kontaminacijo ekološke pridelave in proizvodov z neodobrenimi proizvodi in snovmi; v zvezi s postopkovnimi koraki, ki se sprejmejo v primeru suma na neskladje, in ustreznimi dokumenti; v zvezi z metodologijo za odkrivanje in ocenjevanje prisotnosti neodobrenih proizvodov in snovi ter v zvezi s podrobnostmi in obliko informacij, ki jih države članice pošljejo Komisiji in drugim državam članicam o rezultatih preiskav prisotnosti neodobrenih proizvodov ali snovi.

- (115) Za zagotovitev enotnih pogojev za izvajanje te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila v zvezi s podrobnimi zahtevami za označevanje in oglaševanje nekaterih proizvodov iz preusmeritve ter v zvezi s praktično ureditvijo glede uporabe, predstavitve, sestave in velikosti navedb šifer nadzornih organov in izvajalcev nadzora in glede uporabe, predstavitve, sestave in velikosti navedbe kraja pridelave surovine kmetijskega izvora, dodelitve šifer nadzornim organom in izvajalcem nadzora ter navedbe kraja pridelave surovine kmetijskega izvora.

- (116) Za zagotovitev enotnih pogojev za izvajanje te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila v zvezi s podrobnostmi in specifikacijami glede oblike in tehničnih sredstev, s katerimi izvajalci dejavnosti in skupine izvajalcev dejavnosti priglasijo svoje dejavnosti pristojnim organom, v zvezi z načinom objave seznamov teh izvajalcev dejavnosti in skupin izvajalcev dejavnosti, v zvezi s postopki in načinom objave pristojbin, ki se lahko zaračunajo za nadzor, v zvezi s podrobnostmi in specifikacijami glede oblike certifikata za izvajalce dejavnosti in skupine izvajalcev dejavnosti in tehničnimi sredstvi, s katerimi je dovoljenje izdano, v zvezi s sestavo in obsežnostjo skupine izvajalcev dejavnosti, v zvezi s ustrezno dokumentacijo in sistemi vodenja evidenc, v zvezi s sistemom za notranjo sledljivost in seznamom izvajalcev dejavnosti ter v zvezi z izmenjavo informacij med skupinami izvajalcev dejavnosti in pristojnimi organi, nadzornimi organi ali izvajalci nadzora ter izmenjavo informacij med državami članicami in Komisijo.

- (117) Za zagotovitev enotnih pogojev za izvajanje te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila v zvezi z minimalnim deležem vseh uradnih nadzorov, ki se opravijo brez predhodnega obvestila, in minimalnim deležem dodatnih nadzorov ter najmanjšim številom vzorcev, ki se odvzamejo, in izvajalcev dejavnosti, ki se nadzirajo znotraj skupine izvajalcev dejavnosti, v zvezi z evidencami, da se dokaže skladnost, v zvezi z izjavami in drugimi sporočili, ki so potrebni za uradni nadzor, v zvezi z relevantnimi praktičnimi ukrepi za zagotavljanje skladnosti, v zvezi z enotnimi ureditvami za primere, kadar pristojni organi sprejmejo ukrepe v zvezi s sumom na neskladje ali potrjenim neskladjem, v zvezi z informacijami, ki se predložijo v primeru suma na neskladje ali potrjenega neskladja, v zvezi s prejemniki takih informacij in v zvezi s postopki, ki se uporabljajo za tako zagotavljanje informacij, vključno s funkcionalnostmi uporabljenega računalniškega sistema.

- (118) Za zagotovitev enotnih pogojev za izvajanje te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila v zvezi z vsebino certifikatov o kontrolnem pregledu, ki jih izdajo tretje države, v zvezi s postopkom, ki se uporablja za izdajo in preverjanje teh certifikatov, v zvezi s tehničnimi sredstvi, s katerimi se tak certifikat izda, v zvezi s priznanjem ali preklicem priznanja nadzornih organov in izvajalcev nadzora, ki so pristojni za izvajanje nadzora in izdajanje certifikata o ekološki pridelavi v tretjih državah, v zvezi s pripravo seznama teh nadzornih organov in izvajalcev nadzora, v zvezi s pravili za zagotavljanje uporabe ukrepov v zvezi s primeri suma na neskladje ali potrjenega neskladja, zlasti tistih, ki vplivajo na neoporečnost uvoženih ekoloških proizvodov ali proizvodov iz preusmeritve, v zvezi s pripravo seznama tretjih držav, priznanih na podlagi člena 33(2) Uredbe (ES) št. 834/2007, in spremembo tega seznama ter v zvezi s pravili za zagotavljanje uporabe ukrepov glede primerov suma na neskladje ali potrjenega neskladja, zlasti primerov, ki vplivajo na neoporečnost ekoloških proizvodov ali proizvodov iz preusmeritve, uvoženih iz teh držav.

- (119) Za zagotovitev enotnih pogojev za izvajanje te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila v zvezi s sistemom, ki se uporablja za pošiljanje informacij, potrebnih za izvajanje in spremljanje te uredbe, v zvezi s podrobnostmi informacij, ki se pošiljajo, in rokom, do katerega je treba te informacije poslati, ter v zvezi s pripravo seznama nadzornih organov in izvajalcev nadzora, priznanih na podlagi člena 33(3) Uredbe (ES) št. 834/2007, in spremembo tega seznama.
- (120) Izvedbena pooblastila, ki se prenesejo na Komisijo, bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta¹.
- (121) Na Komisijo bi bilo treba prenesti pooblastilo za sprejemanje izvedbenih aktov, ki se začnejo uporabljati takoj, kadar je to iz izredno nujnih razlogov potrebno v ustrezno utemeljenih primerih v zvezi z nepoštenimi praksami ali praksami, ki niso združljive z načeli in pravili ekološke pridelave, varstvom zaupanja potrošnikov ali varstvom poštene konkurence med izvajalci dejavnosti, da se zagotovi uporaba ukrepov v zvezi s primeri suma na neskladje ali potrjenega neskladja, za katere so dogovorni priznani nadzorni organ ali izvajalci nadzora.

¹ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

- (122) Sprejeti bi bilo treba določbo, ki bi omogočala izčrpanje zalog proizvodov, ki so bili pridelani v skladu z Uredbo (ES) št. 834/2007 pred datumom začetka uporabe te uredbe, po tem datumu.
- (123) Ker ciljev te uredbe, zlasti poštene konkurence in ustreznega delovanja notranjega trga z ekološkimi proizvodi ter zagotavljanja zaupanja potrošnikov v te proizvode in logotip ekološke pridelave Evropske unije, države članice same ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi potrebne harmonizacije pravil ekološke pridelave lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.
- (124) Primerno je določiti tak datum začetka uporabe te uredbe, da se bodo izvajalci dejavnosti lahko prilagodili novim zahtevam –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Poglavje I

Predmet urejanja, področje uporabe in opredelitev pojmov

Člen 1

Predmet urejanja

Ta uredba vzpostavlja načela ekološke pridelave in določa pravila, ki veljajo za tako pridelavo, pripadajoče certificiranje in uporabo navedb pri označevanju in oglaševanju, ki se sklicujejo na ekološko pridelavo, ter pravila, ki veljajo za nadzor, vzpostavljen poleg tistega iz Uredbe (EU) 2017/625.

Člen 2

Področje uporabe

1. Ta uredba se uporablja za naslednje proizvode, ki izhajajo iz kmetijstva, vključno z akvakulturo in čebelarstvom, kot so naštet v Prilogi I k PDEU, in za proizvode, ki izhajajo iz takšnih proizvodov, kadar so ti proizvodi pridelani, pripravljeni, označeni, distribuirani, dani v promet ali uvoženi v Unijo ali izvoženi iz nje, ali so za to predvideni:
 - (a) živi ali nepredelani kmetijski proizvodi, vključno s semeni in drugim rastlinskim razmnoževalnim materialom;
 - (b) predelani kmetijski proizvodi, namenjeni za hrano;
 - (c) krma.

Ta uredba se uporablja tudi za nekatere druge proizvode, tesno povezane s kmetijstvom, ki so naštet v Prilogi I k tej uredbi, kadar so pridelani, pripravljeni, označeni, distribuirani, dani v promet, uvoženi v Unijo ali izvoženi iz nje, ali so za to predvideni.

2. Ta uredba se uporablja za vse izvajalce dejavnosti, ki na kateri koli stopnji pridelave, priprave in distribucije opravljajo dejavnosti povezane s proizvodi iz odstavka 1.
3. Priprava hrane v obratu javne prehrane, kot je opredeljen v točki (d) člena 2(2) Uredbe (EU) št. 1169/2011, ni predmet te uredbe, razen kot je določeno v tem odstavku.

Države članice lahko uporabljajo nacionalna pravila ali, če teh pravil ni, zasebne standarde glede pridelave, označevanja in nadzora proizvodov iz dejavnosti priprave hrane v obratih javne prehrane. Logotip ekološke pridelave Evropske unije se pri označevanju, predstavitvi ali oglaševanju teh proizvodov ali za oglaševanje obrata javne prehrane ne uporablja.

4. Razen če ni drugače določeno, se ta uredba uporablja brez poseganja v s tem povezano zakonodajo Unije, zlasti zakonodajo na področjih varnosti prehranske verige ter zdravja in dobrobiti živali, zdravja rastlin ter rastlinskega razmnoževalnega materiala.

5. Ta uredba se uporablja brez poseganja v drugo posebno pravo Unije v zvezi z dajanjem proizvodov v promet in zlasti v Uredbo (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta¹ in Uredbo (EU) št. 1169/2011.
6. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 54 za spremembo seznama proizvodov iz Priloge I, tako da na seznam doda nadaljnje proizvode ali da spremeni te dodane vnose. Na ta seznam se lahko uvrstijo le proizvodi, ki so tesno povezani s kmetijskimi proizvodi.

Člen 3

Opredelitev pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (1) „ekološka pridelava“ pomeni uporabo – tudi v obdobju preusmeritve iz člena 10 – metod pridelave, ki so skladne s to uredbo, na vseh stopnjah pridelave, priprave in distribucije;

¹ Uredba (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 922/72, (EGS) št. 234/79, (ES) št. 1037/2001 in (ES) št. 1234/2007 (UL L 347, 20.12.2013, str. 671).

- (2) „ekološki proizvod“ pomeni proizvod, ki izvira iz ekološke pridelave, in ni proizvod, pridelan v obdobju preusmeritve iz člena 10. Proizvodi iz lova ali ribolova divjih živali se ne štejejo za ekološke proizvode;
- (3) „surovina kmetijskega izvora“ pomeni kmetijski proizvod, ki ni bil izpostavljen postopkom ohranjanja obstojnosti ali predelave;
- (4) „preventivni ukrepi“ pomeni ukrepe, ki jih izvajalci dejavnosti na vseh stopnjah pridelave, priprave in distribucije sprejmejo za ohranjanje biotske raznovrstnosti in kakovosti tal, ukrepe za preprečevanje in zatiranje škodljivih organizmov in bolezni ter ukrepe, ki jih sprejmejo za preprečevanje negativnih vplivov na okolje ter zdravje živali in rastlin;
- (5) „previdnostni ukrepi“ pomeni ukrepe, ki jih izvajalci dejavnosti sprejmejo na vseh stopnjah pridelave, priprave in distribucije, da se prepreči kontaminacija s proizvodi ali snovmi, ki niso odobrene za uporabo v ekološki pridelavi v skladu s to uredbo, ter da se prepreči mešanje ekoloških proizvodov z neekološkimi proizvodi;
- (6) „preusmeritev“ pomeni prehod z neekološke na ekološko pridelavo v določenem obdobju, v katerem se uporabljajo določbe te uredbe o ekološki pridelavi;

- (7) „proizvod iz preusmeritve“ pomeni proizvod, ki je pridelan v obdobju preusmeritve iz člena 10;
- (8) „gospodarstvo“ pomeni vse pridelovalne enote, ki jih vodi en upravnik, za pridelavo živih ali nepredelanih kmetijskih proizvodov iz točke (a) člena 2(1), vključno s proizvodi, ki izhajajo iz akvakulture in čebelarstva, ali proizvodov s seznama iz Priloge I, razen eteričnih olj in kvasa;
- (9) „pridelovalna enota“ pomeni vse imetje gospodarstva, kot so prostori za primarno pridelavo, zemljišča, pašniki, površine na prostem, zgradbe za živino ali posamezni deli teh zgradb, čebelnjaki, ribniki, zaprti sistemi in območja za alge ali živali iz akvakulture, enote gojenja, koncesije za obalo ali morsko dno in prostori za skladiščenje kmetijskih rastlin, proizvodov iz kmetijskih rastlin, proizvodov iz alg, živalskih proizvodov, surovin in vseh drugih zadevnih kmetijskih surovin, ki se upravljajo, kot je opisano v točki 10, točki 11 ali točki 12;
- (10) „ekološka pridelovalna enota“ pomeni, razen v obdobju preusmeritve iz člena 10, pridelovalno enoto, ki se upravlja v skladu z zahtevami, ki se uporabljajo za ekološko pridelavo;

- (11) „pridelovalna enota za proizvode iz preusmeritve“ pomeni, v obdobju preusmeritve iz člena 10, pridelovalno enoto, ki se upravlja v skladu z zahtevami, ki se uporabljajo za ekološko pridelavo; sestavljena je lahko iz zemljišč ali drugih oblik imetja, za katere se obdobje preusmeritve iz člena 10 začne ob različnih trenutkih;
- (12) „neekološka pridelovalna enota“ pomeni pridelovalno enoto, ki se ne upravlja v skladu z zahtevami, ki se uporabljajo za ekološko pridelavo;
- (13) „izvajalec dejavnosti“ pomeni fizično ali pravno osebo, odgovorno za zagotavljanje skladnosti s to uredbo na vseh stopnjah pridelave, priprave in distribucije, ki so pod nadzorom te osebe;
- (14) „kmet“ pomeni fizično ali pravno osebo ali skupino fizičnih ali pravnih oseb, ki opravljajo kmetijsko dejavnost, ne glede na pravni status, ki ga ima takšna skupina in njeni člani na podlagi nacionalnega prava;
- (15) „kmetijska površina“ pomeni kmetijsko površino, kot je opredeljena v točki (e) člena 4(1) Uredbe (EU) št. 1307/2013;
- (16) „rastline“ pomeni rastline, kot so opredeljene v točki 5 člena 3 Uredbe (ES) št. 1107/2009;
- (17) „rastlinski razmnoževalni material“ pomeni rastline in vse dele rastlin, vključno s semeni, na kateri koli stopnji rasti, iz katerih lahko zraste cela rastlina in ki so temu namenjeni;

- (18) „ekološki heterogeni material“ pomeni skupino rastlin znotraj ene botanične razvrstitve najnižjega znanega ranga, ki:
- (a) kaže skupne fenotipske značilnosti;
 - (b) ga istočasno zaznamuje visoka stopnja genske in fenotipske raznovrstnosti med posameznimi razmnoževalnimi enotami, zato to skupino rastlin predstavlja material kot celota in ne malo število enot;
 - (c) ni sorta v smislu člena 5(2) Uredbe Sveta (ES) št. 2100/94¹;
 - (d) ni mešanica sort; in
 - (e) je bil pridelan v skladu s to uredbo;
- (19) „ekološka sorta, primerna za ekološko pridelavo“ pomeni sorto, kot je opredeljena v členu 5(2) Uredbe (ES) št. 2100/94, ki:
- (a) jo zaznamuje visoka stopnja genske in fenotipske raznovrstnosti med posameznimi razmnoževalnimi enotami in
 - (b) je rezultat ekološkega razmnoževanja iz točke 1.8.4 dela I Priloge II k tej uredbi;

¹ Uredba Sveta (ES) št. 2100/94 z dne 27. julija 1994 o žlahtniteljskih pravicah v Skupnosti (UL L 227, 1.9.1994, str. 1).

- (20) „matična rastlina“ pomeni znano rastlino, ki se ji vzame rastlinski razmnoževalni material za razmnoževanje novih rastlin;
- (21) „generacija“ pomeni skupino rastlin, ki predstavljajo en sam korak v rodovni liniji rastlin;
- (22) „pridelava rastlin“ pomeni pridelavo kmetijskih rastlinskih proizvodov, vključno z nabiranjem divjih rastlinskih proizvodov za komercialne namene;
- (23) „rastlinski proizvodi“ pomeni rastlinske proizvode, kot so opredeljeni v točki 6 člena 3 Uredbe (ES) št. 1107/2009;
- (24) „škodljivi organizmi“ pomeni škodljive organizme, kot so opredeljeni v členu 1(1) Uredbe (EU) 2016/2031 Evropskega parlamenta in Sveta¹;
- (25) „biodinamični pripravki“ pomeni mešanice s tradicionalno uporabo v biodinamičnem kmetovanju;
- (26) „fitofarmacevtska sredstva“ pomeni proizvode, kot so opredeljeni v členu 2 Uredbe (ES) št. 1107/2009;

¹ Uredba (EU) 2016/2031 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. oktobra 2016 o ukrepih varstva pred škodljivimi organizmi rastlin, spremembi uredb (EU) št. 228/2013, (EU) št. 652/2014 in (EU) št. 1143/2014 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi direktiv Sveta 69/464/EGS, 74/647/EGS, 93/85/EGS, 98/57/ES, 2000/29/ES, 2006/91/ES in 2007/33/ES (UL L 317, 23.11.2016, str. 4).

- (27) „živinoreja“ pomeni vzrejo domačih ali udomačenih kopenskih živali, vključno z žuželkami;
- (28) „veranda“ pomeni dodaten, pokrit, neizoliran zunanji del zgradbe, namenjen perutnini, katerega najdaljša stran je običajno opremljena z žičnato ograjo ali mrežo ter ima zunanjo klimo, naravno in, kjer je to potrebno, umetno razsvetljavo ter nastlana tla;
- (29) „mlade kokoši“ pomeni mlade živali vrste *Gallus gallus*, stare manj kot 18 tednov;
- (30) „kokoši nesnice“ pomeni živali vrste *Gallus gallus*, ki so namenjene nesenju jajc za prehrano in so stare najmanj 18 tednov;
- (31) „uporabna površina“ pomeni uporabno površino, kot je opredeljena v točki (d) člena 2(2) Direktive Sveta 1999/74/ES¹;
- (32) „akvakultura“ pomeni ribogojstvo, kot je opredeljeno v točki 25 člena 4(1) Uredbe (ES) št. 1380/2013 Evropskega parlamenta in Sveta²;

¹ Direktiva Sveta 1999/74/ES z dne 19. julija 1999 o minimalnih standardih za zaščito kokoši nesnic (UL L 203, 3.8.1999, str. 53).

² Uredba (EU) št. 1380/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o skupni ribiški politiki in o spremembi uredb Sveta (ES) št. 1954/2003 in (ES) št. 1224/2009 ter razveljavitvi uredb Sveta (ES) št. 2371/2002 in (ES) št. 639/2004 ter Sklepa Sveta 2004/585/ES (UL L 354, 28.12.2013, str. 22).

- (33) „proizvodi iz akvakulture“ pomeni proizvode iz ribogojstva, kot so opredeljeni v točki 34 člena 4(1) Uredbe (ES) št. 1380/2013;
- (34) „akvakulturni objekt z zaprtim sistemom ponovnega kroženja“ pomeni objekt na kopnem ali na plovilu, v katerem akvakultura poteka v zaprtem okolju ter vključuje ponovno kroženje vode in je odvisen od stalnega zunanega vira energije, ki stabilizira okolje za živali iz akvakulture;
- (35) „energija iz obnovljivih virov“ pomeni energijo iz obnovljivih nefosilnih virov, kot so veter, sončna energija, geotermalna energija, energija valov, energija plimovanja, hidroenergija, odlagališčni plin, plin iz naprav za čiščenje odplak in bioplina;
- (36) „drstišče“ pomeni prostor za razmnoževanje, valjenje in gojenje v zgodnjih življenjskih fazah živali iz akvakulture, zlasti pravih rib in lupinarjev;
- (37) „gojišče“ pomeni prostor, v katerem se uporablja vmesni sistem akvakulture, in sicer med fazama drstenja in odraslosti. Faza gojenja se konča v prvi tretjini ciklusa gojenja, razen pri vrstah, ki gredo skozi proces prilagoditve na slano vodo (salmonidi);

- (38) „onesnaževanje vode“ pomeni onesnaževanje, kot je opredeljeno v točki (33) člena 2 Direktive 2000/60/ES in točki (8) člena 3 Direktive 2008/56/ES Evropskega parlamenta in Sveta¹, v vodah, v katerih se uporablja vsaka od obeh direktiv;
- (39) „polikultura“ pomeni gojenje, v akvakulturi, dveh ali več vrst navadno različnih prehranjevalnih ravni v isti kulturni enoti;
- (40) „ciklus gojenja“ pomeni življenjsko dobo živali iz akvakulture ali alg od najzgodnejše življenjske faze (v primeru živali iz akvakulture oplojene ikre) do odlova ali nabiranja;
- (41) „lokalno gojene vrste“ pomeni vrste iz akvakulture, ki niso niti tuje niti lokalno neprisotne vrste v smislu točke 6 oziroma 7 člena 3 Uredbe Sveta (ES) št. 708/2007², pa tudi vrste, uvrščene na seznam v Prilogi IV k navedeni uredbi;

¹ Direktiva 2008/56/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. junija 2008 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju politike morskega okolja (okvirna direktiva o morskem strategiji) (UL L 164, 25.6.2008, str. 19).

² Uredba Sveta (ES) št. 708/2007 z dne 11. junija 2007 o uporabi tujih in lokalno neprisotnih vrst v ribogojstvu (UL L 168, 28.6.2007, str. 1).

- (42) „veterinarsko zdravljenje“ pomeni vsa kurativna ali preventivna zdravljenja specifične bolezni;
- (43) „zdravilo za uporabo v veterinarski medicini“ pomeni zdravilo za uporabo v veterinarski medicini, kot je opredeljeno v točki (2) člena 1 Direktive 2001/82/ES Evropskega parlamenta in Sveta¹;
- (44) „priprava“ pomeni postopke ohranjanja ali predelave ekoloških proizvodov ali proizvodov iz preusmeritve ali vsako drugo operacijo na nepredelanem proizvodu, ki ne spremeni izhodiščnega proizvoda, kot so zakol, razkosavanje, čiščenje ali mletje ter pakiranje, označevanje ali spremembe označevanja v zvezi z ekološko pridelavo;
- (45) „hrana“ pomeni hrano, kot je opredeljena v členu 2 Uredbe (ES) št. 178/2002 Evropskega parlamenta in Sveta²;

¹ Direktiva 2001/82/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. novembra 2001 o zakoniku Skupnosti o zdravilih za uporabo v veterinarski medicini (UL L 311, 28.11.2001, str. 1).

² Uredba (ES) št. 178/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2002 o določitvi splošnih načel in zahtevah živilske zakonodaje, ustanovitvi Evropske agencije za varnost hrane in postopkih, ki zadevajo varnost hrane (UL L 31, 1.2.2002, str. 1).

- (46) „krma“ pomeni krmo, kot je opredeljena v točki (4) člena 3 Uredbe (ES) št. 178/2002;
- (47) „posamična krmila“ pomeni posamična krmila, kot so opredeljena v točki (g) člena 3(2) Uredbe (ES) št. 767/2009 Evropskega parlamenta in Sveta¹;
- (48) „dajanje v promet“ pomeni dajanje v promet, kot je opredeljeno v točki (8) člena 3 Uredbe (ES) št. 178/2002;
- (49) „sledljivost“ pomeni zmožnost sledenja in spremljanja hrane, krme ali katerega koli proizvoda iz člena 2(1) in vsake snovi, namenjene uporabi v hrani, krmi ali katerem koli proizvodu iz člena 2(1) ali za katero se pričakuje, da bo tako uporabljena, na vseh stopnjah pridelave, priprave in distribucije;
- (50) „stopnje pridelave, priprave in distribucije“ pomeni katero koli stopnjo od primarne pridelave ekološkega proizvoda do njegovega skladiščenja, predelave, prevoza in prodaje ali dobave končnemu potrošniku, ter po potrebi vključuje označevanje, oglaševanje, uvoz, izvoz in dejavnosti podizvajanja;

¹ Uredba (ES) št. 767/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o dajanju krme v promet in njeni uporabi, spremembi Uredbe (ES) št. 1831/2003 Evropskega parlamenta in Sveta in razveljavitvi Direktive Sveta 79/373/EGS, Direktive Komisije 80/511/EGS, direktiv Sveta 82/471/EGS, 83/228/EGS, 93/74/EGS, 93/113/ES in 96/25/ES ter Odločbe Komisije 2004/217/ES (UL L 229, 1.9.2009, str. 1).

- (51) „sestavina“ pomeni sestavino, kot je opredeljena v točki (f) člena 2(2) Uredbe (EU) št. 1169/2011, ali v primeru proizvodov, razen hrane, vsako sestavino ali proizvod, ki se uporablja pri proizvodnji ali pripravi proizvodov in ki je v končnem proizvodu še vedno prisoten, tudi v spremenjeni obliki;
- (52) „označevanje“ pomeni besedilo, navedbe, blagovne znamke, tržno ime, slike ali simbole, ki se nanašajo na proizvod in se pojavijo na embalažah, dokumentih, obvestilih, označbah, obročih ali manšetah, ki spremljajo zadevni proizvod ali se sklicujejo nanj;;
- (53) „oglaševanje“ pomeni vsako predstavitev proizvodov javnosti na kakršen koli drug način kot z označbo, katere namen je vplivati na odnos, mnenje in vedenje ali jih oblikovati ali za katero je verjetno, da bo vplivala nanje in jih oblikovala, da bi se tako neposredno ali posredno spodbudila prodaja proizvodov;
- (54) "pristojni organi" pomeni pristojne organe, kot so opredeljeni v točki 3 člena 3 Uredbe (EU) 2017/625;
- (55) „nadzorni organ“ pomeni nadzorni organ za ekološko pridelavo, kot je opredeljen v točki 4 člena 3 Uredbe (EU) 2017/625, ali organ, ki ga Komisija ali tretja država, ki jo prizna Komisija, prizna za izvajanje nadzora v tretjih državah v zvezi z uvozom ekoloških proizvodov in proizvodov iz preusmeritve v Unijo;

- (56) „izvajalec nadzora“ pomeni pooblaščenno telo, kot je opredeljeno v točki (5) člena 3 Uredbe (EU) 2017/625, ali izvajalca, ki ga Komisija ali tretja država, ki jo priznava Komisija, prizna za izvajanje nadzora v tretjih državah v zvezi z uvozom ekoloških proizvodov in proizvodov iz preusmeritve v Unijo;
- (57) „neskladje“ pomeni neskladje s to uredbo ali neskladje z delegiranimi ali izvedbenimi akti, sprejetimi na podlagi te uredbe;
- (58) „gensko spremenjeni organizem“ ali „GSO“ pomeni gensko spremenjeni organizem, kot je opredeljen v točki (2) člena 2 Direktive 2001/18/ES Evropskega parlamenta in Sveta¹ in ki ni pridobljen s tehnikami genskega spreminjanja iz Priloge I.B k navedeni direktivi;
- (59) „pridelano iz GSO“ pomeni delno ali v celoti pridobljeno iz GSO, vendar ne vsebuje GSO in iz njih ni sestavljeno;
- (60) „pridelano z GSO“ pomeni pridobljeno z uporabo GSO kot zadnjim živim organizmom v postopku pridelave, vendar ne vsebuje GSO in iz njih ni sestavljeno;

¹ Direktiva 2001/18/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. marca 2001 o namernem sproščanju gensko spremenjenih organizmov v okolje in razveljavitvi Direktive Sveta 90/220/EGS (UL L 106, 17.4.2001, str. 1).

- (61) „aditiv za živilo“ pomeni aditiv za živilo, kot je opredeljen v točki (a) člena 3(2) Uredbe (ES) št. 1333/2008 Evropskega parlamenta in Sveta¹;
- (62) „krmni dodatki“ pomeni krmne dodatke, kot so opredeljeni v točki (a) člena 2(2) Uredbe (ES) št. 1831/2003 Evropskega parlamenta in Sveta²;
- (63) „namensko proizveden nanomaterial“ pomeni namensko proizveden nanomaterial, kot je opredeljen v točki (f) člena 3(2) Uredbe (EU) 2015/2283 Evropskega parlamenta in Sveta³;

¹ Uredba (ES) št. 1333/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o aditivih za živila (UL L 354, 31.12.2008, str. 16).

² Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1831/2003 z dne 22. septembra 2003 o dodatkih za uporabo v prehrani živali (UL L 268, 18.10.2003, str. 29).

³ Uredba (EU) 2015/2283 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2015 o novih živilih, spremembi Uredbe (EU) št. 1169/2011 Evropskega parlamenta in Sveta in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 258/97 Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbe Komisije (ES) št. 1852/2001 (UL L 327, 11.12.2015, str. 1).

- (64) „enakovrednost“ pomeni doseganje enakih ciljev in izpolnjevanje enakih načel z uporabo pravil, ki zagotavljajo enako raven zagotavljanja skladnosti;
- (65) „pomožno tehnološko sredstvo“ pomeni pomožno tehnološko sredstvo, kot je opredeljeno v točki (b) člena 3(2) Uredbe (ES) št. 1333/2008 za hrano in v točki (h) člena 2(2) Uredbe (ES) št. 1831/2003 za krmo;
- (66) „encim za živilo“ pomeni encim za živilo, kot je opredeljen v točki (a) člena 3(2) Uredbe (ES) št. 1332/2008 Evropskega parlamenta in Sveta¹;
- (67) „ionizirajoče sevanje“ pomeni ionizirajoče sevanje, kot je opredeljeno v točki 46 člena 4 Direktive Sveta 2013/59/Euratom²;

¹ Uredba (ES) št. 1332/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o encimih za živila in spremembi Direktive Sveta 83/417/EGS, Uredbe Sveta (ES) št. 1493/1999, Direktive 2000/13/ES, Direktive Sveta 2001/112/ES in Uredbe (ES) št. 258/97 (UL L 354, 31.12.2008, str. 7).

² Direktiva Sveta 2013/59/Euratom z dne 5. decembra 2013 o določitvi temeljnih varnostnih standardov za varstvo pred nevarnostmi zaradi ionizirajočega sevanja in o razveljavitvi direktiv 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom in 2003/122/Euratom (UL L 13, 17.1.2014, str. 1).

- (68) „predpakirano živilo“ pomeni predpakirano živilo, kot je opredeljeno v točki (e) člena 2(2) Uredbe (EU) št. 1169/2011;
- (69) „objekt za rejo perutnine“ pomeni nepremično ali premično poslopje za jate perutnine, ki vključuje vse površine, pokrite s strehami, vključno z verando; poslopje je lahko razdeljeno na posamezne enote, pri čemer je v vsaki nameščena ena jata;
- (70) „gojenje kmetijskih rastlin v zemlji“ pomeni pridelavo v živi prsti ali v zemlji, mešani ali pognojeni z materiali in proizvodi, ki so dovoljeni v ekološki pridelavi, v stiku s podtaljem in kamninsko podlago;
- (71) „nepredelani proizvodi“ pomeni nepredelane proizvode, kot so opredeljeni v točki (n) člena 2(1) Uredbe (ES) št. 852/2004 Evropskega parlamenta in Sveta¹, ne glede na dejavnosti pakiranja ali označevanja;

¹ Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 852/2004 z dne 29. aprila 2004 o higieni živil (UL L 139, 30.4.2004, str. 1).

- (72) „predelani proizvodi“ pomeni predelane proizvode, kot so opredeljeni v točki (o) člena 2(1) Uredbe (ES) št. 852/2004, ne glede na dejavnosti pakiranja ali označevanja;
- (73) „predelava“ pomeni predelavo, kot je opredeljena v točki (m) člena 2(1) Uredbe (ES) št. 852/2004, kar vključuje uporabo snovi iz členov 24 in 25 te uredbe, ne vključuje pa dejavnosti pakiranja ali označevanja;
- (74) „neoporečnost ekoloških proizvodov ali proizvodov iz preusmeritve“ pomeni dejstvo, da proizvod ne kaže neskladja, ki:
- (a) vpliva na značilnosti ekološkega proizvoda ali proizvoda iz preusmeritve na kateri koli stopnji pridelave, priprave in distribucije ali
 - (b) je ponavljajoče se ali namerno;
- (75) „ograda“ pomeni ograjen prostor, ki vsebuje del, ki živalim nudi zaščito pred slabimi vremenskimi razmerami.

Poglavje II

Cilji in načela ekološke pridelave

Člen 4

Cilji

Ekološka pridelava sledi naslednjim splošnim ciljem:

- (a) prispeva k varstvu okolja in podnebja;
- (b) vzdržuje dolgoročno rodovitnost zemlje;
- (c) prispeva k visoki ravni biotske raznovrstnosti;
- (d) znatno prispeva k nestrupenosti okolja;
- (e) prispeva k visokim standardom dobrobiti živali in zlasti zadovoljuje vedenjske potrebe živali, značilne za posamezno vrsto;
- (f) spodbuja kratke dobavne verige in lokalno pridelavo na različnih ozemljih Unije;

- (g) spodbuja ohranjanje redkih in avtohtonih pasem, ki jim grozi izumrtje;
- (h) prispeva k razvoju ponudbe rastlinskega genskega materiala, prilagojenega posebnim potrebam in ciljem ekološkega kmetijstva;
- (i) prispeva k visoki ravni biotske raznovrstnosti, zlasti z uporabo raznovrstnega rastlinskega genskega materiala, kot so ekološki heterogeni material in ekološke sorte, primerne za ekološko pridelavo;
- (j) spodbuja razvoj dejavnosti razmnoževanja ekoloških rastlin, da se dodatno spodbudi ugoden ekonomski razvoj ekološkega sektorja.

Člen 5

Splošna načela

Ekološka pridelava je sistem trajnostnega upravljanja, ki temelji na naslednjih splošnih načelih:

- (a) spoštovanje naravnih sistemov in ciklov ter ohranjanje in izboljševanje stanja tal, vode in zraka, zdravja rastlin in živali ter ravnovesja med njimi;
- (b) ohranjanje elementov naravne krajine, kot so znamenitosti naravne dediščine;
- (c) odgovorna raba virov energije in naravnih virov, na primer vode, tal, organskih snovi in zraka;
- (d) pridelava širokega spektra visokokakovostne hrane in drugih kmetijskih proizvodov in proizvodov iz akvakulture, ki ustrezajo povpraševanju potrošnikov po blagu, proizvedenem po postopkih, ki ne škodujejo okolju, zdravju ljudi in rastlin ali zdravju in dobrobiti živali;
- (e) zagotavljanje neoporečnosti ekološke pridelave na vseh stopnjah pridelave, predelave in distribucije hrane in krme;

- (f) ustrezna zasnova in upravljanje bioloških postopkov, osnovanih na ekoloških sistemih, ki uporabljajo naravne vire iz teh sistemov upravljanja in uporabljajo metode, ki:
 - (i) uporabljajo žive organizme in mehanske metode pridelave;
 - (ii) pomenijo gojenje kmetijskih rastlin v zemlji in živinorejo na zemlji ali akvakulturo, ki je v skladu z načelom trajnostnega izkoriščanja vodnih virov;
 - (iii) izključujejo uporabo GSO, proizvodov, pridelanih iz GSO, in proizvodov, pridelanih z GSO, razen zdravil za uporabo v veterinarski medicini;
 - (iv) temeljijo na oceni tveganja ter po potrebi uporabi previdnostnih in preventivnih ukrepov;
- (g) omejevanje uporabe zunanjih surovin; kadar so potrebne zunanje surovine, ki ne izvirajo s kmetijskega gospodarstva, ali ustrezni načini upravljanja in metode iz točke (f) ne obstajajo, so te zunanje surovine omejene na:

- (i) surovine iz ekološke pridelave: v primeru rastlinskega razmnoževalnega materiala se prednost da sortam, ki so izbrane zaradi svoje sposobnosti, da izpolnjujejo posebne potrebe in cilje ekološkega kmetijstva;
- (ii) naravne ali naravno pridobljene snovi;
- (iii) slabo topna mineralna gnojila;
- (h) prilagajanje postopka pridelave, kjer je potrebno in v okviru te uredbe, da se upoštevajo zdravstveno stanje, regionalne razlike v ekološkem ravnovesju, podnebne in lokalne razmere, stopnja razvoja in specifične vzrejne prakse;
- (i) izključitev – iz celotne ekološke prehranske verige – kloniranja živali, vzreje živali z umetno izzvano poliploidnostjo in ionizirajočega sevanja;
- (j) skrb za visoko raven dobrobiti živali in upoštevanje potreb, značilnih za posamezno vrsto živali.

Člen 6

Posebna načela, ki veljajo za kmetijske dejavnosti in akvakulturo

Ekološka pridelava v okviru kmetijskih dejavnosti in akvakulture temelji zlasti na naslednjih posebnih načelih:

- (a) ohranjanje in izboljšanje življenja v tleh in naravne rodovitnosti tal, stabilnosti tal, zadrževanja vode in biotske raznovrstnosti tal, preprečevanje in odpravljanje izgube organskih snovi iz tal, zbijanja in erozije tal ter hranjenje rastlin primarno prek ekosistema tal;
- (b) čim večje omejevanje uporabe neobnovljivih virov in zunanjih surovin;
- (c) recikliranje odpadkov in stranskih proizvodov rastlinskega in živalskega izvora kot surovino pri pridelavi rastlin in živinoreji;
- (d) ohranjanje zdravja rastlin s preventivnimi ukrepi, zlasti z izborom ustreznih vrst, sort ali heterogenega materiala, odpornih na škodljive organizme in bolezni, z ustreznim kolobarjenjem, mehanskimi in fizičnimi metodami ter zaščito naravnih sovražnikov škodljivih organizmov;

- (e) uporaba semen in živali z visoko stopnjo genske raznovrstnosti, odpornosti proti boleznim in dolgoživosti;
- (f) izbira rastlinskih sort, pri kateri se upoštevajo posebnosti specifičnih sistemov ekološke pridelave, s poudarkom na agronomski učinkovitosti, odpornosti proti boleznim, prilagoditvi na različne lokalne talne in podnebne razmere ter spoštovanju naravnih omejitev križanja;
- (g) uporaba ekološkega rastlinskega razmnoževalnega materiala, kot je rastlinski razmnoževalni material iz ekološkega heterogenega materiala in iz ekoloških sort, primernih za ekološko pridelavo;
- (h) pridelava ekoloških sort z naravno sposobnostjo razmnoževanja ter poudarek na križanju v okviru naravnih omejitev križanja;
- (i) brez poseganja v člen 14 Uredbe (ES) št. 2100/94 in nacionalne žlahtniteljske pravice, podeljene na podlagi nacionalnega prava držav članic, možnost, da kmetje uporabljajo rastlinski razmnoževalni material, pridobljen na lastnih kmetijah, da bi spodbujali genske vire, prilagojene posebnim pogojem ekološke pridelave;

- (j) izbira živalskih pasem, pri kateri se upoštevajo visoke stopnje genske raznovrstnosti, sposobnost živali, da se prilagodijo lokalnim razmeram, plemenska vrednost živali ter dolgoživost, vitalnost in odpornost živali proti boleznim ali zdravstvenim težavam;
- (k) ukvarjanje z živinorejo, ki je prilagojena lokaciji in poteka na zemlji;
- (l) uporaba vzrejnih praks, ki krepijo imunski sistem živali in naravno zaščito pred boleznimi, vključno z rednim gibanjem ter dostopom do površin na prostem in pašnikov;
- (m) krmljenje živine z ekološko krmo, ki je sestavljena iz sestavin kmetijskega izvora iz ekološke pridelave in naravnih snovi nekmetijskega izvora;
- (n) pridelava ekoloških proizvodov iz živinoreje, pridobljenih iz živali, ki so jih od rojstva ali izvalitve ves čas njihovega življenja redili na ekoloških gospodarstvih;
- (o) dolgoročno zdravje vodnega okolja in kakovost okoliških vodnih in kopenskih ekosistemov;

- (p) hranjenje vodnih organizmov s krmo, pridobljeno s trajnostnim izkoriščanjem ribolovnih virov v skladu z Uredbo (EU) št. 1380/2013, ali z ekološko krmo, ki je sestavljena iz sestavin kmetijskega izvora iz ekološke pridelave, vključno z ekološko akvakulturo, in naravnimi snovmi nekmetijskega izvora;
- (q) preprečevanje vseh možnosti, da bi ekološka pridelava ogrožala vrste, ki so v ohranitvenem interesu.

Člen 7

Posebna načela, ki se uporabljajo za predelavo ekološke hrane

Pridelava predelane ekološke hrane temelji zlasti na naslednjih posebnih načelih:

- (a) pridelava ekološke hrane iz ekoloških sestavin kmetijskega izvora;

- (b) omejevanje uporabe aditivov za živila, neekoloških sestavin s pretežno tehnološko in senzorično funkcijo ter mikrohranil in pomožnih tehnoloških sredstev, tako da se uporabljajo v kar najmanjši meri in le, če je to tehnično nujno potrebno ali če služi določenim prehranskim namenom;
- (c) izključitev snovi in predelovalnih metod, ki bi lahko bile zavajajoče glede prave narave proizvoda;
- (d) skrbno predelovanje ekološke hrane, po možnosti z uporabo bioloških, mehanskih in fizičnih metod;
- (e) izključitev živil, ki vsebujejo namensko proizvedene nanomateriale ali so iz njih sestavljena.

Člen 8

Posebna načela, ki se uporabljajo za predelavo ekološke krme

Pridelava predelane ekološke krme temelji zlasti na naslednjih posebnih načelih:

- (a) pridelava ekološke krme iz ekoloških posamičnih krmil;

- (b) omejitev uporabe krmnih dodatkov in pomožnih tehnoloških sredstev, tako da se uporabljajo v kar najmanjši meri in le, če je to tehnično in zootehnično nujno potrebno ali če služi določenim prehranskim namenom;
- (c) izključitev snovi in predelovalnih metod, ki bi lahko bile zavajajoče glede prave narave proizvoda;
- (d) skrbno predelovanje ekološke krme, po možnosti z uporabo bioloških, mehanskih in fizičnih metod.

Poglavje III

Pravila pridelave

Člen 9

Splošna pravila pridelave

1. Izvajalci dejavnosti delujejo skladno s splošnimi pravili pridelave iz tega člena.

2. Upravljanje celotnega gospodarstva je skladno z zahtevami iz te uredbe, ki se uporabljajo za ekološko pridelavo.
3. Za namene in uporabe iz členov 24 in 25 ter Priloge II se smejo v ekološki pridelavi uporabljati le proizvodi in snovi, ki so bili odobreni na podlagi teh določb, pod pogojem, da je bila njihova uporaba v neekološki pridelavi prav tako odobrena v skladu z zadevnimi določbami prava Unije in, kjer je ustrezno, nacionalnimi določbami, sprejetimi na podlagi prava Unije.

V ekološki pridelavi se dovoli uporaba naslednjih proizvodov in snovi iz člena 2(3) Uredbe (ES) št. 1107/2009, pod pogojem, da so odobreni v skladu z navedeno uredbo:

- (a) varovala, sinergisti in dodatki kot sestavine fitofarmacevtskih sredstev;
- (b) pomožna sredstva za mešanje s fitofarmacevtskimi sredstvi.

V ekološki pridelavi se dovoli uporaba proizvodov in snovi v druge namene, kot jih ureja ta uredba, pod pogojem, da je njihova uporaba skladna z načeli iz poglavja II.

4. Ionizirajoče sevanje se ne uporablja za obdelavo ekološke hrane ali krme ali za obdelavo surovin, uporabljenih v ekološki hrani ali krmi.
5. Uporaba kloniranja živali in vzreja živali z umetno izzvano poliploidnostjo je prepovedana.
6. Na vseh stopnjah pridelave, priprave in distribucije se po potrebi sprejmejo preventivni in previdnostni ukrepi.
7. Ne glede na odstavek 2 je lahko gospodarstvo razdeljeno na jasno in učinkovito ločene ekološke pridelovalne enote, pridelovalne enote za proizvode iz preusmeritve in neekološke pridelovalne enote, pod pogojem, da so v neekoloških pridelovalnih enotah:
 - (a) kar zadeva živino, drugačne vrste živali;
 - (b) kar zadeva rastline, drugačne sorte rastlin, ki se lahko med seboj zlahka razlikujejo.

Kar zadeva alge in živali iz akvakulture, gre lahko za iste vrste, pod pogojem, da so območja pridelave ali enote pridelave jasno in učinkovito ločene.

8. Z odstopanjem od točke (b) odstavka 7 gre lahko pri rastlinah trajnicah, ki jih je treba gojiti vsaj tri leta, za drugačne sorte, ki jih med seboj ni mogoče zlahka razlikovati, ali za iste sorte, pod pogojem, da je zadevna pridelava del načrta preusmeritve in da se preusmeritev zadnjega dela območja, ki spada pod zadevno pridelavo, v ekološko pridelavo začne v najkrajšem možnem obdobju in se zaključi v največ petih letih.

V teh primerih:

- (a) kmet uradno obvesti pristojni organ ali, kjer je ustrezno, nadzorni organ ali izvajalca nadzora o začetku spravila vsakega zadevnega proizvoda vsaj 48 ur vnaprej;
- (b) kmet po končanem spravilu pristojni organ ali, kjer je ustrezno, nadzorni organ ali izvajalca nadzora uradno obvesti o točni količini, spravljeni v zadevnih enotah, in ukrepih, ki jih je izvedel za ločevanje proizvodov;
- (c) načrt preusmeritve in ukrepe, ki se izvedejo za zagotavljanje učinkovitega in jasnega ločevanja, vsako leto potrdi pristojni organ ali, kjer je ustrezno, nadzorni organ ali izvajalec nadzora po začetku izvajanja načrta preusmeritve.

9. Zahteve glede različnih vrst in sort iz točk (a) in (b) odstavka 7 se ne uporabljajo za raziskovalna in izobraževalna središča, gojišča rastlin, razmnoževalce semen ter za dejavnosti razmnoževanja.
10. Kadar se v primerih iz odstavkov 7, 8 in 9 vse pridelovalne enote gospodarstva ne upravljajo skladno s pravili ekološke pridelave, izvajalci dejavnosti:
- (a) poskrbijo, da so proizvodi, ki se uporabljajo v ekoloških pridelovalnih enotah in pridelovalnih enotah za proizvode iz preusmeritve, ločeni od proizvodov, ki se uporabljajo v neekoloških pridelovalnih enotah;
 - (b) poskrbijo, da so proizvodi, pridelani v ekoloških pridelovalnih enotah, pridelovalnih enotah za proizvode iz preusmeritve in neekoloških pridelovalnih enotah, med seboj ločeni;
 - (c) vodijo ustrezno evidenco, iz katere je razvidna učinkovita ločitev pridelovalnih enot in proizvodov.
11. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 54 za spremembo odstavka 7 tega člena, tako da bodisi doda nadaljnja pravila o delitvi gospodarstva na ekološke enote, enote za proizvode iz preusmeritve in neekološke enote, zlasti v zvezi s proizvodi, naštetimi v Prilogi I, ali da spremeni ta dodana pravila.

Člen 10
Preusmeritev

1. Kmetje in izvajalci dejavnosti, ki pridelujejo alge ali živali iz akvakulture, upoštevajo obdobje preusmeritve. V času obdobja preusmeritve uporabljajo vsa pravila ekološke pridelave iz te uredbe, zlasti veljavna pravila glede preusmeritve iz tega člena in Priloge II.
2. Obdobje preusmeritve se začne šele takrat, ko kmet ali izvajalec dejavnosti, ki prideluje alge ali živali iz akvakulture, prihlasi svojo dejavnost pristojnim organom v skladu s členom 34(1) v državi članici, v kateri kmet ali izvajalec dejavnosti opravlja svojo dejavnost in v kateri je njegovo gospodarstvo podvrženo sistemu nadzora.
3. Nobeno prejšnje obdobje se ne sme retroaktivno priznati kot del obdobja preusmeritve, razen kadar:
 - (a) so se za zemljišča izvajalca dejavnosti uporabljali ukrepi, določeni v programu, ki se izvaja na podlagi Uredbe (EU) št. 1305/2013, z namenom zagotoviti, da se na teh zemljiščih niso uporabljali nobeni proizvodi ali snovi, ki niso odobrene za uporabo v ekološki pridelavi, ali

(b) lahko izvajalec dejavnosti dokaže, da so zemljišča naravne ali kmetijske površine ter da v zadnjih treh letih niso bile obdelane s proizvodi ali snovmi, ki niso odobrene za uporabo v ekološki pridelavi.

4. Proizvodi, pridelani v obdobju preusmeritve, se ne tržijo kot ekološki proizvodi ali kot proizvodi iz preusmeritve.

Kljub temu se lahko kot proizvodi iz preusmeritve tržijo naslednji proizvodi, pridelani v obdobju preusmeritve in v skladu z odstavkom 1:

(a) rastlinski razmnoževalni material, pod pogojem, da je bilo spoštovano vsaj 12-mesečno obdobje preusmeritve;

(b) živila rastlinskega izvora in krma rastlinskega izvora, pod pogojem, da proizvod vsebuje le eno kmetijsko rastlino in da je bilo pred spravilom spoštovano vsaj 12-mesečno obdobje preusmeritve.

5. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 54 za spremembo točke 1.2.2 dela II Priloge II, tako da bodisi doda pravila o preusmeritvi za vrste, ki jih Del II Priloge II ... [datum začetka veljavnosti te uredbe] ne ureja, ali da spremeni ta dodana pravila.

6. Komisija po potrebi sprejme izvedbene akte, s katerimi določi dokumente, ki se predložijo za retroaktivno priznanje prejšnjega obdobja v skladu z odstavkom 3 tega člena.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 55(2).

Člen 11

Prepoved uporabe GSO

1. GSO, proizvodi, pridelani iz GSO, in proizvodi, pridelani z GSO, se v ekološki pridelavi ne uporabljajo v hrani ali krmi ali kot hrana, krma, pomožna tehnološka sredstva, fitofarmacevtska sredstva, gnojila, dodatki za izboljšanje tal, rastlinski razmnoževalni material, mikroorganizmi ali živali.

2. Za namene prepovedi iz odstavka 1 in kar zadeva GSO in proizvode, pridelane iz GSO, za hrano in krmo, se lahko izvajalci dejavnosti zanašajo na označbe proizvoda, ki so bile pritrjene ali priložene v skladu z Direktivo 2001/18/ES, Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta¹ ali Uredbo (ES) št. 1830/2003 Evropskega parlamenta in Sveta², ali na kateri koli drug spremni dokument, priložen na tej podlagi.
3. Izvajalci dejavnosti lahko predpostavljajo, da v proizvodnji kupljene hrane in krme niso bili uporabljeni GSO ali proizvodi, pridelani iz GSO, če na zadevnih proizvodih ni pritrjene ali priložene označbe oziroma jih ne spremlja dokument na podlagi pravnih aktov iz odstavka 2, razen če razpolagajo z informacijami, da označevanje zadevnih proizvodov ni v skladu z navedenimi pravnimi akti.

¹ Uredba (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. septembra 2003 o gensko spremenjenih živilih in krmi (UL L 268, 18.10.2003, str. 1).

² Uredba (ES) št. 1830/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. septembra 2003 o sledljivosti in označevanju gensko spremenjenih organizmov ter sledljivosti živil in krme, proizvedenih iz gensko spremenjenih organizmov, ter o spremembi Direktive 2001/18/ES (UL L 268, 18.10.2003, str. 24).

4. Za namene prepovedi iz odstavka 1 za proizvode, ki niso zajeti v odstavkih 2 in 3, izvajalci dejavnosti, ki uporabljajo neekološke proizvode, kupljene od tretjih strank, od prodajalca zahtevajo potrditev, da dobavljeni proizvodi niso bili pridelani iz GSO ali pridelani z GSO.

Člen 12

Pravila pridelave rastlin

1. Izvajalci dejavnosti, ki pridelujejo rastline ali rastlinske proizvode, delujejo zlasti skladno s podrobnimi pravili iz dela I Priloge II.
2. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 54 za spremembo:
 - (a) točk 1.3 in 1.4 dela I Priloge II, kar zadeva odstopanja;
 - (b) točke 1.8.5 dela I Priloge II, kar zadeva uporabo rastlinskega razmnoževalnega materiala iz preusmeritve in neekološkega rastlinskega razmnoževalnega materiala;
 - (c) točke 1.9.5 dela I Priloge II, tako da doda nadaljnje določbe glede sporazumov med izvajalci dejavnosti kmetijskih gospodarstev ali da spremeni te dodane določbe;

- (d) točke 1.10.1 dela I Priloge II, tako da doda nadaljnje ukrepe za obvladovanje škodljivcev in plevela ali da spremeni te dodane ukrepe;
- (e) dela I Priloge II, tako da doda nadaljnja podrobna pravila in postopke gojenja za specifične rastline in rastlinske proizvode, vključno s pravili za vzkaljena semena, ali da spremeni ta dodana pravila.

Člen 13

Posebne določbe za trženje rastlinskega razmnoževalnega materiala iz ekološkega heterogenega materiala

1. Rastlinski razmnoževalni material iz ekološkega heterogenega materiala se lahko trži brez izpolnjevanja zahtev za registracijo in brez izpolnjevanja zahtev za certificiranje kategorij pred-baznega, baznega in certificiranega materiala ali zahtev za druge kategorije, kot so določene v direktivah 66/401/EGS, 66/402/EGS, 68/193/EGS, 98/56/ES, 2002/53/ES, 2002/54/ES, 2002/55/ES, 2002/56/ES, 2002/57/ES, 2008/72/ES in 2008/90/ES ali aktih, sprejetih na podlagi teh direktiv.

2. Rastlinski razmnoževalni material iz ekološkega heterogenega materiala iz odstavka 1 se lahko trži, potem ko dobavitelj odgovornim uradnim organom iz direktiv 66/401/EGS, 66/402/EGS, 68/193/EGS, 98/56/ES, 2002/53/ES, 2002/54/ES, 2002/55/ES, 2002/56/ES, 2002/57/ES, 2008/72/ES in 2008/90/ES pošlje uradno dokumentacijo o ekološkem heterogenem materialu, ki vsebuje:
- (a) kontaktne podatke vložnika;
 - (b) vrsto in poimenovanje ekološkega heterogenega materiala;
 - (c) opis glavnih agronomskih in fenotipskih značilnosti, skupnih tej skupini rastlin, vključno z metodami žlahtnjenja, vsemi razpoložljivimi rezultati preskusov teh značilnosti, državo pridelave in uporabljenim starševskim materialom;
 - (d) izjavo vložnika o resničnosti elementov iz točk (a), (b) in (c) ter
 - (e) reprezentativni vzorec.

To uradno obvestilo se pošlje s priporočenim pismom s povratnico ali po kateri koli drugi komunikacijski poti, sprejemljivi za uradne organe, prav tako s povratnico.

Tri mesece po datumu na povratnici in pod pogojem, da niso bile zahtevane nobene dodatne informacije ali da dobavitelj ni prejel nobene uradne zavrnitve na podlagi nepopolnosti dokumentacije ali neskladja, kot je opredeljeno v členu 3(57), se šteje, da je odgovorni uradni organ potrdil uradno obvestilo in njegovo vsebino.

Odgovorni uradni organ lahko po izrecni ali implicitni potrditvi uradnega obvestila vpiše priglašeni ekološki heterogeni material na seznam. Ta vpis je za dobavitelja brezplačen.

Pristojni organi drugih držav članic in Komisija so obveščeni o vpisu ekološkega heterogenega materiala na seznam.

Ekološki heterogeni material izpolnjuje zahteve iz delegiranih aktov, sprejetih v skladu z odstavkom 3.

3. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 54 za dopolnitev te uredbe, tako da določi pravila za pridelavo in trženje rastlinskega razmnoževalnega materiala iz ekološkega heterogenega materiala določenega roda ali vrste glede:
- (a) opisa ekološkega heterogenega materiala, vključno z zadevnimi metodami razmnoževanja in pridelave ter uporabljenim starševskim materialom;
 - (b) minimalnih zahtev glede kakovosti partij semen, vključno z identiteto, specifično čistostjo, stopnjami kalivosti in sanitarno kakovostjo;
 - (c) označevanja in pakiranja;
 - (d) informacij in vzorcev iz pridelave, ki jih morajo hraniti izvajalci poslovnih dejavnosti;
 - (e) vzdrževanja ekološkega heterogenega materiala, kjer je to ustrezno.

Člen 14
Pravila živinoreje

1. Živinorejci delujejo zlasti skladno s podrobnimi pravili vzreje iz dela II Priloge II in iz izvedbenih aktov iz odstavka 3 tega člena.
2. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 54 za spremembo:
 - (a) točk 1.3.4.2, 1.3.4.4.2 in 1.3.4.4.3 dela II Priloge II, tako da zmanjša deleže, kar zadeva poreklo živali, ko je na trgu Unije ugotovljena zadostna razpoložljivost ekološko vzrejenih živali;
 - (b) točke 1.6.6 dela II Priloge II, kar zadeva zgornjo mejo dušika, povezano s skupno gostoto živali;
 - (c) točke 1.9.6.2(b) dela II Priloge II, kar zadeva hranjenje čebeljih družin;

- (d) točk 1.9.6.3(b) in (e) dela II Priloge II, kar zadeva sprejemljive postopke za dezinfekcijo čebelnjakov ter metode in postopke za boj proti pršici *Varroa destructor*;
- (e) dela II Priloge II, tako da doda podrobna pravila živinoreje za vrste, ki jih navedeni del ... [datum začetka veljavnosti te uredbe] ne ureja, ali da spremeni ta dodana pravila, kar zadeva:
 - (i) odstopanja glede porekla živali;
 - (ii) prehranjevanje;
 - (iii) namestitvev in vzrejne prakse;
 - (iv) zdravstveno varstvo;
 - (v) dobrobit živali.

3. Komisija po potrebi sprejme izvedbene akte v zvezi z delom II Priloge II, s katerimi določi pravila o:
- (a) najkrajšem obdobju, ki ga je treba upoštevati pri krmljenju živali, ki še sesajo, z materinim mlekom, iz točke 1.4.1(g);
 - (b) gostoti živali in najmanjši velikosti zaprtih površin in površin na prostem, ki jih je treba upoštevati za določene vrste živine, da se zagotovi zadovoljevanje razvojnih, fizioloških in etoloških potreb živali v skladu s točkami 1.6.3, 1.6.4 in 1.7.2;
 - (c) lastnostih in tehničnih zahtevah glede najmanjše velikosti zaprtih površin in površin na prostem;
 - (d) lastnostih in tehničnih zahtevah glede zgradb in ograd za vse vrste živine, razen za čebele, da se zagotovi zadovoljevanje razvojnih, fizioloških in etoloških potreb živali v skladu s točko 1.7.2;
 - (e) zahtevah za vegetacijo in lastnostih zaščitениh objektov in površin na prostem.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 55(2).

Člen 15

Pravila pridelave za alge in živali iz akvakulture

1. Izvajalci dejavnosti, ki pridelujejo alge in živali iz akvakulture, delujejo zlasti skladno s podrobnimi pravili gojenja iz dela III Priloge II in iz izvedbenih aktov iz odstavka 3 tega člena.
2. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 54 za spremembo:
 - (a) točke 3.1.3.3 dela III Priloge II, kar zadeva krmo za mesojede živali iz akvakulture;
 - (b) točke 3.1.3.4 dela III Priloge II, tako da doda nadaljnja posebna pravila glede krme za nekatere živali iz akvakulture ali da spremeni ta dodana pravila;
 - (c) točke 3.1.4.2 dela III Priloge II, kar zadeva veterinarsko oskrbo živali iz akvakulture;
 - (d) del III Priloge II, tako da doda nadaljnje podrobne pogoje za posamezne vrste za upravljanje plemenskih živali, vzrejo in gojenje nedoraslih živali ali da spremeni te dodane podrobne pogoje.

3. Komisija po potrebi sprejme izvedbene akte, s katerimi določi podrobna pravila za posamezne vrste ali za skupine vrst glede gostote živali in posebnih značilnosti za gojitvene sisteme in zaprte sisteme, da se zadosti posebnim potrebam vrst.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 55(2).

4. Za namen tega člena in dela III Priloge II „gostota staleža“ pomeni živo težo živali iz akvakulture na kubični meter vode kadar koli v fazi odraslosti, v primeru bokoplut in škampov pa težo na kvadratni meter površine.

Člen 16

Pravila pridelave za predelano hrano

1. Izvajalci dejavnosti, ki pridelujejo predelano hrano, delujejo zlasti skladno s podrobnimi pravili pridelave iz dela IV Priloge II in iz izvedbenih aktov iz odstavka 3 tega člena.
2. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 54 za spremembo:

- (a) točke 1.4 dela IV Priloge II, kar zadeva previdnostne ukrepe in preventivne ukrepe, ki jih sprejmejo izvajalci dejavnosti;
- (b) točke 2.2.2 dela IV Priloge II, kar zadeva vrsto in sestavo proizvodov in snovi, ki se smejo uporabljati v predelani hrani, ter pogoje za njihovo uporabo;
- (c) točke 2.2.4 dela IV Priloge II, kar zadeva izračun deleža sestavin kmetijskega izvora iz točk (a)(ii) in (b)(i) člena 30(5), vključno z aditivi za živila, odobrenimi na podlagi člena 24 za uporabo v ekološki pridelavi, ki se za namene tega izračuna štejejo kot sestavine kmetijskega izvora.

Ti delegirani akti ne vključujejo možnosti uporabe aromatičnih snovi ali aromatičnih pripravkov, ki niso niti naravni v smislu člena 16(2), (3) in (4) Uredbe (ES) št. 1334/2008 Evropskega parlamenta in Sveta¹ niti ekološki.

¹ Uredba (ES) št. 1334/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o aromah in nekaterih sestavinah živil z aromatičnimi lastnostmi za uporabo v in na živilih ter spremembi Uredbe Sveta (EGS) št. 1601/91, uredb (ES) št. 2232/96 in (ES) št. 110/2008 ter Direktive 2000/13/ES (UL L 354, 31.12.2008, str. 34).

3. Komisija lahko sprejme izvedbene akte, s katerimi določi tehnike, ki so dovoljene pri predelavi živil.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 55(2).

Člen 17

Pravila pridelave za predelano krmo

1. Izvajalci dejavnosti, ki pridelujejo predelano krmo, delujejo skladno zlasti s podrobnimi pravili pridelave iz dela V Priloge II in iz izvedbenih aktov iz odstavka 3 tega člena.
2. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 54 za spremembo točke 1.4 dela V Priloge II, tako da doda nadaljnje previdnostne in preventivne ukrepe, ki jih sprejmejo izvajalci dejavnosti, ali da spremeni te dodane ukrepe.
3. Komisija lahko sprejme izvedbene akte, s katerimi določi tehnike, ki so dovoljene pri predelavi krmnih proizvodov.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 55(2).

Člen 18

Pravila proizvodnje vina

1. Izvajalci dejavnosti, ki pridelujejo proizvode vinskega sektorja, delujejo skladno zlasti s podrobnimi pravili pridelave iz dela VI Priloge II.
2. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 54 za spremembo:
 - (a) točke 3.2 dela VI Priloge II, tako da doda nadaljnje prepovedane enološke prakse, postopke in obdelavo ali da spremeni te dodane elemente;
 - (b) točke 3.3 dela VI Priloge II.

Člen 19

Pravila pridelave za kvas, ki se uporablja kot hrana ali krma

1. Izvajalci dejavnosti, ki pridelujejo kvas, ki se uporablja kot hrana ali krma, delujejo skladno zlasti s podrobnimi pravili pridelave iz dela VII Priloge II.
2. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 54 za spremembo točke 1.3 dela VII Priloge II, tako da doda nadaljnja podrobna pravila pridelave kvasa ali da spremeni ta dodana pravila.

Člen 20

Neobstoj določenih pravil pridelave za posebne vrste živine in vrste živali iz akvakulture

Dokler niso sprejeti:

- (a) dodatna splošna pravila za druge vrste živine, razen vrst, ki jih ureja točka 1.9 dela II Priloge II, v skladu s točko (e) člena 14(2);
- (b) izvedbeni akti iz člena 14(3) za vrste živine ali
- (c) izvedbeni akti iz člena 15(3) za vrste ali skupine vrst živali iz akvakulture,

lahko država članica uporablja podrobna nacionalna pravila pridelave za posebne vrste ali skupino vrst živali glede elementov, ki bodo zajeti v ukrepih iz točk (a), (b) in (c), pod pogojem, da so ta nacionalna pravila v skladu s to uredbo in da ne prepovedujejo, omejujejo ali ovirajo dajanja v promet proizvodov, ki niso bili pridelani na njenem ozemlju in ki so skladni s to uredbo.

Člen 21

Pravila pridelave za proizvode, ki ne spadajo v kategorije proizvodov iz členov 12 do 19

1. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 54 za spremembo Priloge II, tako da doda podrobna pravila pridelave, pa tudi pravila glede obveznosti za preusmeritev, za proizvode, ki ne spadajo v kategorije proizvodov iz členov 12 do 19, ali da spremeni ta dodana pravila.

Ti delegirani akti temeljijo na ciljih in načelih ekološke pridelave, določenih v poglavju II, ter so skladni s splošnimi pravili pridelave, določenimi v členih 9, 10 in 11, ter veljavnimi podrobnimi pravili pridelave, določenimi za podobne proizvode v Prilogi II. V njih so zlasti določene zahteve o dovoljenih ali prepovedanih obdelavi, praksah in surovinah ali o obdobjih preusmeritve za zadevne proizvode.

2. Kadar podrobna pravila pridelave iz odstavka 1 niso določena:
 - (a) kar zadeva proizvode iz odstavka 1, izvajalci dejavnosti delujejo skladno z načeli iz členov 5 in 6, smiselno z načeli iz člena 7 ter s splošnimi pravili pridelave iz členov 9 do 11;

- (b) lahko država članica za proizvode iz odstavka 1 uporablja podrobna nacionalna pravila pridelave, pod pogojem, da so ta pravila skladna s to uredbo in da ne prepovedujejo, omejujejo ali ovirajo dajanja v promet proizvodov, ki niso bili pridelani na njenem ozemlju in so skladni s to uredbo.

Člen 22

Sprejetje pravil pridelave za izjemne primere

1. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 54 za dopolnitev te uredbe, tako da določi:
 - (a) merila za opredelitev, ali razmere štejejo kot katastrofalne in izvirajo iz „slabih vremenskih razmer“, „bolezni živali“, „okoljske nesreče“, „naravne nesreče“ ali „katastrofičnega dogodka“, kot so opredeljeni v točkah (h), (i), (j), (k) oziroma (l) člena 2(1) Uredbe (EU) št. 1305/2013, in vseh primerljivih razmer;
 - (b) posebna pravila, vključno z morebitnimi odstopanji od te uredbe, kako naj države članice ravnaajo v primeru takih katastrofalnih razmer, če se odločijo uporabiti ta člen, ter

(c) posebna pravila za spremljanje in poročanje v takšnih primerih.

Za ta merila in pravila veljajo načela ekološke pridelave, določena v poglavju II.

2. V primerih, ko država članica dogodek uradno razglasi za naravno nesrečo iz člena 18(3) ali člena 24(3) Uredbe (EU) št. 1305/2013 in zaradi tega dogodka ni mogoče spoštovati pravil pridelave iz te uredbe, lahko ta država članica odobri odstopanja od pravil pridelave za omejeno obdobje, dokler se ekološka pridelava znova ne vzpostavi, ob upoštevanju načel iz poglavja II in vseh delegiranih aktov, sprejetih v skladu z odstavkom 1.
3. Države članice lahko sprejmejo ukrepe v skladu z delegiranim aktom iz odstavka 1, s katerimi v primeru katastrofalnih razmer omogočijo nadaljevanje ali ponovno vzpostavitev ekološke pridelave.

Člen 23

Zbiranje, pakiranje, prevoz in skladiščenje

1. Izvajalci dejavnosti zagotovijo, da se ekološki proizvodi in proizvodi iz preusmeritve zbirajo, pakirajo, prevažajo in skladiščijo v skladu s pravili iz Priloge III.

2. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 54 za spremembo:
 - (a) oddelka 2 Priloge III;
 - (b) oddelkov 3, 4 in 6 Priloge III, tako da doda nadaljnja posebna pravila za prevoz in sprejem zadevnih proizvodov ali da spremeni ta dodana pravila.

Člen 24

Odobritev proizvodov in snovi, ki se uporabljajo v ekološki pridelavi

1. Komisija lahko odobri določene proizvode in snovi za uporabo v ekološki pridelavi in vse te odobrene proizvode in snovi uvrsti na omejevalne sezname za naslednje namene:
 - (a) kot aktivne snovi za uporabo v fitofarmacevtskih sredstvih;
 - (b) kot gnojila, sredstva za izboljšavo tal in hranilne snovi;
 - (c) kot neekološka posamična krmila iz rastlin, alg, živali ali kvasa ali kot posamična krmila mikrobiološkega ali rudninskega izvora;

- (d) kot krmne dodatke in pomožna tehnološka sredstva;
- (e) kot sredstva za čiščenje in razkuževanje ribnikov, kletk, bazenov, kanalov, zgradb ali obratov za vzrejo živali;
- (f) kot sredstva za čiščenje in razkuževanje v zgradbah in obratih, ki se uporabljajo za pridelavo rastlin, vključno s skladiščenjem na kmetijskem gospodarstvu;
- (g) kot proizvode za čiščenje in razkuževanje v predelovalnih obratih in skladiščih.

2. Komisija lahko poleg proizvodov in snovi, odobrenih v skladu z odstavkom 1, določene proizvode in snovi odobri za uporabo v pridelavi predelane ekološke hrane in kvasa, ki se uporablja kot hrana ali krma, in vse te odobrene proizvode in snovi uvrsti na omejevalne sezname za naslednje namene:

- (a) kot aditive za živila in pomožna tehnološka sredstva;
- (b) kot neekološke sestavine kmetijskega izvora, ki se uporabljajo pri pridelavi predelane ekološke hrane;
- (c) kot pomožna tehnološka sredstva za pridelavo kvasa in proizvodov iz kvasa.

3. Za odobritev proizvodov in snovi iz odstavka 1 za uporabo v ekološki pridelavi veljajo načela iz poglavja II in naslednja merila, ki se ovrednotijo kot celota:
- (a) so ključni za trajnostno pridelavo in za njihovo predvideno uporabo;
 - (b) vsi zadevni proizvodi in snovi so rastlinskega, živalskega, mikrobiološkega ali mineralnega izvora oziroma iz alg, razen kadar proizvodi ali snovi iz teh virov niso na voljo v zadostnih količinah ali niso dovolj kakovostni ali če alternative niso na voljo;
 - (c) v primeru proizvodov iz točke (a) odstavka 1:
 - (i) njihova uporaba je nujna za obvladanje škodljivega organizma, za katerega druge biološke, fizične ali razmnoževalne alternative, pridelovalne prakse ali druge učinkovite upravljavske prakse niso na voljo;
 - (ii) če taki proizvodi niso rastlinskega, živalskega, mikrobiološkega ali mineralnega izvora oziroma iz alg in niso identični svoji naravni obliki, pogoji za njihovo uporabo izključujejo kakršen koli neposreden stik z užitnimi deli kmetijske rastline;

- (d) v primeru proizvodov iz točke (b) odstavka 1 je njihova uporaba nujna, da se tla naredijo rodovitna ali da se ohrani rodovitnost tal ali za zadovoljitev posebnih prehranskih potreb kmetijskih rastlin ali za specifične namene izboljšanja tal;
- (e) v primeru proizvodov iz točk (c) in (d) odstavka 1:
 - (i) njihova uporaba je nujna za ohranitev zdravja, dobrobiti in vitalnosti živali ter prispeva k primerni prehrani, ki zadovolji fiziološke in vedenjske potrebe zadevne vrste, ali je njihova uporaba nujna za pridelavo ali ohranjanje obstojnosti krme, ker pridelava ali ohranjanje obstojnosti krme ni mogoče brez uporabe teh snovi;
 - (ii) krma mineralnega izvora, elementi v sledovih, vitamini ali provitamini so naravnega izvora, razen kadar proizvodi ali snovi iz teh virov niso na voljo v zadostnih količinah ali niso dovolj kakovostni ali če alternative niso na voljo;

- (iii) uporaba neekološkega posamičnega krmila rastlinskega ali živalskega izvora je potrebna, ker posamično krmilo rastlinskega ali živalskega izvora, pridelano v skladu s pravili ekološke pridelave, ni na voljo v zadostni količini;
- (iv) uporaba neekoloških začimb, zelišč in melas je potrebna, ker taki proizvodi niso na voljo v ekološki obliki; morajo se proizvajati ali pripravljati brez uporabe kemičnih topil, njihova uporaba pa je omejena na 1 % krmnega obroka za določeno vrsto, ki se izračuna letno kot odstotek suhe snovi v krmi kmetijskega izvora.

4. Za odobritev proizvodov in snovi iz odstavka 2 za uporabo v pridelavi predelane ekološke hrane ali za pridelavo kvasa, ki se uporablja kot hrana ali krma, veljajo načela iz poglavja II in naslednja merila, ki se ovrednotijo kot celota:

- (a) alternativni proizvodi ali snovi, odobrene v skladu s tem členom, ali tehnike, skladne s to uredbo, niso na voljo;

- (b) brez uporabe teh proizvodov in snovi ne bi bilo mogoče pridelati ali zagotoviti obstojnosti hrane ali izpolniti prehranskih zahtev, določenih na podlagi zakonodaje Unije;
 - (c) najti jih je mogoče v naravi in so bili lahko le predmet mehanske, fizične, biološke, encimske ali mikrobiološke obdelave, razen če proizvodi ali snovi iz takih virov na trgu niso na voljo v zadostnih količinah ali niso dovolj kakovostni;
 - (d) ekološka sestavina ni na voljo v zadostni količini.
5. Odobritev uporabe kemično sintetiziranih proizvodov in snovi, v skladu z odstavkoma 1 in 2 tega člena, je strogo omejena na primere, kadar bi uporaba zunanjih surovin iz točke (g) člena 5, nesprejemljivo vplivala na okolje.
6. Na Komisijo se prenese pooblastilo, da v skladu s členom 54 sprejme delegirane akte, s katerimi spremeni odstavka 3 in 4 tega člena, tako da vključi nadaljnja merila za odobritev proizvodov in snovi iz odstavkov 1 in 2 tega člena za uporabo v ekološki pridelavi na splošno in zlasti v pridelavi predelane ekološke hrane ter nadaljnja merila za preklic teh odobritev, ali da spremeni ta dodana merila.

7. Kadar država članica meni, da bi bilo treba proizvod ali snov uvrstiti na seznam odobrenih proizvodov in snovi iz odstavkov 1 in 2 ali proizvod in snov z njega umakniti ali da bi bilo treba spremeniti specifikacije o uporabi, navedene v pravilih pridelave, zagotovi, da se dokumentacija, v kateri so navedeni razlogi za uvrstitev, umik ali druge spremembe, po uradni poti pošlje Komisiji in drugim državam članicam ter da je ta dokumentacija javno dostopna, ob upoštevanju zakonodaje Unije in nacionalne zakonodaje o varstvu podatkov.

Komisija objavi vse zahteve iz tega odstavka.

8. Komisija redno pregleduje sezname iz tega člena. Seznam neekoloških sestavin iz točke (b) odstavka 2 se pregleda vsaj enkrat letno.
9. Komisija sprejme izvedbene akte v zvezi z odobritvijo ali preklicem odobritve proizvodov in snovi v skladu z odstavkoma 1 in 2, ki se lahko uporabljajo v ekološki pridelavi na splošno ter zlasti v pridelavi predelane ekološke hrane, ter s katerimi določi postopke, ki jih je treba upoštevati pri takšnih odobritvah, in sezname takšnih proizvodov in snovi, po potrebi vključno z njihovim opisom, zahtevami glede sestave in pogoji uporabe.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 55(2).

Člen 25

Odobritev neekoloških sestavin kmetijskega izvora za predelano ekološko hrano s strani držav članic

1. Kadar je to potrebno za zagotovitev dostopa do nekaterih sestavin kmetijskega izvora in kadar take sestavine v ekološki obliki niso na voljo v zadostni količini, lahko država članica na zahtevo izvajalca dejavnosti na svojem ozemlju za največ šest mesecev začasno odobri uporabo neekoloških sestavin kmetijskega izvora za pridelavo predelane ekološke hrane. Navedena odobritev velja za vse izvajalce dejavnosti v zadevni državi članici.
2. Država članica Komisijo in druge države članice prek računalniškega sistema, ki omogoča elektronsko izmenjavo dokumentov in informacij ter ga vzpostavi Komisija, nemudoma uradno obvesti o odobritvi, podeljeni za njeno ozemlje v skladu z odstavkom 1.
3. Država članica lahko odobritev iz odstavka 1 podaljša za največ dve šestmesečni obdobji, če nobena druga država članica temu ne nasprotuje, tako da prek sistema iz odstavka 2 obvesti, da je na voljo zadostna količina teh sestavin v ekološki obliki.

4. Nadzorni organ ali izvajalec nadzora, priznan v skladu s členom 46(1), lahko izvajalcem dejavnosti iz tretjih držav, ki so zaprosili za odobritev in nad katerimi ta nadzorni organ ali izvajalec nadzora izvaja nadzor, za največ šest mesecev podeli začasno odobritev iz odstavka 1 tega člena, če so v zadevni tretji državi izpolnjeni pogoji iz navedenega odstavka. Odobritev se lahko podaljša za največ dve šestmesečni obdobji.
5. Kadar po dveh podaljšanjih začasne odobritve država članica na podlagi objektivnih informacij meni, da je razpoložljivost zadevne sestavine v ekološki obliki še naprej nezadostna in torej ne izpolnjuje kakovostnih in količinskih potreb izvajalcev dejavnosti, lahko na Komisijo naslovi zahtevek v skladu s členom 24(7).

Člen 26

Zbiranje podatkov o razpoložljivosti ekološkega rastlinskega razmnoževalnega materiala in rastlinskega razmnoževalnega materiala iz preusmeritve, ekološko vzrejenih živali in ekološko gojenih nedoraslih organizmov iz akvakulture na trgu

1. Vsaka država članica zagotovi vzpostavitev podatkovne zbirke, ki se redno posodablja in v kateri je naštet ekološki rastlinski razmnoževalni material in rastlinski razmnoževalni material iz preusmeritve, razen sejancev, ter semenski krompir, ki je na voljo na njenem ozemlju.

2. Države članice vzpostavijo sisteme, ki izvajalcem dejavnosti, ki tržijo ekološki rastlinski razmnoževalni material, rastlinski razmnoževalni material iz preusmeritve, ekološko vzrejene živali ali ekološko gojene nedorasle organizme iz akvakulture ter te lahko dobavijo v zadostnih količinah in v razumnem roku, omogočajo prostovoljno in brezplačno javno objavo njihovih imen in kontaktnih podatkov ter naslednjih informacij:
- (a) razpoložljiv ekološki rastlinski razmnoževalni material in rastlinski razmnoževalni material iz preusmeritve, kot je rastlinski razmnoževalni material iz ekološkega heterogenega materiala ali iz ekoloških sort, primernih za ekološko pridelavo, razen sejancev, vendar vključno s semenskim krompirjem, ki je razpoložljiv; količino tega materiala v teži in obdobje v letu, ko je razpoložljiv; za uvrstitev tega materiala na seznam se uporabi najmanj latinsko znanstveno ime;
 - (b) ekološko vzrejene živali, za katere se lahko dovoli odstopanje v skladu s točko 1.3.4.4 dela II Priloge II; število razpoložljivih živali po spolu; informacije, kjer je ustrezno, o različnih vrstah živali, kar zadeva razpoložljive pasme in linije; rase živali, starost živali in vse druge relevantne informacije;

(c) ekološko gojeni nedorasli organizmi iz akvakulture, razpoložljivi v njihovem gospodarstvu, in njihov zdravstveni status v skladu z Direktivo Sveta 2006/88/ES¹ ter pridelovalna zmogljivost za vsako vrsto iz akvakulture.

3. Države članice lahko vzpostavijo tudi sisteme, ki izvajalcem dejavnosti, ki tržijo pasme in linije, prilagojene ekološki pridelavi v skladu s točko 1.3.3 dela II Priloge II, ali ekološke mlade kokoši ter lahko te živali dobavijo v zadostnih količinah in v razumnem roku, omogočajo prostovoljno in brezplačno javno objavo zadevnih informacij ter njihovih imen in kontaktnih podatkov.
4. Izvajalci dejavnosti, ki se odločijo za vnos informacij o rastlinskem razmnoževalnem materialu ali nedoraslih organizmih iz akvakulture v sisteme iz odstavkov 2 in 3, zagotovijo redno posodabljanje teh informacij in njihovo črtanje s seznamov, ko ta material ali ti organizmi niso več razpoložljivi.

¹ Direktiva Sveta 2006/88/ES z dne 24. oktobra 2006 o zahtevah za zdravstveno varstvo živali in proizvodov iz ribogojstva ter o preprečevanju in nadzoru nekaterih bolezni pri vodnih živalih (UL L 328, 24.11.2006, str. 14).

5. Za namen odstavkov 1, 2 in 3 lahko države članice še naprej uporabljajo že obstoječe zadevne informacijske sisteme.
6. Komisija na svojem namenskem spletnem mestu javno objavi povezavo na vsako od nacionalnih podatkovnih zbirk ali sistemov ter s tem uporabnikom povsod v Uniji omogoči dostop do teh podatkov.
7. Komisija lahko sprejme izvedbene akte, v katerih določi:
 - (a) tehnične podrobnosti za vzpostavitev in vodenje podatkovnih zbirk iz odstavka 1 in sistemov iz odstavka 2;
 - (b) specifikacije, kar zadeva zbiranje informacij iz odstavkov 1 in 2;
 - (c) specifikacije, kar zadeva ureditve za sodelovanje v podatkovnih zbirkah iz odstavka 1 in sistemih iz odstavkov 2 in 3 ter
 - (d) podrobnosti, kar zadeva informacije, ki jih predložijo države članice v skladu s členom 53(6).

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 55(2).

Člen 27

Obveznosti in ukrepanje v primeru suma na neskladje

Kadar izvajalec dejavnosti za proizvod, ki ga je pridelal, pripravil, uvozil ali prejel od drugega izvajalca dejavnosti, sumi, da ni skladen s to uredbo, ta izvajalec dejavnosti ob upoštevanju člena 28(2):

- (a) identificira in loči zadevni proizvod;
- (b) preuči, ali je sum mogoče utemeljiti;
- (c) zadevnega proizvoda ne daje v promet kot ekološkega proizvoda ali proizvoda iz preusmeritve ter ga ne uporablja v ekološki pridelavi, razen če je sum mogoče ovreči;
- (d) kadar je sum utemeljen ali ga ni mogoče ovreči, zadevni pristojni organ ali, kjer je ustrezno, zadevni nadzorni organ ali izvajalca nadzora o tem nemudoma obvesti in mu predstavi razpoložljive elemente, kakor je ustrezno;
- (e) z zadevnim pristojnim organom ali, kjer je ustrezno, zadevnim organom nadzora ali izvajalcem nadzora dosledno sodeluje pri preverjanju in odkrivanju razlogov, na katerih temelji sum na neskladje.

Člen 28

Previdnosti ukrepi za preprečevanje prisotnosti neodobrenih proizvodov in snovi

1. Za preprečevanje kontaminacije s proizvodi ali snovmi, ki niso odobreni za uporabo v ekološki pridelavi v skladu s prvim pododstavkom člena 9(3), izvajalci dejavnosti sprejmejo naslednje previdnostne ukrepe na vseh stopnjah pridelave, priprave in distribucije:
 - (a) sprejmejo in ohranjajo ukrepe, ki so sorazmerni in ustrezni za odkrivanje tveganj kontaminacije ekološke pridelave in proizvodov z neodobrenimi proizvodi ali snovmi, vključno s sistematskim odkrivanjem kritičnih postopkovnih korakov;
 - (b) sprejmejo in ohranjajo ukrepe, ki so sorazmerni in ustrezni za preprečevanje tveganj kontaminacije ekološke pridelave in proizvodov z neodobrenimi proizvodi ali snovmi;
 - (c) redno pregledujejo in prilagajajo takšne ukrepe ter
 - (d) spoštujejo druge zadevne zahteve iz te uredbe, ki zagotavljajo ločevanje ekoloških proizvodov, proizvodov iz preusmeritve in neekoloških proizvodov.

2. Kadar izvajalec dejavnosti sumi, da proizvod, ki naj bi se uporabljal ali tržil kot ekološki proizvod ali proizvod iz preusmeritve, zaradi prisotnosti proizvoda ali snovi, ki ni odobrena za uporabo v ekološki pridelavi na podlagi prvega pododstavka člena 9(3), ni skladen s to uredbo, izvajalec dejavnosti:
- (a) identificira in loči zadevne proizvode;
 - (b) preuči, ali je sum mogoče utemeljiti;
 - (c) zadevnega proizvoda ne daje v promet kot ekološkega proizvoda ali proizvoda iz preusmeritve ter ga ne uporablja v ekološki pridelavi, razen če je sum mogoče ovreči;
 - (d) kadar je sum utemeljen ali ga ni mogoče ovreči, zadevni pristojni organ ali, kjer je ustrezno, zadevni nadzorni organ ali izvajalca nadzora o tem nemudoma obvesti in mu predstavi razpoložljive elemente, kakor je ustrezno;

- (e) z zadevnim pristojnim organom ali, kjer je ustrezno, zadevnim nadzornim organom ali izvajalcem nadzora dosledno sodeluje pri preverjanju in odkrivanju razlogov za prisotnost neodobrenih proizvodov ali snovi.

3. Komisija lahko sprejme izvedbene akte, s katerimi določi enotna pravila o:

- (a) postopkovnih korakih, ki jim morajo slediti izvajalci dejavnosti v skladu s točkami (a) do (e) odstavka 2, in relevantnih dokumentih, ki jih morajo predložijo;
- (b) sorazmernih in primernih ukrepih, ki se sprejmejo in jih pregledajo izvajalci dejavnosti, da bi odkrili in preprečili tveganje kontaminacije v skladu s točkami (a), (b) in (c) odstavka 1;

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 55(2).

Člen 29

Ukrepi, ki se sprejmejo v primeru prisotnosti neodobrenih proizvodov ali snovi

1. Kadar pristojni organ ali, kjer je ustrezno, nadzorni organ ali izvajalec nadzora prejme utemeljene informacije o prisotnosti proizvodov ali snovi, ki niso odobrene za uporabo v ekološki pridelavi na podlagi prvega pododstavka člena 9(3), ali ga izvajalec dejavnosti obvesti v skladu s točko (d) člena 28(2), oziroma take proizvode ali snovi odkrije v ekološkem proizvodu ali proizvodu iz preusmeritve:
 - (a) nemudoma opravi uradno preiskavo v skladu z Uredbo (EU) 2017/625, da bi tako odkril vir in vzrok, s tem pa preveril skladnost s prvim pododstavkom člena 9(3) in členom 28(1); taka preiskava se zaključi čim prej in v razumnem roku, ob upoštevanju trajnosti proizvoda in zahtevnosti zadeve;
 - (b) začasno prepove dajanje zadevnih proizvodov v promet kot ekoloških proizvodov ali proizvodov iz preusmeritve ter njihovo uporabo v ekološki pridelavi, medtem ko čaka na rezultate preiskave iz točke (a).

2. Zadevni proizvod se ne trži kot ekološki proizvod ali proizvod iz preusmeritve oziroma se ne uporablja v ekološki pridelavi, kadar pristojni organ ali, kjer je ustrezno, nadzorni organ ali izvajalec nadzora ugotovi, da je zadevni izvajalec dejavnosti:
- (a) uporabil proizvode ali snovi, ki niso odobrene za uporabo v ekološki pridelavi na podlagi prvega pododstavka člena 9(3),
 - (b) ni sprejel previdnostnih ukrepov iz člena 28(1) ali
 - (c) ni sprejel ukrepov na podlagi zadevnih predhodnih zahtev pristojnih organov, nadzornih organov ali izvajalcev nadzora.
3. Zadevnemu izvajalcu dejavnosti se omogoči, da se na rezultate preiskave iz točke (a) odstavka 1 odzove s svojimi pripombami. Pristojni organ ali, kjer je ustrezno, nadzorni organ ali izvajalec nadzora vodi evidenco izvedenih preiskav.

Kadar je potrebno, zadevni izvajalec dejavnosti sprejme popravljalne ukrepe, ki so potrebni, da se kontaminacija v prihodnje prepreči.

4. Komisija do 31. decembra 2024 Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o stanju izvajanja tega člena, prisotnosti proizvodov in snovi, ki niso odobreni za uporabo v ekološki pridelavi na podlagi prvega pododstavka člena 9(3), ter oceni nacionalnih pravil iz odstavka 5 tega člena. Temu poročilu lahko, če je ustrezno, priloži zakonodajni predlog za nadaljnjo harmonizacijo.
5. Države članice, ki so sprejele pravila, s katerimi je določeno, da se proizvodi, ki vsebujejo proizvode ali snovi, ki niso odobrene za uporabo v ekološki pridelavi na podlagi prvega pododstavka člena 9(3), nad določeno ravnijs, ne smejo tržiti kot ekološki proizvodi, ta pravila uporabljajo še naprej, če ta pravila ne prepovedujejo, omejujejo ali preprečujejo, da se proizvodi, ki se v drugih državah članicah pridelujejo v skladu s to uredbo, dajejo v promet kot ekološki proizvodi. Države članice, ki uporabijo ta odstavek, nemudoma obvestijo Komisijo.

6. Pristojni organi dokumentirajo rezultate preiskav iz odstavka 1 ter vse ukrepe, ki so jih sprejeli za oblikovanje najboljših praks, in nadaljnje ukrepe za preprečevanje prisotnosti proizvodov in snovi, ki niso odobreni za uporabo v ekološki pridelavi na podlagi prvega pododstavka člena 9(3).

Države članice dajo te informacije na voljo drugim državam članicam in Komisiji prek računalniškega sistema, ki ga da na voljo Komisija in ki omogoča elektronsko izmenjavo dokumentov in informacij.

7. Države članice lahko na svojem ozemlju sprejmejo ustrezne ukrepe, da se v ekološkem kmetijstvu prepreči nenačrtovana prisotnost proizvodov in snovi, ki niso odobreni v ekološki pridelavi na podlagi prvega pododstavka člena 9(3). Ti ukrepi ne prepovedujejo, omejujejo ali preprečujejo, da se proizvodi, ki se v skladu s to uredbo pridelujejo v drugih državah članicah, dajejo v promet kot ekološki proizvodi ali proizvodi iz preusmeritve. Države članice, ki uporabijo ta odstavek, nemudoma obvestijo Komisijo in druge države članice.

8. Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi enotna pravila o:
- (a) metodologiji za odkrivanje in oceno prisotnosti proizvodov in snovi, ki niso odobreni v ekološki pridelavi na podlagi prvega pododstavka člena 9(3), ki jo uporabljajo pristojni organi ali, kjer je ustrezno, nadzorni organi ali izvajalci nadzora;
 - (b) podrobnostih in obliki informacij, ki jih države članice dajo na voljo Komisiji in drugim državam članicam v skladu z odstavkom 6 tega člena.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 55(2).

9. Države članice vsako leto do 31. marca Komisiji elektronsko pošljejo zadevne informacije o primerih kontaminacije z neodobrenimi proizvodi ali snovmi v predhodnem letu, vključno z informacijami, zbranimi na mejnih kontrolnih točkah, v zvezi z naravo odkrite kontaminacije ter zlasti o vzroku, viru in stopnji kontaminacije ter količini kontaminiranih proizvodov. Komisija te informacije zbira v računalniškem sistemu, ki ga vzpostavi sama, te informacije pa se uporabijo za lažje oblikovanje najboljših praks za preprečevanje kontaminacije.

Poglavje IV

Označevanje

Člen 30

Uporaba izrazov, ki se sklicujejo na ekološko pridelavo

1. V tej uredbi se šteje, da je proizvod označen z izrazi, ki se sklicujejo na ekološko pridelavo, če so pri označevanju, v oglasnem gradivu ali poslovnih dokumentih takšen proizvod, njegove sestavine ali posamična krmila, uporabljena v pridelavi, opisani z izrazi, iz katerih lahko kupec sklepa, da so proizvod, sestavine ali posamična krmila pridelani v skladu s to uredbo. Zlasti se lahko izrazi iz Priloge IV in njihove izpeljanke ter pomanjševalnice, kot sta „bio“ in „eko“, posamično ali skupaj, uporabljajo po vsej Uniji in v katerem koli jeziku iz navedene priloge za označevanje in oglaševanje proizvodov iz člena 2(1), ki so skladni s to uredbo.
2. V zvezi s proizvodi iz člena 2(1) se izrazi iz odstavka 1 tega člena ne uporabljajo nikjer v Uniji in v nobenem jeziku iz Priloge IV za označevanje, oglasno gradivo ali poslovne dokumente proizvoda, ki ni skladen s to uredbo.

Poleg tega se za označevanje ali oglaševanje ne uporabljajo nobeni izrazi, vključno z izrazi, ki se uporabljajo v blagovnih znamkah ali imenih družb, ali prakse, ki bi lahko zavedle potrošnika ali uporabnika zaradi napeljevanja na domnevo, da je proizvod skladen oziroma so njegove sestavine skladne s to uredbo.

3. Proizvodi, pridelani v obdobju preusmeritve, se ne označujejo ali oglašujejo kot ekološki proizvodi ali proizvodi iz preusmeritve.

Vendar pa se rastlinski razmnoževalni material, hrana rastlinskega izvora in krma rastlinskega izvora, ki so pridelani v obdobju preusmeritve in so skladni s členom 10(4), lahko označijo in oglašujejo kot proizvodi iz preusmeritve, pri čemer se navedeta tako izraz iz odstavka 1 kot izraz „iz preusmeritve“ ali temu ustrezen izraz.

4. Izrazi iz odstavkov 1 in 3 se ne uporabljajo za proizvod, za katerega pravo Unije določa, da mora biti pri označevanju ali oglaševanju navedeno, da proizvod vsebuje GSO, je sestavljen iz GSO ali pridelan iz GSO.

5. Pri predelani hrani se lahko izrazi iz odstavka 1 uporabijo:
- (a) pri prodajnih opisih in na seznamu sestavin, kadar je tak seznam obvezen na podlagi zakonodaje Unije, pod pogojem, da:
 - (i) je predelana hrana skladna s pravili pridelave iz dela IV Priloge II ter pravili, določenimi v skladu s členom 16(3);
 - (ii) vsaj 95 % teže proizvoda predstavljajo ekološke sestavine kmetijskega izvora in
 - (iii) v primeru arom, se uporabljajo samo za naravne aromatične snovi ali naravne aromatične pripravke, označene v skladu s členom 16(2), (3) in (4) Uredbe (ES) št. 1334/2008 Evropskega parlamenta in Sveta, ter kadar so v aromah vse njihove aromatične sestavine in nosilci aromatičnih sestavin ekološki;
 - (b) le na seznamu sestavin, pod pogojem, da:
 - (i) manj kakor 95 % teže proizvoda predstavljajo ekološke sestavine kmetijskega izvora in so te sestavine skladne s pravili pridelave iz te uredbe; in

- (ii) je predelana hrana skladna s pravili pridelave iz točk 1.5, 2.1(a), 2.1.(b) in 2.2.1 dela IV Priloge II ter posebnimi pravili, določenimi v skladu s členom 16(3);
- (c) pri prodajnih opisih in na seznamu sestavin, pod pogojem, da:
 - (i) je glavna sestavina proizvod iz lova ali ribolova;
 - (ii) je izraz iz odstavka 1 pri prodajnem opisu jasno povezan z drugo sestavino, ki je ekološka in različna od glavne sestavine;
 - (iii) so vse druge sestavine kmetijskega izvora ekološke; in
 - (iv) je hrana skladna s točkami 1.5, 2.1(a), 2.1.(b) in 2.2.1 dela IV Priloge II ter posebnimi pravili, določenimi v skladu s členom 16(3).

Na seznamu sestavin iz točk (a), (b) in (c) prvega pododstavka se navede, katere sestavine so ekološke. Sklic na ekološko pridelavo se lahko navede le v zvezi z ekološkimi sestavinami.

Na seznamu sestavin iz točk (b) in (c) prvega pododstavka se navede tudi skupni delež ekoloških sestavin glede na skupno količino sestavin kmetijskega izvora.

Izrazi iz odstavka 1, ki so uporabljeni na seznamu sestavin iz točk (a), (b) in (c) prvega pododstavka tega odstavka, ter navedba deleža iz tretjega pododstavka tega odstavka so enake barve in velikosti ter so napisani z enakim slogom pisave kot druge navedbe na seznamu sestavin.

6. Kar zadeva predelano krmo, se lahko izrazi iz odstavka 1 uporabijo pri prodajnem opisu in na seznamu sestavin, pod pogojem, da:
 - (a) je predelana krma skladna s pravili pridelave iz delov II, III in V Priloge II ter posebnimi pravili, določenimi v skladu s členom 16(3);
 - (b) so vse sestavine kmetijskega izvora, ki jih vsebuje predelana krma, ekološke; in
 - (c) je najmanj 95 % suhe snovi proizvoda ekološke.
7. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 54 za spremembo:
 - (a) tega člena, tako da doda nadaljnja pravila za označevanje proizvodov iz Priloge I ali da spremeni ta dodana pravila; in

(b) seznama izrazov iz Priloge IV, pri čemer upošteva jezikovni razvoj v državah članicah.

8. Komisija lahko sprejme izvedbene akte, s katerimi določi podrobne zahteve za uporabo odstavka 3 tega člena.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 55(2).

Člen 31

Označevanje proizvodov in snovi, ki se uporabljajo pri pridelavi kmetijskih rastlin

Ne glede na področje uporabe te uredbe, kot je določeno v členu 2(1), lahko proizvodi ali snovi, ki se uporabljajo v fitofarmacevtskih sredstvih ali kot gnojila, dodatki za izboljšanje tal ali hranila, odobrena v skladu s členoma 9 in 24, nosijo oznako, ki navaja, da so proizvodi ali snovi odobrene za uporabo v ekološki pridelavi v skladu s to uredbo.

Člen 32

Obvezne navedbe

1. Kadar so na proizvodih navedeni izrazi iz člena 30(1), vključno s proizvodi, označenimi kot proizvodi iz preusmeritve v skladu s členom 30(3):
 - (a) se na označbi navede tudi šifra nadzornega organa ali izvajalca nadzora, pristojnega za nadzor nad izvajalcem dejavnosti, ki je izvedel zadnjo fazo pridelave ali priprave; in
 - (b) se v primeru predpakirane hrane na embalaži navede tudi logotip ekološke pridelave Evropske unije iz člena 33, razen v primerih iz člena 30(3) in točk (b) in (c) člena 30(5).
2. Če se uporabi logotip ekološke pridelave Evropske unije, se v istem vidnem polju kot logotip navede tudi kraj, kjer so bile pridelane surovine kmetijskega izvora, iz katerih je proizvod sestavljen, v eni od naslednjih oblik, kot je ustrezno:
 - (a) „kmetijstvo EU“, če so bile surovine kmetijskega izvora pridelane v Uniji;

- (b) „kmetijstvo izven EU“, če so bile surovine kmetijskega izvora pridelane v tretjih državah;
- (c) „kmetijstvo EU/izven EU“, če je bil del surovin kmetijskega izvora pridelan v Uniji, del pa v tretji državi.

Za namene prvega pododstavka se lahko, kadar je primerno, izraz „kmetijstvo“ nadomesti z izrazom „akvakultura“, besede „EU“ in „izven EU“ pa se lahko nadomestijo ali dopolnijo z imenom države ali imenom države in regije, če so bile vse surovine kmetijskega izvora, iz katerih je sestavljen proizvod, pridelane v navedeni državi in, kjer je ustrezno, navedeni regiji.

Glede navedbe kraja, kjer so bile pridelane surovine kmetijskega izvora, iz katerih je proizvod sestavljen, kot je navedeno v prvem in tretjem pododstavku, se lahko majhne količine po teži sestavin zanemarijo, če skupna količina zanemarljivih sestavin ne presega 5 % skupne količine po teži surovin kmetijskega izvora.

Besede „EU“ ali „izven EU“ po barvi, velikosti in slogu pisave ne izstopajo v primerjavi z imenom proizvoda.

3. Navedbe iz odstavkov 1 in 2 tega člena in člena 33(3) so označene na vidnem mestu, tako da so dobro vidne, ter so čitljive in neizbrisne.
4. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 54 za spremembo odstavka 2 tega člena in v členu 33(3), tako da doda nadaljnja pravila o označevanju ali da spremeni ta dodana pravila.
5. Komisija sprejme izvedbene akte v zvezi s:
 - (a) praktično ureditvijo glede uporabe, predstavitve, sestave in velikosti navedb iz točke (a) odstavka 1 in iz odstavka 2 tega člena ter iz člena 33(3);
 - (b) dodelitvijo šifer nadzornim organom in izvajalcem nadzora;
 - (c) navedbo kraja, kjer so bile pridelane surovine kmetijskega izvora, v skladu z odstavkom 2 tega člena in členom 33(3).

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 55(2).

Člen 33

Logotip ekološke pridelave Evropske unije

1. Logotip ekološke pridelave Evropske unije se lahko uporabi pri označevanju, predstavitvi in oglaševanju proizvodov, ki so skladni s to uredbo.

Logotip ekološke pridelave Evropske unije se lahko uporabi tudi v informativne in izobraževalne namene, povezane z obstojem in trženjem samega logotipa, pod pogojem, da ta uporaba ne zavaja potrošnika glede ekološke pridelave specifičnih proizvodov in da je logotip reproduciran v skladu s pravili iz Priloge V. V tem primeru se zahteve iz člena 32(2) in točke 1.7. Priloge V ne uporabljajo.

Logotip ekološke pridelave Evropske unije se ne uporablja za predelano hrano iz točk (b) in (c) člena 30(5) in za proizvode iz preusmeritve iz člena 30(3).

2. Razen kadar se uporablja v skladu z drugim pododstavkom odstavka 1, je logotip ekološke pridelave Evropske unije uradno potrdilo v skladu s členoma 86 in 91 Uredbe (EU) 2017/625.
3. Uporaba logotipa ekološke pridelave Evropske unije je pri proizvodih, uvoženih iz tretjih držav, neobvezna. Če se navedeni logotip uporabi na označbi teh proizvodov, se poleg njega navede navedba iz člena 32(2).
4. Logotip ekološke pridelave Evropske unije je enak vzorcu iz Priloge V in izpolnjuje pravila iz navedene priloge.
5. Nacionalni in zasebni logotipi se lahko uporabijo pri označevanju, predstavitvi in oglaševanju proizvodov, ki so skladni s to uredbo.
6. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 54 za spremembo Priloge V, kar zadeva logotip ekološke pridelave Evropske unije in pripadajoča pravila.

Poglavje V

Certificiranje

Člen 34

Sistem certificiranja

1. Pred dajanjem vsakega proizvoda v promet kot „ekološki proizvod“ ali „proizvod iz preusmeritve“ ali pred začetkom obdobja preusmeritve izvajalci dejavnosti ali skupine izvajalcev dejavnosti iz člena 36, ki pridelujejo, pripravljajo, distribuirajo ali skladiščijo ekološke proizvode ali proizvode iz preusmeritve, take proizvode uvažajo iz tretjih držav ali jih vanje izvažajo ali ki dajejo take proizvode v promet pristojnim organom države članice, v kateri opravljajo dejavnost in v kateri je njihovo podjetje podvrženo nadzornemu sistemu, prigrasijo svoje dejavnosti.

Če so pristojni organi svoje odgovornosti ali določene naloge uradnega nadzora ali določene naloge v zvezi z drugimi uradnimi dejavnostmi prenesli na enega ali več nadzornih organov ali izvajalcev nadzora, izvajalci dejavnosti ali skupine izvajalcev dejavnosti v prigrasitvi iz prvega pododstavka navedejo nadzorni organ ali izvajalca nadzora, ki preveri skladnost njihovih dejavnosti s to uredbo in izda certifikat iz člena 35(1).

2. Izvajalci dejavnosti, ki prodajajo predpakirane ekološke proizvode neposredno končnemu potrošniku ali uporabniku, so oproščeni obveznosti priglasitve iz odstavka 1 tega člena in obveznosti posedovanja certifikata iz člena 35(2), pod pogojem, da teh proizvodov ne pridelujejo, pripravljajo, skladiščijo drugje kot na prodajnem mestu ali jih uvažajo iz tretje države oziroma da teh dejavnosti ne prenesejo v podizvajanje drugemu izvajalcu dejavnosti.
3. Kadar izvajalci dejavnosti ali skupine izvajalcev dejavnosti svoje dejavnosti prenesejo v podizvajanje tretjim osebam, izvajalci dejavnosti ali skupine izvajalcev dejavnosti in tretje osebe, ki so jim bile dejavnosti prenesene v podizvajanje, izpolnjujejo določbe iz odstavka 1, razen kadar izvajalec dejavnosti ali skupina izvajalcev dejavnosti v priglasitvi iz odstavka 1 navede, da ostaja odgovorna za ekološko pridelavo in ni prenesla te odgovornosti na podizvajalca. V teh primerih pristojni organi ali, kadar je tako ustrezno, nadzorni organi ali izvajalci nadzora v okviru nadzora izvajalcev dejavnosti ali skupin izvajalcev dejavnosti, ki so svoje dejavnosti prenesli v podizvajanje, preverjajo, ali so na te dejavnosti skladne s to uredbo.
4. Države članice lahko imenujejo aliodobrijo organ za prejemanje priglasitev iz odstavka 1.

5. Izvajalci dejavnosti, skupine izvajalcev dejavnosti in podizvajalci vodijo evidenco v skladu s to uredbo o različnih dejavnostih, ki jih opravljajo.
6. Države članice vodijo posodobljene sezname z imeni in naslovi izvajalcev dejavnosti in skupin izvajalcev dejavnosti, ki so priglasili svoje dejavnosti v skladu odstavkom 1, ter celovit seznam teh podatkov in informacije o certifikatih, izdanih izvajalcem dejavnosti in skupinam izvajalcev v skladu s členom 35(1), javno objavijo na primeren način, vključno z navedbo povezav na enotno spletno mesto. Pri tem države članice upoštevajo zahteve o varstvu osebnih podatkov iz Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta¹.
7. Države članice zagotovijo, da so vsi izvajalci dejavnosti ali skupine izvajalcev dejavnosti, ki delujejo skladno s to uredbo in ki, kadar se v skladu s členoma 78 in 80 Uredbe (EU) 2017/625 zaračunava pristojbina, plačajo razumno pristojbino, ki krije stroške nadzora, upravičeni do vključenosti v nadzorni sistem. Države članice zagotovijo, da so pristojbine, ki se lahko zaračunajo, javno objavljene.

¹ Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

8. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 54 za spremembo Priloge II v zvezi z zahtevami za vodenje evidenc.
9. Komisija lahko sprejme izvedbene akte, s katerimi določi podrobnosti in specifikacije glede:
 - (a) oblike in tehničnih sredstev za priglasitev iz odstavka 1;
 - (b) načina objave seznamov iz odstavka 6; ter
 - (c) postopkov za objavo pristojbin iz odstavka 7 in načina te objave.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 55(2).

Člen 35
Certifikat

1. Pristojni organi ali, kadar je ustrezno, nadzorni organi ali izvajalci nadzora izdajo certifikat vsakemu izvajalcu dejavnosti ali skupini izvajalcev dejavnosti, ki je priglasila svojo dejavnost v skladu s členom 34(1) in ki deluje skladno s to uredbo. Certifikat:
 - (a) se po možnosti izda v elektronski obliki,
 - (b) omogoča vsaj identifikacijo izvajalca dejavnosti ali skupine izvajalcev dejavnosti, vključno s seznamom članov, kategorije proizvodov, ki jih certifikat zajema, in obdobja veljavnosti,
 - (c) potrjuje, da je priglašena dejavnost skladna s to uredbo in
 - (d) se izda v skladu z vzorcem iz Priloge VI.

2. Brez poseganja v odstavek 8 tega člena in člen 34(2) izvajalci dejavnosti in skupine izvajalcev dejavnosti ne dajejo v promet proizvodov iz člena 2(1) kot ekoloških proizvodov ali proizvodov iz preusmeritve, razen če posedujejo certifikat iz odstavka 1 tega člena.
3. Certifikat iz tega člena je uradno potrdilo v smislu točke (a) člena 86(1) Uredbe (EU) 2017/625.
4. Izvajalec dejavnosti ali skupina izvajalcev dejavnosti ni upravičena do certifikata, ki ga izda več kot eden izvajalec nadzora za dejavnosti, ki se izvajajo v isti državi članici, v zvezi z isto kategorijo proizvodov, niti v primeru, če je ta izvajalec dejavnosti ali skupina izvajalcev dejavnosti dejavna v različnih fazah pridelave, priprave in distribucije.
5. Člani skupine izvajalcev dejavnosti niso upravičeni do individualnega certifikata za katero koli od dejavnosti, zajetih v certificiranje skupine izvajalcev dejavnosti, ki ji pripadajo
6. Izvajalci dejavnosti preverjajo certifikate izvajalcev dejavnosti, ki so njihovi dobavitelji.

7. Za namene odstavkov 1 in 4 tega člena se proizvodi razvrstijo v skladu z naslednjimi kategorijami:
- (a) nepredelane rastline in rastlinski proizvodi, vključno s semeni in drugim rastlinskim razmnoževalnim materialom;
 - (b) živina in nepredelani proizvodi iz živinoreje;
 - (c) alge in nepredelani proizvodi iz akvakulture;
 - (d) predelani kmetijski proizvodi, vključno s proizvodi iz akvakulture, namenjeni za hrano;
 - (e) krma;
 - (f) vino;
 - (g) drugi proizvodi, navedeni v Prilogi I k tej uredbi, ali proizvodi, ki niso zajeti v prejšnjih kategorijah.

8. Države članice lahko iz obveznosti posedovanja certifikata iz odstavka 2 izvzamejo izvajalce dejavnosti, ki končnemu potrošniku neposredno prodajajo nepakirane ekološke proizvode, razen krme, pod pogojem, da ti izvajalci dejavnosti teh proizvodov ne pridelujejo, pripravljajo, skladiščijo drugje kot na prodajnem mestu ali jih uvažajo iz tretje države oziroma da teh dejavnosti ne prenesejo v podizvajanje drugemu izvajalcu dejavnosti in če:

- (a) ta prodaja ne preseže 5 000 kg teh proizvodov na leto;
- (b) ta prodaja ne predstavlja letnega prometa z nepakiranimi ekološkimi proizvodi, ki presega 20 000 EUR, ali
- (c) verjetni stroški certificiranja izvajalca dejavnosti presegajo 2 % skupnega prometa z nepakiranimi ekološkimi proizvodi, ki jih ta izvajalec dejavnosti proda.

Če se država članica odloči, da izvzame izvajalce dejavnosti iz prvega pododstavka, lahko določi strožje meje od mej, določenih v prvem pododstavku.

Države članice Komisijo in druge države članice obvestijo o svoji odločitvi za izvzetje izvajalcev dejavnosti na podlagi prvega pododstavka in o mejah, do katerih so ti izvajalci dejavnosti izvzeti.

9. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 54 za spremembo vzorca certifikata iz Priloge VI.
10. Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi podrobnosti in specifikacije glede oblike certifikata iz odstavka 1 in tehničnih sredstev, s katerimi se certifikat izda.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 55(2).

Člen 36

Skupina izvajalcev

1. Vsaka skupina izvajalcev:
 - (a) je sestavljena le iz članov, ki so kmetje, ali iz izvajalcev dejavnosti, ki pridelujejo alge ali živali iz akvakulture, ter se poleg tega lahko ukvarjajo s pridelavo, pripravo ali dajanjem v promet hrane ali krme;

- (b) je sestavljena le iz članov:
- (i) s posameznimi stroški certificiranja, ki presegajo 2 % prometa posameznega člana ali standardnega obsega ekološke pridelave, in z letnim prometom iz ekološke pridelave, ki ne presega 25 000 EUR, ali s standardnim obsegom ekološke pridelave, ki ne presega 15 000 EUR na leto, ali
 - (ii) ki imajo vsak gospodarstva v izmeri največ:
 - pet hektarjev ali
 - 0,5 hektarja v primeru rastlinjakov ali
 - 15 hektarjev, izključno v primeru trajnega travinja;
- (c) ima sedež v državi članici ali tretji državi;
- (d) ima pravno osebnost;
- (e) je sestavljena le iz članov, katerih dejavnosti pridelave se izvajajo geografsko blizu druga drugi;
- (f) ima vzpostavljen skupni sistem trženja za proizvode, ki jih prideluje skupina, in

- (g) ima vzpostavljen sistem za notranji nadzor, sestavljen iz dokumentiranih nadzornih dejavnosti in postopkov, v skladu s katerimi je opredeljena oseba ali izvajalec, odgovoren za preverjanje skladnosti vsakega člana skupine s to uredbo.
2. Pristojni organi ali, kjer je ustrezno, nadzorni organi ali izvajalci nadzora odvzamejo certifikat iz člena 35 celi skupini, kadar pomanjkljivosti pri vzpostavitvi ali delovanju sistema za notranji nadzor iz odstavka 1, zlasti v zvezi z neuspešnim odkrivanjem ali obravnavo neskladnosti posameznih članov skupine izvajalcev, vplivajo na neoporečnost ekoloških proizvodov in proizvodov iz preusmeritve.
3. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 54 za spremembo odstavkov 1 in 2 tega člena, tako da doda določbe ali da spremeni te dodane določbe, zlasti glede:
- (a) odgovornosti posameznih članov skupine izvajalcev dejavnosti;
 - (b) meril za določitev geografske bližine članov skupine, kot je skupna uporaba objektov ali območij;

- (c) vzpostavitve in delovanja sistema za notranji nadzor, vključno z obsegom, vsebino in pogostostjo nadzora, ki se opravi, in meril za odkrivanje pomanjkljivosti pri vzpostavitvi ali delovanju sistema za notranji nadzor.

4. Komisija lahko sprejme izvedbene akte, s katerimi določi posebna pravila o:

- (a) sestavi in velikosti skupine izvajalcev dejavnosti;
- (b) dokumentih in sistemu vodenja evidenc, sistemu za notranjo sledljivost in seznamu izvajalcev dejavnosti;
- (c) izmenjavi informacij med skupino izvajalcev dejavnosti in pristojnim organom ali organi, nadzornimi organi ali izvajalci nadzora ter državami članicami in Komisijo.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 55(2).

Poglavje VI

Uradni nadzor in druge uradne dejavnosti

Člen 37

*Navezovanje na Uredbo (EU) 2017/625 ter dodatna pravila
za uradni nadzor in druge uradne dejavnosti v zvezi
z ekološko pridelavo in označevanjem ekoloških proizvodov*

Za uradni nadzor in druge uradne dejavnosti za preverjanje, ali so bili proizvodi iz člena 2(1) te uredbe v celotnem procesu na vseh stopnjah pridelave, priprave in distribucije pridelani skladno s to uredbo, se uporabljajo posebna pravila iz tega poglavja, poleg pravil iz Uredbe (EU) 2017/625, razen če ni v členu 40(2) te uredbe določeno drugače, in poleg člena 29 te uredbe, razen če ni v členu 41(1) te uredbe določeno drugače.

Člen 38

Dodatna pravila za uradni nadzor in druge uradne dejavnosti pristojnih organov

1. Uradni nadzor, ki se izvaja v skladu s členom 9 Uredbe (EU) 2017/625 za preverjanje skladnosti s to uredbo, vključuje zlasti naslednje:
 - (a) preverjanje, ali izvajalci dejavnosti na vseh stopnjah pridelave, priprave in distribucije uporabljajo preventivne in previdnostne ukrepe iz člena 9(6) in člena 28 te uredbe;
 - (b) kadar gospodarstvo vključuje neekološke pridelovalne enote ali pridelovalne enote za proizvode iz preusmeritve, preverjanje evidenc in sprejetih ukrepov ali postopkov ali ureditev za zagotavljanje jasne in učinkovite ločenosti med ekološkimi pridelovalnimi enotami, pridelovalnimi enotami za proizvode iz preusmeritve in neekološkimi pridelovalnimi enotami ter med proizvodi, pridelanimi v teh enotah, ter snovi in proizvodov, ki se uporabljajo v ekoloških pridelovalnih enotah, pridelovalnih enotah za proizvode iz preusmeritve in neekoloških pridelovalnih enotah; takšno preverjanje vključuje preglede na zemljiščih, za katera je bilo prejšnje obdobje retroaktivno priznано kot del obdobja preusmeritve, in preglede v neekoloških pridelovalnih enotah;

- (c) kadar izvajalci dejavnosti istočasno pobirajo ekološke proizvode, proizvode iz preusmeritve in neekološke proizvode, se ti proizvodi pripravljajo ali skladiščijo v isti pridelovalni enoti ali na istem območju ali v istem prostoru ali se pošiljajo drugim izvajalcem dejavnosti ali v druge enote, preverjanje evidenc in sprejetih ukrepov, postopkov ali ureditev za zagotavljanje, da se operacije izvajajo prostorsko ali časovno ločeno, da se izvajajo primerni ukrepi čiščenja in po potrebi ukrepi za preprečevanje zamenjave proizvodov ter da so ekološki proizvodi in proizvodi iz preusmeritve stalno označeni in da so ekološki proizvodi, proizvodi iz preusmeritve in neekološki proizvodi pred in po postopkih priprave skladiščeni prostorsko ali časovno ločeno drug od drugega;
- (d) preverjanje vzpostavitve in delovanja sistema notranjega nadzora skupin izvajalcev dejavnosti;
- (e) kadar so izvajalci dejavnosti izvzeti iz obveznosti priglasitve v skladu s členom 34(2) te uredbe ali iz obveznosti posedovanja certifikata v skladu s členom 35(8) te uredbe, preverjanje, ali so izpolnjene zahteve za izvzetje, in preverjanje proizvodov, ki jih prodajajo ti izvajalci dejavnosti.

2. Uradni nadzor, ki se izvaja v skladu s členom 9 Uredbe (EU) 2017/625 za preverjanje skladnosti s to uredbo se izvaja v celotnem procesu na vseh stopnjah pridelave, priprave in distribucije ter na podlagi verjetnosti za neskladje, kot je opredeljeno v točki 57 člena 3 te uredbe, ki se določi poleg upoštevanja elementov iz člena 9 Uredbe (EU) 2017/625 zlasti z upoštevanjem naslednjih elementov:
- (a) vrste, velikosti in strukture izvajalcev dejavnosti in skupin izvajalcev dejavnosti;
 - (b) kako dolgo so izvajalci dejavnosti in skupine izvajalcev dejavnosti dejavni na področju ekološke pridelave, priprave in distribucije;
 - (c) rezultatov nadzora, opravljenega v skladu s tem členom;
 - (d) trenutka, relevantnega za opravljane dejavnosti;
 - (e) kategorij proizvodov;
 - (f) vrste, količine in vrednosti proizvodov ter njihovega razvoja skozi čas;
 - (g) možnosti mešanja proizvodov ali kontaminacije z neodobrenimi proizvodi ali snovmi;

- (h) uporabe odstopanj ali izjem pri uporabi pravil s strani izvajalcev dejavnosti in skupin izvajalcev dejavnosti;
- (i) kritičnih točk za neskladje in verjetnosti za neskladje na vseh stopnjah pridelave, priprave in distribucije;
- (j) dejavnosti podizvajanja.

3. V vsakem primeru se preverjanje skladnosti vseh izvajalcev dejavnosti in skupin izvajalcev dejavnosti, razen tistih iz členov 34(2) in 35(8), opravi vsaj enkrat letno.

Preverjanje skladnosti vključuje fizični pregled na kraju samem, razen kadar so izpolnjeni naslednji pogoji:

- (a) predhodni nadzor nad zadevnim izvajalcem dejavnosti ali skupino izvajalcev dejavnosti ni pokazal nobenega neskladja, ki bi vplivalo na neoporečnost ekoloških proizvodov ali proizvodov iz preusmeritve v vsaj treh zaporednih letih, in
- (b) zadevni izvajalec dejavnosti ali skupina izvajalcev dejavnosti je bila ocenjena na podlagi elementov iz odstavka 2 tega člena in člena 9 Uredbe (EU) 2017/625 kot skupina, za katero je verjetnost za neskladnost nizka.

V tem primeru obdobje med dvema fizičnima pregledoma na kraju samem ne presega 24 mesecev.

4. Uradni nadzor, ki se izvaja v skladu s členom 9 Uredbe (EU) 2017/625 za preverjanje skladnosti s to uredbo:
 - (a) se izvaja v skladu s členom 9(4) Uredbe (EU) 2017/625, pri čemer se zagotovi, da se minimalni delež vseh uradnih nadzorov nad izvajalci dejavnosti ali skupinami izvajalcev dejavnosti opravi brez predhodne najave;
 - (b) zagotavlja, da se opravi minimalni delež dodatnih nadzorov, poleg nadzorov iz odstavka 3 tega člena;
 - (c) se izvede z odvzemom minimalnega števila vzorcev, ki se odvzamejo v skladu s točko (h) člena 14 Uredbe (EU) 2017/625;
 - (d) zagotavlja, da se nadzor nad minimalnim številom izvajalcev dejavnosti, ki so člani skupine izvajalcev dejavnosti, opravlja v povezavi s preverjanjem skladnosti iz odstavka 3 tega člena.
5. Izdaja ali obnovitev certifikata iz člena 35(1) temelji na rezultatih preverjanja skladnosti iz odstavkov 1 do 4 tega člena.

6. Zapisnik, ki se sestavi za vsak opravljen uradni nadzor za preverjanje skladnosti s to uredbo v skladu s členom 13(1) Uredbe (EU) 2017/625, sopodpiše izvajalec dejavnosti ali skupina izvajalcev dejavnosti, s čimer potrdi prejem tega zapisnika.
7. Člen 13(1) Uredbe (EU) 2017/625 se ne uporablja za revizije in inšpekcijske preglede, ki jih opravljajo pristojni organi v okviru svojih nadzornih dejavnosti nad izvajalci nadzora, na katere so bile prenesene določene naloge uradnega nadzora ali naloge v zvezi z drugimi uradnimi dejavnostmi.
8. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 54 za:
 - (a) dopolnitev te uredbe, tako da določi specifična merila in pogoje za opravljanje uradnega nadzora, s katerimi bi se zagotovila sledljivost na vseh stopnjah pridelave, priprave in distribucije ter skladnost s to uredbo glede:
 - (i) pregledov dokumentarne evidence;
 - (ii) nadzorov nad specifičnimi kategorijami izvajalcev dejavnosti;

(iii) po potrebi roka, v katerem se izvede nadzor, določen s to uredbo, vključno s fizičnimi pregledi na kraju samem iz odstavka 3 tega člena, ter glede posebnih prostorov ali območja, na katerem se tak nadzor opravi;

(b) spremembo odstavka 2 tega člena, tako da mu doda nove elemente, ki izhajajo iz praktičnih izkušenj, ali da spremeni te nove elemente.

9. Komisija lahko sprejme izvedbene akte, v katerih določi:

(a) minimalni delež vseh uradnih nadzorov nad izvajalci dejavnosti ali skupinami izvajalcev dejavnosti, ki se opravijo brez predhodne najave iz točke (a) odstavka 4;

(b) minimalni delež dodatnih nadzorov iz točke (b) odstavka 4;

(c) minimalno število vzorcev iz točke (c) odstavka 4;

(d) minimalno število izvajalcev dejavnosti, ki so člani skupine izvajalcev dejavnosti iz točke (d) odstavka 4.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 55(2).

Člen 39

Dodatna pravila glede ukrepov, ki jih sprejmejo izvajalci dejavnosti in skupine izvajalcev dejavnosti

1. Poleg obveznosti iz člena 15 Uredbe (EU) 2017/625 izvajalci dejavnosti in skupine izvajalcev dejavnosti:
 - (a) vodijo evidenco za dokazovanje skladnosti s to uredbo;
 - (b) podajo vse izjave in druga sporočila, ki so potrebna za uradni nadzor;
 - (c) sprejmejo ustrezne praktične ukrepe za zagotavljanje skladnosti s to uredbo;
 - (d) v obliki izjave, ki se podpiše in po potrebi posodablja, zagotovijo:
 - (i) polni opis ekološke pridelovalne enote ali pridelovalne enote za proizvode iz preusmeritve in dejavnosti, ki se izvajajo v skladu s to uredbo;

- (ii) ustrezne praktične ukrepe, ki se sprejmejo za zagotavljanje skladnosti s to uredbo;
- (iii) zavezo, da bodo:
 - v primeru utemeljenega suma na neskladje, suma na neskladje, ki ga ni mogoče ovreči, ali potrjenega neskladja, ki vpliva na neoporečnost proizvodov, pisno in brez nepotrebnega odlašanja obvestili kupce proizvodov ter si s pristojnim organom ali po potrebi nadzornim organom ali izvajalcem nadzora izmenjali zadevne informacije;
 - v primeru zamenjave nadzornega organa ali izvajalca nadzora pristali na prenos nadzorne dokumentacije ali, v primeru prenehanja opravljanja ekološke pridelave najmanj pet let, na to, da zadnji nadzorni organ ali izvajalec nadzora vodi nadzorno dokumentacijo;
 - v primeru prenehanja opravljanja ekološke pridelave nemudoma obvestili pristojni organ oziroma organ ali izvajalca, imenovanega v skladu z določbami člena 34(4); in

- v primeru, da podizvajalce nadzorujejo različni organi nadzora ali izvajalci nadzora, pristali na izmenjavo informacij med organi ali izvajalci.

2. Komisija lahko sprejme izvedbene akte, s katerimi določi podrobnosti in specifikacije glede:

- (a) evidence za dokazovanje skladnosti s to uredbo;
- (b) izjav in drugih sporočil, ki so potrebne za uradni nadzor;
- (c) ustreznih praktičnih ukrepov za zagotavljanje skladnosti s to uredbo.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 55(2).

Člen 40

Dodatna pravila glede prenosa nalog uradnega nadzora in nalog v zvezi z drugimi uradnimi dejavnostmi

1. Pristojni organi lahko na izvajalce nadzora prenesejo določene naloge uradnega nadzora in določene naloge v zvezi z drugimi uradnimi dejavnostmi samo, če so poleg pogojev iz poglavja III Uredbe (EU) 2017/625 izpolnjeni tudi naslednji pogoji:
 - (a) prenos vsebuje podroben opis prenesenih nalog uradnega nadzora in nalog v zvezi z drugimi uradnimi dejavnostmi, vključno z obveznostmi poročanja in drugimi posebnimi obveznostmi, in pogojev, pod katerimi jih lahko opravlja nadzorni organ. Izvajalec nadzora pristojnim organom v predhodno odobritev predloži zlasti:
 - (i) svoj postopek ocene tveganja, ki zlasti določa podlago za intenzivnost in pogostost preverjanja skladnosti izvajalcev dejavnosti in skupin izvajalcev dejavnosti in ki je vzpostavljen na podlagi elementov iz člena 9 Uredbe (EU) 2017/625 ter člena 38 te uredbe, po katerem se opravi uradni nadzor nad izvajalci dejavnosti ali skupinami izvajalcev dejavnosti;

- (ii) standardni postopek nadzora, ki vsebuje podroben opis nadzornih ukrepov, ki jih izvajalec nadzora namerava uvesti za izvajalce dejavnosti in skupine izvajalcev dejavnosti, ki jih nadzoruje;
- (iii) seznam ukrepov, skladnih s skupnim katalogom iz člena 41(4), ki jih izvajalci dejavnosti in skupine izvajalcev dejavnosti izvajajo v primeru suma na neskladje ali potrjenega neskladja;
- (iv) ureditev za učinkovito spremljanje nalog uradnega nadzora in nalog v zvezi z drugimi uradnimi dejavnostmi, izvedenih v zvezi z izvajalci dejavnosti in skupinami izvajalcev dejavnosti ter ureditev za poročanje o teh nalogah.

Izvajalec nadzora obvesti pristojni organ o vsaki naknadni spremembi elementov iz točk (i) do (iv);

- (b) ti pristojni organi imajo vzpostavljene postopke in ureditve, s katerimi zagotavljajo nadzor nad izvajalci nadzora, vključno s preverjanjem, da so prenesene naloge opravljene učinkovito, neodvisno in nepristransko, zlasti kar zadeva intenzivnost in pogostost preverjanja skladnosti.

Pristojni organi na podlagi točke (a) člena 33 Uredbe (EU) 2017/625 vsaj enkrat na leto organizirajo revizije izvajalcev nadzora, na katere so prenesli naloge uradnega nadzora ali naloge v zvezi z drugimi uradnimi dejavnostmi.

2. Z odstopanjem od člena 31(3) Uredbe (EU) 2017/625 lahko pristojni organi na izvajalca nadzora prenesejo odločanje o nalogah iz točke (b) člena 138(1) ter člena 138(2) in (3) navedene uredbe.
3. Za namen točke (b)(iv) člena 29 Uredbe (EU) 2017/625 je standard za prenos določenih nalog uradnega nadzora in določenih nalog v zvezi z drugimi uradnimi dejavnostmi za preverjanje skladnosti s to uredbo, ki je relevanten glede na področje uporabe te uredbe, zadnja uradno sporočena različica mednarodnega harmoniziranega standarda za "Ugotavljanje skladnosti – Zahteve za organe, ki certificirajo proizvode, procese in storitve", sklic na katerega je bil objavljen v *Uradnem listu Evropske unije*.

4. Pristojni organi na izvajalce nadzora ne prenesejo naslednjih nalog uradnega nadzora in nalog v zvezi z drugimi uradnimi dejavnostmi:
- (a) nadzora in revizije drugih izvajalcev nadzora ali nadzornih organov;
 - (b) pooblastila za odobritev odstopanj, razen odstopanj za uporabo rastlinskega razmnoževalnega materiala, ki ni bil pridobljen iz ekološke pridelave;
 - (c) pooblastila za prejem priglasitev dejavnosti izvajalcev dejavnosti ali skupin izvajalcev dejavnosti iz člena 34(1) te uredbe;
 - (d) ocene verjetnosti za neskladje z določbami iz te uredbe o določitvi pogostosti fizičnih pregledov ekoloških pošiljk pred sprostitvijo teh pošiljk v prosti promet v Uniji v skladu s členom 54 Uredbe (EU) 2017/625;
 - (e) vzpostavitve skupnega kataloga ukrepov iz člena 41(4) te uredbe.
5. Pristojni organi na fizične osebe ne prenesejo nalog uradnega nadzora ali nalog v zvezi z drugimi uradnimi dejavnostmi.

6. Pristojni organi zagotovijo, da zbirajo in uporabljajo informacije, prejete od izvajalcev nadzora na podlagi člena 32 Uredbe (EU) 2017/625, in informacije o ukrepih, ki jih uporabljajo izvajalci nadzora v primeru potrjenega ali verjetnega neskladja, in sicer z namenom nadzora nad dejavnostmi teh izvajalcev nadzora.
7. Kadar pristojni organi popolnoma ali delno prekličejo prenos določenih nalog uradnega nadzora in določenih nalog v zvezi z drugimi uradnimi dejavnostmi v skladu s točko (b) člena 33 Uredbe (EU) 2017/625, odločijo o veljavnosti certifikatov, ki so jih izdali zadevni izvajalci nadzora pred datumom takšnega popolnega ali delnega preklica prenosa, in o tej odločitvi obvestijo zadevne izvajalce dejavnosti.

8. Brez poseganja v točko (b) člena 33 Uredbe (EU) 2017/625 lahko pristojni organi, preden popolnoma ali delno prekličejo prenos nalog uradnega nadzora ali nalog v zvezi z drugimi uradnimi dejavnostmi v primerih iz navedene točke, popolnoma ali delno začasno prekličejo prenos:
- (a) za obdobje največ 12 mesecev, v katerem izvajalec nadzora sprejme ukrepe za odpravo pomanjkljivosti, odkritih med revizijami in inšpekcijskimi pregledi, ali odpravo neskladja, v zvezi s katerim so bile informacije deljene z drugimi nadzornimi organi in izvajalci nadzora, s pristojnimi organi ter Komisijo v skladu s členom 43 te uredbe, ali
 - (b) za obdobje, v katerem je začasno preklicana akreditacija iz točke (b)(iv) člena 29 Uredbe (EU) 2017/625 v povezavi s členom 40(3) te uredbe.

Kadar je prenos uradnega nadzora ali nalog v zvezi z drugimi uradnimi dejavnostmi začasno preklican, zadevni izvajalci nadzora ne izdajajo certifikatov iz člena 35 za dele, za katere je bil prenos začasno preklican. Pristojni organi odločijo o veljavnosti certifikatov, ki so jih izdali zadevni izvajalci nadzora pred datumom takšnega delnega ali popolnega preklica, in o tej odločitvi obvestijo zadevne izvajalce dejavnosti.

Brez poseganja v člen 33 Uredbe (EU) 2017/625 pristojni organi umaknejo začasni preklic prenosa nalog uradnega nadzora ali nalog v zvezi z drugimi uradnimi dejavnostmi v najkrajšem možnem času, potem ko je izvajalec nadzora odpravil pomanjkljivosti ali neskladja iz točke (a) prvega pododstavka ali ko je akreditacijski organ umaknil začasni preklic akreditacije iz točke (b) prvega pododstavka.

9. Kadar je izvajalca nadzora, na katerega so pristojni organi prenesli določene naloge uradnega nadzora ali določene naloge v zvezi z drugimi uradnimi dejavnostmi, priznala tudi Komisija v skladu s členom 46(1) te uredbe za izvajanje nadzornih dejavnosti v tretjih državah, pri čemer Komisija namerava preklicati priznanje tega izvajalca nadzora ali ga je že preklicala, pristojni organi organizirajo revizije ali inšpekcijske preglede dejavnosti izvajalca nadzora v zadevni državi članici ali državah članicah v skladu s točko (a) člena 33 Uredbe (EU) 2017/625.

10. Izvajalci nadzora pristojnim organom pošljejo:
- (a) seznam izvajalcev dejavnosti, ki so bili 31. decembra predhodnega leta predmet njihovega nadzora, vsako leto do 31. januarja; in
 - (b) informacije o uradnem nadzoru in drugih uradnih dejavnostih, izvedenih v prejšnjem letu, kot prispevek k pripravi tistega dela letnega poročila iz člena 113 Uredbe (EU) 2017/625, ki se nanaša na ekološko pridelavo in označevanje ekoloških proizvodov, vsako leto do 31. marca.
11. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 54 za dopolnitev te uredbe v zvezi s pogoji za prenos nalog uradnega nadzora in nalog v zvezi z drugimi uradnimi dejavnostmi na izvajalce nadzora, poleg pogojev, določenih v odstavku 1 tega člena.

Člen 41

Dodatna pravila o ukrepih v primeru neskladja

1. Kadar – ob upoštevanju člena 29 – pristojni organ ali, kadar je to ustrezno, nadzorni organ ali izvajalec nadzora sumi ali prejme utemeljene informacije, tudi informacije od drugih pristojnih organov ali, kadar je to ustrezno, drugih nadzornih organov ali izvajalcev nadzora, da namerava izvajalec dejavnosti uporabljati ali dajati v promet proizvod, ki morda ni skladen s to uredbo, je pa ta proizvod označen z izrazi, ki se nanašajo na ekološko pridelavo, ali kadar izvajalec dejavnosti obvesti ta pristojni organ, nadzorni organ ali izvajalca nadzora o sumu na neskladje v skladu s členom 27:
 - (a) nemudoma opravi uradno preiskavo v skladu z Uredbo (EU) 2017/625, da bi preveril skladnost s to uredbo; ta preiskava se zaključi čim prej in v razumnem roku, ob upoštevanju roka trajnosti proizvoda in zahtevnosti zadeve;

- (b) začasno prepove dajanje zadevnih proizvodov v promet kot ekoloških proizvodov ali proizvodov iz preusmeritve ter njihovo uporabo v ekološki pridelavi, medtem ko čaka na rezultate preiskave iz točke (a). Pristojni organ ali, kadar je to ustrezno, nadzorni organ ali izvajalec nadzora pred sprejetjem take odločitve izvajalcu dejavnosti omogoči, da poda pripombe.
2. Če rezultati preiskave iz točke (a) odstavka 1 ne pokažejo nobenega neskladja, ki bi vplivalo na neoporečnost ekoloških proizvodov ali proizvodov iz preusmeritve, se izvajalcu dejavnosti dovoli uporaba ali dajanje v promet zadevnih proizvodov kot ekoloških proizvodov ali proizvodov iz preusmeritve.
 3. Države članice sprejmejo vse ukrepe in določijo vse sankcije, potrebne za preprečitev goljufive uporabe navedb iz poglavja IV te uredbe.
 4. Pristojni organi vzpostavijo skupni katalog ukrepov za primere suma na neskladje in potrjenega neskladja, ki se uporabljajo na njihovem ozemlju, tudi s strani nadzornih organov in izvajalcev nadzora.

5. Komisija lahko sprejme izvedbene akte, s katerimi določi enotne ureditve za primere, ko pristojni organi sprejmejo ukrepe v zvezi s sumom na neskladje ali potrjenim neskladjem.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 55(2).

Člen 42

Dodatna pravila o ukrepih v primeru neskladja

1. V primeru neskladja, ki vpliva na neoporečnost ekoloških proizvodov ali proizvodov iz preusmeritve na vseh stopnjah pridelave, priprave in distribucije, denimo zaradi uporabe neodobrenih proizvodov, snovi ali tehnik ali zaradi mešanja z drugimi neekološkimi proizvodi, pristojni organi ali, kadar je to ustrezno, nadzorni organi ali izvajalci nadzora zagotovijo, da se poleg izpolnjevanja ukrepov, ki se sprejmejo v skladu s členom 138 Uredbe (EU) 2017/625, prepreči vsakršno sklicevanje na ekološko pridelavo pri označevanju in oglaševanju celotne zadevne partije ali pridelave.

2. V primeru resnega, ponavljajočega se ali neprekinjenega neskladja pristojni organi in, kadar je to ustrezno, nadzorni organi in izvajalci nadzora zagotovijo, da za zadevne izvajalce dejavnosti ali skupine izvajalcev dejavnosti poleg ukrepov iz odstavka 1 in vseh ustreznih ukrepov, sprejetih zlasti v skladu s členom 138 Uredbe (EU) 2017/625, v določenem obdobju velja tudi prepoved trženja proizvodov, ki se sklicujejo na ekološko pridelavo, ter da se jim certifikat iz člena 35 začasno prekliče ali odvzame, kot je ustrezno.

Člen 43

Dodatna pravila o izmenjavi informacij

1. Pristojni organi poleg obveznosti iz člena 105(1) in člena 106(1) Uredbe (EU) 2017/625, takoj delijo informacije z drugimi pristojnimi organi ter Komisijo o vsakem sumu na neskladje, ki vpliva na neoporečnost ekoloških proizvodov ali proizvodov iz preusmeritve.

Pristojni organi delijo navedene informacije z drugimi pristojnimi organi in Komisijo prek računalniškega sistema, ki ga da na voljo Komisija in ki omogoča elektronsko izmenjavo dokumentov in informacij.

2. V primeru suma na neskladje ali potrjenega neskladja, odkritega pri proizvodih, nad katerimi nadzor opravljajo drugi nadzorni organi ali izvajalci nadzora, nadzorni organi in izvajalci nadzora nemudoma obvestijo te druge nadzorne organe ali izvajalce nadzora.
3. Nadzorni organi in izvajalci nadzora si z drugimi nadzornimi organi in izvajalci nadzora izmenjajo druge relevantne informacije.
4. Nadzorni organi in izvajalci nadzora si z drugimi pristojnimi organi in Komisijo na podlagi zahteve, ki je utemeljena s tem, da je treba jamčiti, da je bil proizvod pridelan v skladu s to uredbo, izmenjajo informacije o rezultatih svojega nadzora.
5. Pristojni organi si z nacionalnimi akreditacijskimi organi, kakor so opredeljeni v točki 11 člena 2 Uredbe (ES) št. 765/2008 Evropskega parlamenta in Sveta¹, izmenjajo informacije o nadzoru nad izvajalci nadzora.

¹ Uredba (ES) št. 765/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. julija 2008 o določitvi zahtev za akreditacijo in nadzor trga v zvezi s trženjem proizvodov ter razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 339/93 (UL L 218, 13.8.2008, str. 30).

6. Pristojni organi sprejmejo ustrezne ukrepe in vzpostavijo dokumentirane postopke, da se zagotovi sporočanje informacij plačilni agenciji o rezultatih nadzora v skladu s potrebami te agencije za namene člena 58 Uredbe (EU) 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta¹ in aktov, sprejetih na podlagi navedenega člena.
7. Komisija lahko sprejme izvedbene akte, s katerimi določi, katere informacije morajo zagotoviti pristojni organi, nadzorni organi in izvajalci nadzora, pristojni za uradni nadzor in druge uradne dejavnosti, v skladu s tem členom, ustrezne prejemnike teh informacij in postopke, v skladu s katerimi se te informacije zagotovijo, vključno s funkcionalnostmi računalniškega sistema iz odstavka 1.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 55(2).

¹ Uredba (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o financiranju, upravljanju in spremljanju skupne kmetijske politike in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 352/78, (ES) št. 165/94, (ES) št. 2799/98, (ES) št. 814/2000, (ES) št. 1290/2005 in (ES) št. 485/2008 (UL L 347, 20.12.2013, str. 549).

Poglavje VII

Trgovina s tretjimi državami

Člen 44

Izvoz ekoloških proizvodov

1. Proizvod se lahko izvozi iz Unije kot ekološki proizvod in je lahko opremljen z logotipom ekološke pridelave Evropske unije, pod pogojem, da je skladen s pravili ekološke pridelave iz te uredbe.
2. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 54 za dopolnitev te uredbe v zvezi z dokumenti za carinske organe v tretjih državah, zlasti glede izdajanja izvoznih certifikatov za ekološke proizvode, ki so, kjer je to mogoče, v elektronski obliki, in zagotavljanja, da izvoženi ekološki proizvodi izpolnjujejo zahteve iz te uredbe.

Člen 45

Uvoz ekoloških proizvodov in proizvodov iz preusmeritve

1. Proizvod se lahko uvozi iz tretje države za dajanje v promet v Uniji kot ekološki proizvod ali kot proizvod iz preusmeritve, če so izpolnjeni vsi od treh naslednjih pogojev:
 - (a) proizvod je proizvod iz člena 2(1);
 - (b) velja eno od naslednjega:
 - (i) proizvod je skladen s poglavji II, III in IV te uredbe in vsi izvajalci dejavnosti in skupine izvajalcev dejavnosti iz člena 36, vključno z izvozniki v zadevni tretji državi, so bili predmet nadzora s strani nadzornih organov ali izvajalcev nadzora, priznanih v skladu s členom 46, ter ti organi ali izvajalci nadzora izdajo vsem izvajalcem dejavnosti, skupinam izvajalcev dejavnosti in izvoznikom certifikat, ki potrjuje, da so skladni s to uredbo;

- (ii) v primerih, da proizvod prihaja iz tretje države, ki je priznana v skladu s členom 47, je ta proizvod skladen s pogoji iz zadevnega trgovinskega sporazuma ali
 - (iii) v primerih, da proizvod prihaja iz tretje države, ki je priznana v skladu s členom 48, ta proizvod izpolnjuje enakovredna pravila pridelave in nadzora te tretje države ter je uvožen s certifikatom o kontrolnem pregledu, ki potrjuje skladnost in ga izdajo pristojni organi, nadzorni organi ali izvajalci nadzora te tretje države, in
- (c) izvajalci dejavnosti v tretjih državah so zmožni uvoznikom in nacionalnim organom v Uniji in teh tretjih državah kadar koli predložiti informacije, ki omogočajo identifikacijo izvajalcev dejavnosti, ki so njihovi dobavitelji, in nadzornih organov ali izvajalcev nadzora teh dobaviteljev, da se zagotovi sledljivost zadevnega ekološkega proizvoda ali proizvoda iz preusmeritve. Te informacije so na voljo tudi nadzornim organom in izvajalcem nadzora uvoznikov.

2. Komisija lahko v skladu s postopkom iz člena 24(9) podeli posebne odobritve za uporabo proizvodov in snovi v tretjih državah ter najbolj oddaljenih regijah Unije, pri čemer upošteva razlike v ekološkem ravnovesju pridelave rastlin ali vzreje živali, posebne podnebne pogoje, tradicije in lokalne razmere na teh območjih. Te posebne odobritve se lahko podelijo za obnovljivo obdobje dveh let in zanje veljajo načela, določena v poglavju II, in merila iz člena 24(3) in (6).
3. Pri določanju meril za opredelitev, ali razmere štejejo kot katastrofalne, in pri določitvi posebnih pravil o ravnanju v primeru teh razmer v skladu s členom 22 Komisija upošteva tudi razlike v ekološkem ravnovesju ter podnebne in lokalne pogoje v tretjih državah in najbolj oddaljenih regijah Unije.
4. Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi določi posebna pravila v zvezi z vsebino certifikatov iz točke (b) odstavka 1, postopki za njihovo izdajo, njihovim preverjanjem in tehničnimi sredstvi za izdajo certifikata, zlasti v zvezi z vlogo pristojnih organov, nadzornih organov in izvajalcev nadzora, da bi se tako zagotovili sledljivost in skladnost uvoženih proizvodov, ki so namenjeni dajanju v promet v Uniji kot ekološki proizvodi ali proizvodi iz preusmeritve iz odstavka 1.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 55(2).

5. Skladnost s pogoji in ukrepi za uvoz ekoloških proizvodov in proizvodov iz preusmeritve iz odstavka 1 v Unijo se ugotovi na mejnih kontrolnih točkah v skladu s členom 47(1) Uredbe (EU) 2017/625. Pogostost fizičnih pregledov iz člena 49(2) navedene uredbe je odvisna od verjetnosti za neskladje, kot je opredeljeno v točki 57 člena 3 te uredbe.

Člen 46

Priznavanje nadzornih organov in izvajalcev nadzora

1. Komisija lahko sprejme izvedbene akte za priznanje nadzornih organov in izvajalcev nadzora, ki so pristojni za izvajanje nadzora in izdajanje certifikatov ekološke pridelave v tretjih državah, za preklic priznanja nadzornih organov in izvajalcev nadzora ter za vzpostavitev seznama priznanih nadzornih organov in izvajalcev nadzora.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 55(2).

2. Nadzorni organi ali izvajalci nadzora se v skladu z odstavkom 1 tega člena priznajo za nadzor nad uvozom kategorij proizvodov iz člena 35(7), če izpolnjujejo naslednja merila:
- (a) so zakonito ustanovljeni v eni državi članici ali tretji državi;
 - (b) imajo zmogljivosti za izvajanje nadzora, da se zagotovi, da so v zvezi z ekološkimi proizvodi in proizvodi iz preusmeritve, ki so namenjeni uvozu v Unijo, izpolnjeni pogoji iz točk (a), (b)(i) in (c) člena 45(1) ter iz tega člena;
 - (c) zagotavljajo ustrezno objektivnost in nepristranskost ter niso v nikakršnem nasprotju interesov, kar zadeva opravljanje nalog nadzora;
 - (d) kar zadeva izvajalce nadzora, so ti akreditirani glede na ustrezni harmonizirani standard za „Ugotavljanje skladnosti – Zahteve za organe, ki certificirajo proizvode, procese in storitve“, sklic na katerega je bil objavljen v *Uradnem listu Evropske unije*;
 - (e) imajo strokovno znanje, opremo in infrastrukturo, ki so potrebni za opravljanje nalog nadzora, ter zadostno število ustrezno kvalificiranega in izkušenega osebja; ter
 - (f) izpolnjujejo vsa dodatna merila, ki so morebiti določena z delegiranim aktom, sprejetim na podlagi odstavka 7.

3. Akreditacijo iz točke (d) odstavka 2 lahko izda le:
- (a) nacionalni akreditacijski organ v Uniji v skladu z Uredbo (ES) št. 765/2008 ali
 - (b) akreditacijski organ zunaj Unije, ki je podpisnik večstranskega sporazuma o priznavanju pod okriljem Mednarodnega akreditacijskega foruma.
4. Nadzorni organi in izvajalci nadzora Komisiji predložijo zahtevek za priznanje. Ta zahtevek sestavlja tehnična dokumentacija z vsemi informacijami, potrebnimi za to, da se zagotovi izpolnjevanje meril iz odstavka 2.

Nadzorni organi zagotovijo zadnje ocenjevalno poročilo, ki ga izda pristojni organ, izvajalci nadzora pa zagotovijo potrdilo o akreditaciji, ki ga izda akreditacijski organ. Če je ustrezno, nadzorni organi ali izvajalci nadzora zagotovijo zadnja poročila o rednem ocenjevanju na kraju samem, nadzoru in večletni ponovni oceni svojih dejavnosti.

5. Komisija na podlagi informacij iz odstavka 4 in vseh drugih zadevnih informacij, povezanih z nadzornim organom ali izvajalcem nadzora, zagotovi ustrezen nadzor priznanih nadzornih organov in izvajalcev nadzora s rednimi pregledi njihovega delovanja in priznanj. Za namene navedenega nadzora lahko Komisija od akreditacijskih organov ali pristojnih organov po potrebi zahteva dodatne informacije.
6. Narava nadzora iz odstavka 5 se določi na podlagi ocene verjetnosti za neskladje, pri čemer se upoštevajo zlasti dejavnost nadzornega organa ali izvajalca nadzora, vrsta proizvoda in izvajalci dejavnosti pod njegovim nadzorom ter spremembe pravil pridelave in nadzornih ukrepov.

Priznanje nadzornih organov ali izvajalcev nadzora iz odstavka 1 se v skladu s postopkom iz navedenega odstavka nemudoma odvzame, zlasti kadar so bile odkrite resne in ponavljajoče se kršitve v zvezi s certificiranjem ali nadzorom in ukrepi, določenimi v skladu z odstavkom 8, in kadar zadevni nadzorni organ ali izvajalec nadzora v obdobju, ki ga je določila Komisija, ne sprejme ustreznih in pravočasnih popravnih ukrepov, potem ko ga je k temu pozvala Komisija. To obdobje se določi glede na resnost problema in načeloma ni krajše od 30 dni.

7. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 54:
- (a) za spremembo odstavka 2 tega člena, tako da merilom, določenim v navedenem odstavku, doda nova merila za priznanje nadzornih organov in izvajalcev nadzora iz odstavka 1 tega člena, ali za preklic tega priznanja, ali da spremeni navedena dodana merila.
 - (b) za dopolnitev te uredbe v zvezi z:
 - (i) izvajanjem nadzora nad nadzornimi organi in izvajalci nadzora, ki jih Komisija prizna v skladu z odstavkom 1, vključno s preverjanji na kraju samem, in
 - (ii) nadzorom in drugimi dejavnostmi, ki jih izvajajo ti nadzorni organi in izvajalci nadzora.

8. Komisija lahko sprejme izvedbene akte za zagotavljanje uporabe ukrepov v zvezi s primeri suma na neskladje ali potrjenega neskladja, zlasti tistimi, ki vplivajo na neoporečnost ekoloških proizvodov ali proizvodov iz preusmeritve, uvoženih v okviru priznanja iz tega člena. Takšni ukrepi lahko zlasti vključujejo preverjanje neoporečnosti ekoloških proizvodov ali proizvodov iz preusmeritve pred dajanjem proizvodov v promet v Uniji in, če je primerno, začasen preklic odobritve dajanja takih proizvodov v promet v Uniji kot ekoloških proizvodov ali proizvodov iz preusmeritve.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 55(2).

9. Iz ustrezno utemeljenih nujnih razlogov v zvezi z nepoštenimi praksami ali praksami, ki niso združljive z načeli in pravili ekološke pridelave, varstvom zaupanja potrošnikov ali varstva poštene konkurence med izvajalci dejavnosti Komisija v skladu s postopkom iz člena 55(3) sprejme izvedbene akte, ki se začnejo uporabljati takoj, in sicer v zvezi s sprejetjem ukrepov iz odstavka 8 tega člena ali odločitvijo o preklicu priznanja nadzornih organov in izvajalcev nadzora iz odstavka 1 tega člena.

Člen 47

Enakovrednost v okviru trgovinskega sporazuma

Priznana tretja država iz točke (b)(ii) člena 45(1) je tretja država, ki jo je Unija v okviru trgovinskega sporazuma priznala kot državo s sistemom pridelave, ki izpolnjuje enake cilje in načela z uporabo pravil, ki zagotavljajo enako raven zagotavljanja skladnosti kot pravila Unije.

Člen 48

Enakovrednost v okviru Uredbe (ES) št. 834/2007

1. Priznana tretja država iz točke (b)(iii) člena 45(1) je tretja država, ki je bila priznana za namen enakovrednosti na podlagi člena 33(2) Uredbe (ES) št. 834/2007, vključno z državami, priznanimi na podlagi prehodnega ukrepa iz člena 58 te uredbe.

To priznanje preneha veljati 31. decembra 2025.

2. Komisija na podlagi letnih poročil, ki ji jih tretje države iz odstavka 1 vsako leto pošljejo do 31. marca ter v katerih poročajo o izvajanju in uveljavljanju nadzornih ukrepov, ki so jih vzpostavile, in ob upoštevanju drugih prejetih informacij zagotavlja ustrezen nadzor nad priznanimi tretjimi državami z rednimi pregledi njihovih priznanj. Komisija lahko za ta namen države članice zaprosi za pomoč. Narava nadzora se določi na podlagi ocene verjetnosti za neskladje, pri čemer se upoštevajo zlasti obseg izvoza v Unijo iz zadevne tretje države, rezultati dejavnosti spremljanja in nadzora, ki jih izvaja pristojni organ, ter rezultati predhodnega nadzora. Komisija redno poroča Evropskemu parlamentu in Svetu o rezultatih pregleda.

3. Komisija z izvedbenimi akti sestavi seznam tretjih držav iz odstavka 1, ki ga lahko z izvedbenimi akti tudi spremeni.

Komisija te izvedbene akte sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 55(2).

4. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 54 za dopolnitev te uredbe v zvezi z informacijami, ki jih morajo poslati tretje države, navedene v skladu z odstavkom 3 tega člena, ki jih Komisija potrebuje za nadzor nad njihovimi priznanji, ter v zvezi z njenim izvajanjem nadzora, vključno s preverjanji na kraju samem.

5. Komisija lahko sprejme izvedbene akte za zagotavljanje uporabe ukrepov v zvezi s primeri suma na neskladje ali potrjenega neskladja, zlasti tistimi, ki vplivajo na neoporečnost ekoloških proizvodov ali proizvodov iz preusmeritve, uvoženih iz tretjih držav, navedenih v tem členu. Takšni ukrepi lahko zlasti vključujejo preverjanje neoporečnosti ekoloških proizvodov ali proizvodov iz preusmeritve pred dajanjem proizvodov v promet v Uniji in, če je primerno, začasen preklic odobritve dajanja takih proizvodov v promet v Uniji kot ekoloških proizvodov ali proizvodov iz preusmeritve.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 55(2).

Člen 49

Poročilo Komisije o uporabi členov 47 in 48

Komisija do 31. decembra 2021 Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o uporabi členov 47 in 48, zlasti v zvezi s priznavanjem tretjih držav za namene enakovrednosti.

Poglavje VIII

Splošne določbe

ODDELEK 1

PROSTI PRETOK EKOLOŠKIH PROIZVODOV IN PROIZVODOV IZ PREUSMERITVE

Člen 50

*Neobstoj možnosti prepovedi in omejitve trženja
ekoloških proizvodov in proizvodov iz preusmeritve*

Pristojni organi, nadzorni organi ali izvajalci nadzora ne smejo prepovedati ali omejiti trženja ekoloških proizvodov ali proizvodov iz preusmeritve, ki jih nadzira drug pristojni organ, nadzorni organ ali izvajalec nadzora iz druge države članice, zaradi postopka pridelave, označevanja ali predstavitve teh proizvodov, če so ti proizvodi skladni s to uredbo. Zlasti se ne smejo izvajati uradni nadzor in druge uradne dejavnosti, razen tistih iz Uredbe (EU) 2017/625, prav tako pa se ne smejo zaračunavati pristojbine za uradni nadzor in druge uradne dejavnosti, razen tistih iz poglavja VI navedene uredbe.

ODDELEK 2

INFORMACIJE, POROČANJE IN SORODNA ODSTOPANJA

Člen 51

Informacije v zvezi z ekološkim sektorjem in trgovino

1. Države članice Komisiji vsako leto pošljejo informacije, potrebne za izvajanje in spremljanje uporabe te uredbe. Te informacije, kolikor je to mogoče, temeljijo na priznanih virih podatkov. Komisija upošteva potrebe po podatkih in sinergije med potencialnimi viri podatkov, zlasti njihovo uporabo v statistične namene, kadar je to ustrezno.
2. Komisija sprejme izvedbene akte v zvezi s sistemom, ki se uporablja za pošiljanje informacij iz odstavka 1, podrobnostmi teh informacij in datumom, do katerega je te informacije treba poslati.

Komisija te izvedbene akte sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 55(2).

Člen 52

Informacije v zvezi s pristojnimi organi, nadzornimi organi in izvajalci nadzora

1. Države članice vodijo redno posodobljen seznam, ki vsebuje:

- (a) imena in naslove pristojnih organov ter
- (b) imena, naslove ter šifre nadzornih organov in izvajalcev nadzora.

Države članice te sezname in njihove spremembe pošljejo Komisiji in jih javno objavijo, razen če so bili ti sezname že poslani in objavljeni v skladu s členom 4(4) Uredbe (EU) 2017/625.

2. Komisija na podlagi informacij iz odstavka 1 na spletu redno objavlja posodobljen seznam nadzornih organov in izvajalcev nadzora iz točke (b) odstavka 1.

Člen 53

Odstopanja, odobritve in poročilo

1. Odstopanja od uporabe ekološkega rastlinskega razmnoževalnega materiala in od uporabe ekološko vzrejenih živali, kot so navedena v točki 1.8.5 dela I Priloge II ter točkah 1.3.4.3 in 1.3.4.4 dela II Priloge II, razen točke 1.3.4.4.2 dela II Priloge II, prenehajo veljati 31. decembra 2035.
2. Na Komisijo se s 1. januarjem 2028 prenese pooblastilo, da na podlagi ugotovitev o razpoložljivosti ekološkega rastlinskega razmnoževalnega materiala in živali, predstavljenih v poročilu iz odstavka 7 tega člena, v skladu s členom 54 sprejme delegirane akte za spremembo te uredbe, tako da:
 - (a) odpravi odstopanja iz točke 1.8.5 dela I Priloge II ter točk 1.3.4.3 in 1.3.4.4 dela II Priloge II, razen iz točke 1.3.4.4.2 dela II Priloge II, pred 31. decembrom 2035 ali njihovo trajanje podaljša na obdobje po tem datumu ali
 - (b) odpravi odstopanja iz točke 1.3.4.4.2 dela II Priloge II.

3. Na Komisijo se s 1. januarjem 2026 prenese pooblastilo, da v skladu s členom 54 sprejme delegirane akte za spremembo točke (b) člena 26(2), tako da razširi področje uporabe informacijskega sistema iz člena 26(2) na mlade kokoši, in točke 1.3.4.3 dela II Priloge II, tako da odstopanja glede mladih kokoši temeljijo na podatkih, zbranih v skladu s tem sistemom.
4. Na Komisijo se s 1. januarjem 2025 prenese pooblastilo, da v skladu s členom 54 sprejme delegirane akte, ki temeljijo na informacijah o razpoložljivosti ekološke beljakovinske krme za perutnino in prašiče, ki jih zagotovijo države članice v skladu z odstavkom 6 tega člena ali se predložijo v poročilu iz odstavka 7 tega člena, s katerimi odpravi odobritev uporabe neekološke beljakovinske krme za prehrano perutnine in prašičev iz točk 1.9.3.1(c) in 1.9.4.2(c) dela II Priloge II pred 31. decembrom 2025 ali pa njihovo trajanje podaljša na obdobje po tem datumu.
5. Komisija lahko podaljšuje trajanje odstopanj ali odobritev iz odstavkov 2, 3 in 4 le toliko časa, dokler informacije, s katerimi razpolaga, zlasti tiste, ki so ji jih v skladu z odstavkom 6 predložile države članice, potrjujejo nerazpoložljivost zadevnega rastlinskega razmnoževalnega materiala, živali ali krme na trgu Unije.

6. Države članice vsako leto do 30. junija Komisiji in drugim državam članicam dajo na voljo:
- (a) informacije iz podatkovne zbirke iz člena 26(1) ter iz sistemov iz člena 26(2) in po potrebi sistemov iz člena 26(3),
 - (b) informacije glede odstopanj, odobrenih v skladu s točko 1.8.5 dela I Priloge II ter točkama 1.3.4.3 in 1.3.4.4 dela II Priloge II, ter
 - (c) informacije o razpoložljivosti ekološke beljakovinske krme za perutnino in prašiče na trgu Unije in o odobritvah, podeljenih v skladu s točkama 1.9.3.1(c) in 1.9.4.2(c) dela II Priloge II.

7. Komisija do 31. decembra 2025 Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o razpoložljivosti na trgu Unije, po potrebi pa tudi o razlogih za omejeni dostop do:
- (a) ekološkega rastlinskega razmnoževalnega materiala;
 - (b) ekološko vzrejenih živali, za katere veljajo odstopanja iz točk 1.3.4.3 in 1.3.4.4 dela II Priloge II;
 - (c) ekološke beljakovinske krme, namenjene za prehrano perutnine in prašičev, in odobritve iz točk 1.9.3.1(c) in 1.9.4.2(c) dela II Priloge II.

Komisija pri pripravi tega poročila upošteva zlasti podatke, zbrane v skladu s členom 26, ter informacije glede odstopanj in odobritev iz odstavka 6 tega člena.

Poglavje IX

Postopkovne, prehodne in končne določbe

ODDELEK 1

POSTOPKOVNE DOLOČBE

Člen 54

Izvajanje prenosa pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.

2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 2(6), člena 9(11), člena 10(5), člena 12(2), člena 13(3), člena 14(2), člena 15(2), člena 16(2), člena 17(2), člena 18(2), člena 19(2), člena 21(1), člena 22(1), člena 23(2), člena 24(6), člena 26(5), člena 30(7), člena 32(4), člena 33(6), člena 34(8), člena 35(9), člena 36(3), člena 38(8), člena 40(11), člena 44(2), člena 46(7) in (8), člena 48(4), člena 53(2), (3) in (4), člena 57(3) ter člena 58(2) se prenese na Komisijo za obdobje petih let od 1. januarja 2021. Komisija pripravi poročilo o prenosu pooblastila najpozneje devet mesecev pred koncem petletnega obdobja. Prenos pooblastila se samodejno podaljšuje za enako dolga obdobja, razen če Evropski parlament ali Svet nasprotuje temu podaljšanju najpozneje tri mesece pred koncem vsakega obdobja.

3. Prenos pooblastila iz člena 2(6), člena 9(11), člena 10(5), člena 12(2), člena 13(3), člena 14(2), člena 15(2), člena 16(2), člena 17(2), člena 18(2), člena 19(2), člena 21(1), člena 22(1), člena 23(2), člena 24(6), člena 26(5), člena 30(7), člena 32(4), člena 33(6), člena 34(8), člena 35(9), člena 36(3), člena 38(8), člena 40(11), člena 44(2), člena 46(7) in (8), člena 48(4), člena 53(2), (3) in (4), člena 57(3) ter člena 58(2) lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po njegovi objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.
4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje.
5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.

6. Delegirani akt, sprejet na podlagi člena 2(6), člena 9(11), člena 10(5), člena 12(2), člena 13(3), člena 14(2), člena 15(2), člena 16(2), člena 17(2), člena 18(2), člena 19(2), člena 21(1), člena 22(1), člena 23(2), člena 24(6), člena 26(5), člena 30(7), člena 32(4), člena 33(6), člena 34(8), člena 35(9), člena 36(3), člena 38(8), člena 40(11), člena 44(2), člena 46(7) in (8), člena 48(4), člena 53(2), (3) in (4), člena 57(3) ter člena 58(2) začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 55

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor, imenovan „odbor za ekološko pridelavo“. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.
3. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 8 Uredbe (EU) št. 182/2011 v povezavi s členom 5 navedene uredbe.
4. Kadar odbor ne predloži mnenja, Komisija osnutka izvedbenega akta ne sprejme in se uporabi tretji pododstavek člena 5(4) Uredbe (EU) št. 182/2011.

ODDELEK 2

RAZVELJAVITEV TER PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

Člen 56

Razveljavitev

Uredba (ES) št. 834/2007 se razveljavi.

Vendar se navedena uredba uporablja še naprej za namene zaključka obravnave zahtevkov tretjih držav, ki so še v postopku obravnave, kot je določeno v členu 58 te uredbe.

Sklicevanja na razveljavljeno uredbo se štejejo za sklicevanja na to uredbo.

Člen 57

Prehodni ukrepi v zvezi z nadzornimi organi in izvajalci nadzora, priznanimi na podlagi člena 33(3) Uredbe (ES) št. 834/2007

1. Priznanje nadzornih organov in izvajalcev nadzora, dodeljeno na podlagi člena 33(3) Uredbe (ES) št. 834/2007, preneha veljati najpozneje 31. decembra 2023.
2. Komisija z izvedbenim aktom sestavi seznam nadzornih organov in izvajalcev nadzora, priznanih na podlagi člena 33(3) Uredbe (ES) št. 834/2007, in ga lahko z izvedbenimi akti tudi spremeni.

Komisija te izvedbene akte sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 55(2).

3. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 54 za dopolnitev te uredbe v zvezi z informacijami, ki jih morajo poslati nadzorni organi in izvajalci nadzora iz odstavka 2 tega člena ter ki jih Komisija potrebuje za nadzor nad njihovimi priznanji, ter v zvezi z njenim izvajanjem nadzora, vključno s preverjanji na kraju samem.

Člen 58

*Prehodni ukrepi v zvezi z zahtevki iz tretjih držav, predloženimi
v skladu s členom 33(2) Uredbe (ES) št. 834/2007*

1. Komisija zaključi obravnavo zahtevkov iz tretjih držav, predloženih v skladu s členom 33(2) Uredbe (ES) št. 834/2007, ki so ... [datum začetka veljavnosti te uredbe] še v postopku obravnave. Za obravnavo takih zahtevkov se uporablja navedena uredba.
2. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 54 za dopolnitev te uredbe z določitvijo postopkovnih pravil, potrebnih za obravnavo zahtevkov iz odstavka 1 tega člena, vključno z informacijami, ki jih morajo poslati tretje države.

Člen 59

Prehodni ukrepi v zvezi s prvim priznanjem nadzornih organov in izvajalcev nadzora

Z odstopanjem od dneva začetka uporabe iz drugega odstavka člena 61 se člen 46 uporablja od ... [datuma začetka veljavnosti te uredbe], kolikor je to potrebno, da se omogoči pravočasno priznanje nadzornih organov in izvajalcev nadzora.

Člen 60

Prehodni ukrepi za zaloge ekoloških proizvodov, pridelanih v skladu z Uredbo (ES) št. 834/2007

Proizvodi, pridelani v skladu z Uredbo (ES) št. 834/2007 pred 1. januarjem 2021, so lahko dani v promet tudi po tem datumu do izčrpanja zalog.

Člen 61

Začetek veljavnosti in uporaba

Ta uredba začne veljati tretji dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. januarja 2021.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Strasbourgu,

Za Evropski parlament

Predsednik

Za Svet

Predsednik

PRILOGA I

DRUGI PROIZVODI IZ ČLENA 2(1)

- kvas, ki se uporablja kot hrana ali krma,
- čaj maté, sladka koruza, listi vinske trte, palmovi srčki, hmeljevi poganjki ter drugi podobni užitni deli rastlin in iz njih pridelani proizvodi,
- morska sol in druge soli, namenjene za hrano in krmo,
- zapredki sviloprejk, primerni za odvijanje,
- naravne gume in smole,
- čebelji vosek,

- eterična olja,
 - plutovinasti zamaški iz naravne plute, neaglomerirani in brez veziv,
 - bombaž, nemikan ali nečesan,
 - volna, nemikana ali nečesana,
 - surove kože in neobdelane kože,
 - tradicionalni zeliščni pripravki.
-

PRILOGA II

Podrobna pravila pridelave iz poglavja III

Del I: Pravila pridelave rastlin

Poleg pravil pridelave, določenih v členih od 9 do 12, se za ekološko pridelavo rastlin uporabljajo pravila iz tega dela.

1. Splošne zahteve
 - 1.1 Ekološke kmetijske rastline, razen tistih, ki naravno rastejo v vodi, se pridelujejo v živi prsti ali v živi prsti, zmešani ali pognojeni z materiali in proizvodi, ki so dovoljeni v ekološki pridelavi, v stiku s podtaljem in kamninsko podlago.
 - 1.2 Hidroponska pridelava, ki je metoda gojenja rastlin, ki ne rastejo naravno v vodi, na način, da so njihove korenine samo v raztopini iz hranilnih snovi ali v inertnem mediju, ki se mu doda hranilna raztopina, je prepovedana.
 - 1.3 Z odstopanjem od točke 1.1 je dovoljena pridelava kalčkov z navlaženjem semen in pridelava glavic vitlofa, tudi z namakanjem v čisti vodi.
 - 1.4 Z odstopanjem od točke 1.1 so dovoljene naslednje prakse:

- (a) gojenje rastlin za pridelavo okrasnih rastlin in zelišč v lončkih, ki se končnemu potrošniku prodajajo skupaj s posodo;
- (b) gojenje sejancev ali sadik v posodah za nadaljnje presajanje.

1.5 Z odstopanjem od točke 1.1 je gojenje kmetijskih rastlin v posebej ločenih gredah dovoljeno le za površine, ki so bile za to prakso pred 28. junijem 2017 na Finskem, Švedskem in Danskem certificirane kot ekološke. Širitev teh površin ni dovoljena.

To odstopanje preneha veljati 31. decembra 2030.

Komisija do 31. decembra 2025 predloži poročilo Evropskemu parlamentu in Svetu o uporabi posebej ločenih gred v ekološkem kmetijstvu. Temu poročilu se lahko po potrebi priloži zakonodajni predlog o uporabi posebej ločenih gred v ekološkem kmetijstvu.

1.6 Vse uporabljene tehnike pridelave rastlin preprečujejo ali zmanjšujejo onesnaženje okolja.

1.7 Preusmeritev

- 1.7.1 Da se lahko rastline in rastlinski proizvodi štejejo za ekološke proizvode, se na zemljiščih v obdobju preusmeritve najmanj dve leti pred setvijo ali, v primeru travinja ali trajnih krmnih rastlin, vsaj tekom dveh let, preden se začnejo uporabljati kot ekološka krma, ali v primeru kmetijskih rastlin trajnic, ki niso krmne rastline, vsaj tekom treh let pred prvim pravilom ekoloških proizvodov uporabljajo pravila, določena v tej uredbi.
- 1.7.2 V primerih, ko je bilo zemljišče ali ena ali več njegovih parcel kontaminirano s proizvodi ali snovmi, ki niso odobrene za uporabo v ekološki pridelavi, se pristojni organ lahko odloči podaljšati obdobje preusmeritve za zadevno zemljišče ali parcele prek obdobja iz točke 1.7.1.
- 1.7.3 V primeru obdelave s proizvodom ali snovjo, ki ni odobrena za uporabo v ekološki pridelavi, pristojni organ zahteva novo obdobje preusmeritve v skladu s točko 1.7.1.

Navedeno obdobje se lahko skrajša v naslednjih dveh primerih:

- (a) obdelava s proizvodom ali snovjo, ki ni odobrena za uporabo v ekološki pridelavi, v okviru obveznih ukrepov, ki jih za zatiranje škodljivcev ali plevela, vključno s karantenskimi organizmi ali invazivnimi vrstami, uvede pristojni organ zadevne države članice;
- (b) obdelava s proizvodom ali snovjo, ki ni odobrena za uporabo v ekološki pridelavi, v okviru znanstvenih preskusov, ki jih odobri pristojni organ zadevne države članice.

1.7.4 V primerih iz točk 1.7.2 in 1.7.3 se obdobje preusmeritve določi ob upoštevanju naslednjih zahtev:

- (a) proces razgradnje zadevnega proizvoda ali snovi zagotovi, da ostane ob koncu obdobja preusmeritve v zemlji oziroma v rastlini, če gre za rastline trajnice, zanemarljiva raven ostankov;
- (b) letina po obdelavi se ne sme dati v promet kot ekološki proizvodi ali proizvodi iz preusmeritve.

1.7.4.1 Države članice obvestijo Komisijo in druge države članice o vseh svojih odločitvah, s katerimi določijo obvezne ukrepe glede obdelave s proizvodom ali snovjo, ki ni odobrena za uporabo v ekološki pridelavi.

1.7.4.2 V primeru obdelave s proizvodom ali snovjo, ki ni odobrena za uporabo v ekološki pridelavi, se točka 1.7.5(b) ne uporablja.

1.7.5 V primeru zemljišč, povezanih z ekološko živinorejo:

- (a) se uporabljajo pravila za preusmeritev za celotno površino enote, na kateri se prideluje krma za živali;
- (b) se lahko, ne glede na točko (a), obdobje preusmeritve za pašnike in za zunanje površine za nerastlinojede vrste živali skrajša na eno leto.

1.8 Izvor rastlin, vključno z rastlinskim razmnoževalnim materialom

1.8.1 Za pridelavo rastlin in rastlinskih proizvodov, ki niso rastlinski razmnoževalni material, se uporablja samo ekološki rastlinski razmnoževalni material.

- 1.8.2 Za pridobitev ekološkega rastlinskega razmnoževalnega materiala, namenjenega pridelavi proizvodov, ki niso rastlinski razmnoževalni material, se matična rastlina in, kadar je to primerno, druge rastline, namenjene za pridelavo rastlinskega razmnoževalnega materiala, vsaj eno generacijo oziroma v primeru kmetijskih rastlin trajnic vsaj eno generacijo v dveh rastnih sezonah pridelujejo v skladu s to uredbo.
- 1.8.3 Izvajalci dejavnosti dajo pri izbiri ekološkega rastlinskega razmnoževalnega materiala prednost ekološkemu rastlinskemu razmnoževalnemu materialu, primernemu za ekološko kmetijstvo.
- 1.8.4 Za pridelavo ekoloških sort, ki so primerne za ekološko pridelavo, se ekološko razmnoževanje izvaja v skladu s pogoji ekološke pridelave in je usmerjeno v izboljšanje genske raznovrstnosti, zanašanje na naravne sposobnosti razmnoževanja, agronomsko učinkovitost, odpornost proti boleznim in prilagajanje različnim lokalnim talnim in podnebnim pogojem.
- Vsi postopki razmnoževanja, razen z meristemske kulture, se izvajajo pod certificiranim ekološkim upravljanjem.
- 1.8.5 Uporaba rastlinskega razmnoževalnega materiala iz preusmeritve in neekološkega rastlinskega razmnoževalnega materiala

1.8.5.1 Kadar podatki, zbrani v podatkovni zbirki iz člena 26(1) ali sistemu iz točke (a) člena 26(2), pokažejo, da kvalitativne ali količinske potrebe izvajalca dejavnosti glede zadevnega ekološkega rastlinskega razmnoževalnega materiala, razen sejancev, niso izpolnjene, lahko pristojni organi z odstopanjem od točke 1.8.1 odobrijo uporabo rastlinskega razmnoževalnega materiala iz preusmeritve ali neekološkega rastlinskega razmnoževalnega materiala pod pogoji iz točk 1.8.5.3, 1.8.5.4 in 1.8.5.5.

Izvajalec dejavnosti pred vsako zahtevo za takšno odstopanje preveri v podatkovni zbirki iz člena 26(1) ali v sistemu iz točke (a) člena 26(2), ali je njegova zahteva upravičena.

1.8.5.2 Nadzorni organi ali izvajalci nadzora, priznani v skladu s členom 46(1), lahko izvajalcem dejavnosti iz tretjih držav odobrijo uporabo rastlinskega razmnoževalnega materiala iz preusmeritve ali neekološkega rastlinskega razmnoževalnega materiala v ekološki pridelovalni enoti, če ekološki rastlinski razmnoževalni material ni na voljo v zadostni kakovosti ali količini na ozemlju tretje države, v kateri je izvajalec dejavnosti, in v skladu s pogoji, določenimi v točkah 1.8.5.3, 1.8.5.4 in 1.8.5.5.

- 1.8.5.3 Neekološki rastlinski razmnoževalni material se ne obdeluje s fitofarmaceutskimi sredstvi, razen s tistimi, ki so odobrena za obdelavo semen na podlagi člena 24(1) te uredbe, razen če pristojni organ zadevne države članice v skladu z Uredbo (EU) 2016/2031 predpiše kemično obdelavo za fitosanitarne namene za vse sorte dane vrste na območju, na katerem naj bi se uporabljal rastlinski razmnoževalni material.
- 1.8.5.4 Odobritev uporabe rastlinskega razmnoževalnega materiala iz preusmeritve ali neekološkega rastlinskega razmnoževalnega materiala se pridobi pred setvijo kmetijske rastline.
- 1.8.5.5 Odobritev uporabe rastlinskega razmnoževalnega materiala iz preusmeritve ali neekološkega rastlinskega razmnoževalnega materiala se odobri le posameznim uporabnikom za eno rastno dobo naenkrat, pristojni organ, odgovoren za odobritve, pa zabeleži količino odobrenega rastlinskega razmnoževalnega materiala.
- 1.9 Upravljanje tal in gnojenje
- 1.9.1 Pri ekološki pridelavi rastlin se uporabljajo postopki obdelovanja zemlje in gojenja rastlin, ki ohranjajo ali povečujejo vsebnost organskih snovi v tleh, povečujejo stabilnost in biotsko raznovrstnost tal ter preprečujejo zbitost in erozijo tal.

1.9.2 Ohranjata in povečujeta se rodovitnost in biološka dejavnost tal:

- (a) z večletnim kolobarjenjem, kar vključuje obvezne stročnice kot glavne ali pokrovne posevke v kolobarju in druge podorine, razen v primeru travinja ali trajnih krmnih rastlin, in
- (b) s kratkotrajnimi podorinami in stročnicami ter rastlinsko raznovrstnostjo v primeru rastlinjakov ali kmetijskih rastlin trajnic, ki niso krmne rastline, in
- (c) v vseh primerih z uporabo živinskih gnojil ali ekoloških materialov, obeh po možnosti kompostiranih, iz ekološke pridelave.

1.9.3 Kadar potreb rastlin po hranilih ni mogoče zadovoljiti z ukrepi iz točk 1.9.1 in 1.9.2, se uporabljajo le gnojila in dodatki za izboljšanje tal, ki so bili odobreni na podlagi člena 24 za uporabo v ekološki pridelavi, in sicer samo v potrebnem obsegu. Izvajalci dejavnosti vodijo evidenco o uporabi teh proizvodov.

1.9.4 Skupna količina živinskega gnojila, kot je opredeljeno v Direktivi 91/676/EGS, ki se uporabi na pridelovalnih enotah za proizvode iz preusmeritve in ekoloških pridelovalnih enotah, ne presega 170 kg dušika na leto/hektar kmetijskih zemljišč v uporabi. Ta zgornja meja se uporablja samo za hlevski gnoj, posušeni hlevski gnoj in dehidrirani gnoj perutnine, kompostirane živalske iztrebke, vključno z gnojem perutnine, kompostirani hlevski gnoj in tekoče živalske iztrebke.

- 1.9.5 Izvajalci dejavnosti kmetijskih gospodarstev lahko za raztrošenje odvečnega gnoja iz ekoloških pridelovalnih enot sklenejo pisne sporazume o sodelovanju, vendar le z drugimi izvajalci dejavnosti kmetijskih gospodarstev in podjetji, ki ravnaajo v skladu s pravili za ekološko pridelavo. Najvišja zgornja meja iz točke 1.9.4 se izračuna na podlagi vseh ekoloških pridelovalnih enot, ki sodelujejo na ta način.
- 1.9.6 Za izboljšanje splošnega stanja tal ali razpoložljivosti hranilnih snovi v tleh ali kmetijskih rastlinah se lahko uporabljajo pripravki iz mikroorganizmov.
- 1.9.7 Za aktiviranje komposta se lahko uporabijo ustrezni pripravki iz rastlin in mikroorganizmov.
- 1.9.8 Mineralnih dušikovih gnojil ni dovoljeno uporabljati.
- 1.9.9 Lahko se uporabljajo biodinamični pripravki.
- 1.10 Zatiranje škodljivih organizmov in plevela
 - 1.10.1 Preprečevanje škode zaradi škodljivih organizmov in plevela temelji predvsem na zaščiti s pomočjo:

- naravnih sovražnikov,
- izbire vrst, sort in heterogenih snovi,
- kolobarjenja,
- tehnik gojenja, kot je biofumigacija, mehanskih in fizičnih metod ter
- toplotne obdelave, kot sta solarizacija tal in, v primeru zaščitene kmetijske rastline, plitva obdelava tal s paro (do globine največ 10 cm).

1.10.2 Kadar z ukrepi iz točke 1.10.1 rastlin ni mogoče primerno zaščititi pred škodljivci ali če se ugotovi, da je kmetijska rastlina ogrožena, se uporabljajo samo proizvodi in snovi, odobreni na podlagi členov 9 in 24 za uporabo v ekološki pridelavi, in sicer samo v potrebnem obsegu. Izvajalci dejavnosti vodijo evidenco, ki dokazuje, da je uporaba teh proizvodov potrebna.

1.10.3 Pri proizvodih in snoveh, ki se uporabljajo v pasteh ali razpršilnikih proizvodov in snovi, razen feromonov, pasti ali razpršilniki preprečujejo prodiranje proizvodov ali snovi v okolje in stik proizvodov ali snovi z gojenimi kmetijskimi rastlinami. Po uporabi se vse pasti, tudi feromonske vabe, poberejo in varno odstranijo.

1.11 Proizvodi za čiščenje in razkuževanje

Pri čiščenju in razkuževanju se uporabljajo le tista sredstva za čiščenje in razkuževanje pri pridelavi rastlin, ki so odobrena za uporabo v ekološki pridelavi na podlagi člena 24.

1.12 Obveznost vodenja evidenc

Izvajalci dejavnosti vodijo evidenco o zadevnih zemljiščih in količini pridelka.

1.13 Priprava nepredelanih proizvodov

Če se na rastlinah opravljajo postopki priprave, razen predelave, se za take postopke smiselno uporabljajo splošne zahteve iz točk 1.2, 1.3, 1.4, 1.5 in 2.2.3 dela IV.

2. Podrobna pravila za specifične rastline in rastlinske proizvode

2.1 Pravila za pridelavo gob

Za pridelavo gob se lahko uporabljajo substrati, če so sestavljeni samo iz naslednjih sestavin:

- (a) hlevskega gnoja in živalskih iztrebkov:
 - (i) bodisi iz ekoloških pridelovalnih enot bodisi iz enot za proizvode iz preusmeritve v drugem letu preusmeritve ali
 - (ii) iz točke 1.9.3, vendar le, če proizvoda iz točke (i) ni na voljo, ter pod pogojem, da ta hlevski gnoj in živalski iztrebki ne presegajo 25 % skupne mase vseh sestavin substrata pred kompostiranjem, razen pokrovnega materiala in dodane vode;
- (b) proizvodov kmetijskega izvora, razen proizvodov iz točke (a), iz ekoloških pridelovalnih enot;
- (c) šote, ki ni obdelana s kemičnimi sredstvi;
- (d) lesa, ki po sečnji ni obdelan s kemičnimi sredstvi;
- (e) mineralnih proizvodov iz točke 1.9.3, vode in zemlje.

2.2 Pravila glede nabiranja samoniklih rastlin

Nabiranje samoniklih rastlin in njihovih delov, ki rastejo naravno v naravnih okoljih, gozdovih in na kmetijskih območjih, se šteje za ekološko pridelavo, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

- (a) ta območja vsaj tri leta pred nabiranjem niso bila obdelana z nobenimi drugimi proizvodi ali snovmi kot tistimi, ki so odobrene na podlagi členov 9 in 24 za uporabo v ekološki pridelavi;
- (b) nabiranje ne vpliva na stabilnost naravnega habitata ali na ohranjanje vrste na območju nabiranja.

Del II: Pravila za živinorejo

Poleg pravil pridelave iz členov 9, 10, 11 in 14 se za ekološko živinorejo uporabljajo pravila iz tega dela.

1. Splošne zahteve

- 1.1 Razen za čebelarstvo, je živinoreja brez uporabe kmetijskega zemljišča prepovedana, če kmet, ki namerava rediti ekološko živino, ne upravlja kmetijskega zemljišča in ni sklenil pisnega sporazuma o sodelovanju s kmetom glede uporabe ekoloških pridelovalnih enot ali pridelovalnih enot za proizvode iz preusmeritve za to živino.

1.2 Preusmeritev

- 1.2.1 V primeru hkratnega začetka preusmeritve pridelovalne enote, vključno s pašniki ali zemljišči, ki se uporabljajo za krmo živali, in živali, ki bivajo na tej pridelovalni enoti ob začetku obdobja preusmeritve te pridelovalne enote, kot je navedeno v točkah 1.7.1 in 1.7.5(b) dela I, se lahko živali in živalski proizvodi ob koncu obdobja preusmeritve pridelovalne enote štejejo za ekološke, tudi če je obdobje preusmeritve iz točke 1.2.2 tega dela za zadevno vrsto živali daljše od obdobja preusmeritve za pridelovalno enoto.

Z odstopanjem od točke 1.4.3.1 so v primeru take hkratne preusmeritve in v obdobju preusmeritve pridelovalne enote lahko živali, ki so prisotne na tej pridelovalni enoti ob začetku obdobja preusmeritve, krmljene s krmo iz preusmeritve, pridelano v pridelovalni enoti za proizvode iz preusmeritve v prvem letu preusmeritve, in/ali s krmo v skladu s točko 1.4.3.1 in/ali z ekološko krmo.

Po začetku obdobja preusmeritve se lahko v pridelovalno enoto za proizvode iz preusmeritve v skladu s točko 1.3.4 uvedejo neekološko vzrejene živali.

1.2.2 Obdobja preusmeritve, specifična za vrsto vzreje živali, so določena na naslednji način:

- (a) 12 mesecev v primeru goveda in enoprstih kopitarjev za prirejo mesa, v vsakem primeru pa najmanj tri četrtine njihovega življenja;
- (b) šest mesecev v primeru ovac, koz in prašičev ter živali za prirejo mleka;
- (c) 10 tednov za perutnino za prirejo mesa, ki se uhlevi pred starostjo treh dni, razen za pekinške race;
- (d) sedem tednov za pekinške race, ki se uhlevijo pred starostjo treh dni;
- (e) šest tednov v primeru perutnine za prirejo jajc, ki se uhlevi pred starostjo treh dni;
- (f) 12 mesecev za čebele.

V obdobju preusmeritve se čebelji vosek nadomesti z ekološkim čebeljim voskom.

Neekološki čebelji vosek pa se lahko uporablja:

- (i) kadar ekološki čebelji vosek ni na voljo na trgu;
 - (ii) kadar dokazano ni kontaminiran s proizvodi ali snovmi, ki niso odobrene za uporabo v ekološki pridelavi, in
 - (iii) pod pogojem, da izvira iz obnožnine;
- (g) tri mesece za kunce;
- (h) 12 mesecev za živali z rogovjem.

1.3 Izvor živali

1.3.1 Brez poseganja v pravila glede preusmeritve se ekološko vzrejena živina skoti ali izvali in redi v ekoloških pridelovalnih enotah.

1.3.2 V zvezi z razmnoževanjem ekološko vzrejenih živali:

- (a) za razmnoževanje se uporabljajo naravne metode, vendar je umetna osemenitev dovoljena;

- (b) razmnoževanje se ne izvaja ali ovira s terapijo s hormoni ali drugimi snovmi s podobnimi učinki, razen v obliki veterinarskega terapevtskega zdravljenja v posameznih primerih;
- (c) druge oblike umetnega razmnoževanja, kot sta kloniranje in prenos zarodka, se ne uporabljajo;
- (d) izbira pasme ustreza načelom ekološke pridelave, zagotovi visok standard dobrobiti živali in pripomore k preprečevanju morebitnega trpljenja živali in potrebe za njihovo pohabljanje.

1.3.3 Izvajalci dejavnosti pri izbiri pasem ali linij po možnosti dajejo prednost pasmam ali linijam z visoko stopnjo genske raznovrstnosti in upoštevajo sposobnost živali, da se prilagodijo lokalnim pogojem, njihovo plemensko vrednost, dolgoživost, vitalnost in odpornost proti boleznim ali zdravstvenim težavam, v nobenem primeru pa to ne sme poslabšati njihove dobrobiti. Pasma ali linije živali se izberejo tudi zaradi izogibanja specifičnim boleznim ali zdravstvenim težavam, povezanim z nekaterimi pasmami ali linijami, ki se uporabljajo v intenzivni prireji, kot so na primer sindrom stresa pri prašičih, zaradi katerega je meso lahko blede, mehko ali vodeno (PSE – *pale-soft-exudative*), nenadna smrt, spontani splav in zapleteni porodi s carskim rezom. Prednost imajo avtohtone pasme in linije.

Izvajalci dejavnosti se pri izbiri pasem in linij v skladu s prvim odstavkom opirajo na informacije, ki so na voljo v sistemih iz člena 26(3).

1.3.4 Uporaba neekološko vzrejenih živali

- 1.3.4.1 Z odstopanjem od točke 1.3.1 je za namene razmnoževanja na ekološko pridelovalno enoto dovoljeno privesti živali, ki niso bile ekološko vzrejene, kadar pasmam grozi prenehanje reje, kakor je navedeno v točki (b) člena 28(10) Uredbe (EU) št. 1305/2013 in aktih, sprejetih na podlagi Uredbe. V tem primeru za živali teh pasem ni nujno, da gre za živali, ki še niso kotile.
- 1.3.4.2 Z odstopanjem od točke 1.3.1 se lahko v ekološki pridelovalni enoti za obnovitev čebelnjakov 20 % čebeljih matic in rojev na leto nadomesti s čebeljimi maticami in roji, ki niso vzrejeni ekološko, pod pogojem, da se namestijo v panje s satovjem ali satnicami, ki izvirajo iz ekoloških pridelovalnih enot. V vsakem primeru se lahko en roj ali čebelja matica na leto nadomesti z neekološkim rojem ali čebeljo matico.
- 1.3.4.3 Kadar se jata sestavlja prvič, obnavlja ali ponovno sestavlja ter kadar kvalitativnih in količinskih potreb kmetov ni mogoče izpolniti, lahko pristojni organ z odstopanjem od točke 1.3.1 odloči, da se lahko neekološko vzrejena perutnina pripelje v enoto za ekološko rejo perutnine, če so mlade kokoši za prirejo jajc in perutnina za prirejo mesa mlajše od treh dni. Iz njih pridobljeni proizvodi se lahko štejejo za ekološke, le če je bilo upoštevano obdobje preusmeritve iz točke 1.2.

1.3.4.4 Kadar podatki, zbrani v skladu s sistemom iz točke (b) člena 26(2), pokažejo, da kvalitativne ali količinske potrebe kmeta glede ekološko vzrejenih živali niso izpolnjene, lahko pristojni organi z odstopanjem od točke 1.3.1odobrijo vključitev neekološko vzrejenih živali v ekološko pridelovalno enoto, pri čemer se upoštevajo pogoji iz točk 1.3.4.4.1 do 1.3.4.4.4.

Kmet pred vsako zahtevo za takšno odstopanje preveri podatke, ki so bili zbrani v skladu s sistemom iz točke (b) člena 26(2), da bi preveril, ali je njegova zahteva upravičena.

Za izvajalce dejavnosti iz tretjih držav lahko nadzorni organi in izvajalci nadzora, priznani v skladu s členom 46(1), odobrijo vključitev neekološko vzrejenih živali v ekološko pridelovalno enoto, če ekološko vzrejene živali niso na voljo v zadostni kakovosti ali količini na ozemlju države, kjer je izvajalec dejavnosti.

1.3.4.4.1 Ko se čreda ali jata sestavlja prvič, se lahko neekološko vzrejeni mladiči vključijo za namene razmnoževanja. Takoj, ko nehajo sesati, oziroma po odstavitvi se redijo v skladu s pravili ekološke pridelave. Poleg tega se na dan, ko se navedene živali vključijo v čredo ali jato, uporabljajo naslednje omejitve:

- (a) govedo, enoprsti kopitarji in živali z rogovjem morajo biti stari manj kakor šest mesecev;
- (b) ovce in koze morajo biti stare manj kakor 60 dni;
- (c) prašiči morajo tehtati manj kakor 35 kg;
- (d) kunci morajo biti stari manj kakor tri mesece.

1.3.4.4.2 Ko se čreda ali jata obnavlja, se lahko za namene razmnoževanja vključijo neekološko vzrejeni odrasli samci in samice, ki še niso kotile. Nato se redijo v skladu s pravili ekološke pridelave. Poleg tega za število samic živali veljajo naslednje letne omejitve:

- (a) do največ 10 % odraslih enoprstih kopitarjev ali goveda in 20 % odraslih prašičev, ovc, koz, kuncev ali živali z rogovjem;
- (b) za enote, v katerih je največ 10 enoprstih kopitarjev, živali z rogovjem, goved ali kuncev ali največ pet prašičev, ovc ali koz, je vsako takšno obnavljanje omejeno na največ eno žival na leto.

1.3.4.4.3. Odstotni deleži iz točke 1.3.4.4.2 se lahko povečajo do 40 %, če pristojni organ potrdi, da je izpolnjen kateri koli od naslednjih pogojev:

- (a) na kmetijskem gospodarstvu se izvaja obsežna širitev reje;
- (b) ena pasma je bila zamenjana z drugo;
- (c) začela se je nova živinorejska specializacija.

1.3.4.4.4V primerih iz točk 1.3.4.4.1, 1.3.4.4.2 in 1.3.4.4.3 se lahko neekološko vzrejene živali štejejo za ekološke, le če je bilo upoštevano obdobje preusmeritve iz točke 1.2. Obdobje preusmeritve iz točke 1.2.2 se lahko najprej začne šele, ko se živali vključijo v pridelovalno enoto za proizvode iz preusmeritve.

1.3.4.4.5V primerih iz točk 1.3.4.4.1 do 1.3.4.4.4 so neekološko vzrejene živali bodisi ločene od druge živine ali pa so do konca obdobja preusmeritve iz točke 1.3.4.4.4 prepoznavne.

1.4 Prehranjevanje

1.4.1. Splošne zahteve glede prehranjevanja

V zvezi s prehranjevanjem se uporabljajo naslednja pravila:

- (a) krma za živino se pridobiva zlasti na kmetijskem gospodarstvu, na katerem živali bivajo, ali iz ekoloških pridelovalnih enot ali pridelovalnih enot za proizvode iz preusmeritve drugih gospodarstev v isti regiji;
- (b) živina se krmi z ekološko krmo ali krmo iz preusmeritve, ki ustreza prehranskim potrebam živali na različnih stopnjah njihovega razvoja; pri živinoreji omejeno krmljenje ni dovoljeno, razen kadar je to upravičeno zaradi veterinarskih razlogov;
- (c) živina se ne sme rediti ali krmiti v razmerah, ki lahko povzročijo anemijo;
- (d) v postopkih pitanja v kateri koli fazi vzreje se vedno spoštujejo običajni prehranski vzorci vsake vrste in dobrobit živali; prisilno pitanje je prepovedano;

- (e) živina, razen prašičev, perutnine in čebel, ima stalen dostop do paše, kadar razmere to omogočajo, ali ima stalen dostop voluminozne krme;
- (f) pospeševalci rasti in sintetične aminokisline se ne uporabljajo;
- (g) živali, ki še sesajo, se po možnosti vsaj določeno najkrajše obdobje, ki ga določi Komisija v skladu s točko (a) člena 14(3), hranijo z materinim mlekom; mlečni nadomestki, ki vsebujejo kemično sintetizirane sestavine ali sestavine rastlinskega izvora, se v tem obdobju ne uporabljajo;
- (h) posamična krmila iz rastlin, alg, živali ali kvasa so ekološka;
- (i) neekološka posamična krmila iz rastlin, alg, živali ali kvasa, posamična krmila mikrobiološkega ali mineralnega izvora ter krmni dodatki in pomožna tehnološka sredstva se lahko uporabljajo le, če so bili odobreni za uporabo v ekološki pridelavi na podlagi člena 24.

1.4.2 Paša

1.4.2.1 Paša na ekološko obdelanih zemljiščih

Ekološko vzrejene živali se ne glede na točko 1.4.2.2 pasejo na ekološko obdelanih zemljiščih. Vendar se lahko neekološko vzrejene živali vsako leto v omejenem časovnem obdobju pasejo na ekološko obdelanih pašnikih, pod pogojem, da so bile te živali vzrejene na okolju prijazen način na zemljišču, ki prejema podporo v skladu s členi 23, 25, 28, 30, 31 in 34 Uredbe (EU) št. 1305/2013, ter pod pogojem, da neekološko vzrejene živali in ekološko vzrejene živali niso hkrati na ekološko obdelanih zemljiščih.

1.4.2.2 Paša na skupnih zemljiščih in sezonski premik čred

1.4.2.2.1 Ekološko vzrejene živali se lahko pasejo na skupnih zemljiščih pod pogojem, da:

- (a) skupna zemljišča vsaj tri leta niso bila obdelana s proizvodi ali snovmi, ki niso odobrene za uporabo v ekološki pridelavi;
- (b) so bile vse neekološko vzrejene živali, ki se pasejo na skupnih zemljiščih, vzrejene na okolju prijazen način na zemljišču, ki prejema podporo v skladu s členi 23, 25, 28, 30, 31 in 34 Uredbe (EU) št. 1305/2013;

- (c) proizvodi iz živinoreje, pridobljeni iz ekološko vzrejenih živali, medtem ko so se pasle na skupnih zemljiščih, se ne štejejo za ekološke proizvode, razen če se lahko dokaže, da so te živali ustrezno ločene od neekološko vzrejenih živali.

1.4.2.2.2V obdobju sezonskih premikov se ekološke živali, ko se selijo z enega na drug pašnik, lahko pasejo na neekoloških zemljiščih. Ekološko vzrejene živali so v tem obdobju ločene od drugih živali. Vnos neekološke krme v obliki trave in drugih rastlin, namenjenih za pašo živali, se dovoli:

- (a) za največ 35 dni, kar vključuje pot selitve in vrnitve, ali
- (b) če ne presega 10 % skupnega letnega krmnega obroka, izračunano kot delež suhe snovi v krmi kmetijskega izvora.

1.4.3 Krma iz obdobja preusmeritve

1.4.3.1 Na kmetijskih gospodarstvih, ki ekološko redijo živali:

- (a) v povprečju do 25 % količine krme lahko vsebuje krmo iz drugega leta preusmeritve. Ta delež se lahko poveča na 100 %, kadar ta krma iz obdobja preusmeritve prihaja z gospodarstva, kjer se zadržuje živina, in
- (b) do 20 % skupne povprečne količine krme za živino lahko izvira s paše ali je pridobljene s trajnih pašnikov ali zemljišč s trajnimi krmnimi rastlinami ali beljakovinskimi rastlinami, posejanimi v okviru ekološkega upravljanja v prvem letu preusmeritve, če so te površine del samega gospodarstva.

Če se za krmljenje uporabljata obe vrsti krme iz obdobja preusmeritve, navedeni v točkah (a) in (b), skupni delež takšne krme ne presega deleža iz točke (a).

1.4.3.2 Vrednosti iz točke 1.4.3.1 se izračunavajo letno kot delež suhe snovi v krmi rastlinskega izvora.

1.5 Zdravstvena oskrba

1.5.1 Preprečevanje bolezni

- 1.5.1.1 Preprečevanje bolezni temelji na izbiri pasem in linij, vzrejni upravljavski praksi, visokokakovostni krmi, telesni aktivnosti, ustrezni gostoti živali in primernih higienskih razmerah za bivanje.
- 1.5.1.2 Lahko se uporabijo imunološka zdravila za uporabo v veterinarski medicini.
- 1.5.1.3 Kemično sintetizirana alopatska veterinarska zdravila, tudi antibiotiki in bolusi iz kemično sintetiziranih alopatskih molekul, se ne uporabljajo za preventivno zdravljenje.
- 1.5.1.4 Snovi za pospeševanje rasti ali prireje (vključno z antibiotiki, kokcidiostatiki in drugimi umetnimi pripomočki za spodbujanje rasti) ter hormoni in podobne snovi za kontrolo razmnoževanja ali za druge namene (na primer za indukcijo ali sinhronizacijo estrusa) se ne uporabljajo.
- 1.5.1.5 Kadar živina izvira iz neekoloških pridelovalnih enot, se glede na lokalne razmere uporabljajo posebni ukrepi, kakor so presejalni testi ali karantena.
- 1.5.1.6 Pri čiščenju in razkuževanju se v zgradbah in obratih za živino uporabljajo le tista sredstva za čiščenje in razkuževanje, ki so bila odobrena za uporabo v ekološki pridelavi na podlagi člena 24.

1.5.1.7 Namestitveni prostor, ograde, oprema in pripomočki se primerno očistijo in razkužijo, da se preprečita navzkrižno okuženje ter razvoj organizmov, ki prenašajo bolezni. Iztrebki, urin in nezaužita ali raztresena/razlita krma se odstranjujejo tako pogosto, da se kar najbolj zmanjša smrad ter odvrnejo mrčes ali glodavci. Sredstva za zatiranje glodavcev, ki se uporabljajo samo v pasteh, ter proizvodi in snovi, ki so bili odobreni za uporabo v ekološki pridelavi na podlagi členov 9 in 24, se lahko uporabljajo za odstranjevanje mrčesa in drugih škodljivcev v zgradbah in drugih objektih, v katerih se zadržuje živina.

1.5.2 Veterinarsko zdravljenje

1.5.2.1 Če živali kljub preventivnim ukrepom za zagotavljanje zdravstvenega varstva živali zbolijo ali se poškodujejo, se takoj začnejo zdraviti.

1.5.2.2 Bolezni se zdravijo nemudoma, da se prepreči trpljenje živali. Po potrebi in pod strogimi pogoji ter na odgovornost veterinarja je dovoljeno uporabiti kemično sintetizirana alopatska veterinarska zdravila, tudi antibiotike, če je uporaba fitoterapevtskih, homeopatskih in drugih zdravil neprimerna. Opredelijo se zlasti omejitve glede sklopa zdravljenja in karence.

- 1.5.2.3 Posamična krmila mineralnega izvora, odobrena na podlagi člena 24 za uporabo v ekološki pridelavi, nutritivni dodatki, odobreni na podlagi člena 24 za uporabo v ekološki pridelavi, ter fitoterapevtski in homeopatski proizvodi imajo prednost pred kemično sintetiziranimi alopatskimi veterinarskimi zdravili, vključno z antibiotiki, pod pogojem, da njihov terapevtski učinek deluje pri izbrani vrsti živali in pri bolezenskem stanju, ki mu je zdravljenje namenjeno.
- 1.5.2.4 Z izjemo cepljenj, zdravljenja zaradi zajedavcev in obveznih programov za zatiranje bolezni se v primerih, ko žival ali skupina živali v 12 mesecih prejme več kot tri sklope zdravljenja s kemično sintetiziranimi alopatskimi veterinarskimi zdravili, vključno z antibiotiki, ali več kot eno vrsto zdravljenja, če je njihov produktivni življenjski cikel krajši od enega leta, zadevne živali ali iz njih pridobljeni proizvodi ne prodajajo kot ekološki proizvodi in se te živali vključijo v obdobja preusmeritve iz točke 1.2.
- 1.5.2.5 Obdobje karence med zadnjim odmerkom kemično sintetiziranega alopatskega veterinarskega zdravila, tudi antibiotika, ki ga je žival prejela v normalnih pogojih uporabe, in pridelavo ekološko predelanih živil iz te živali je dvakrat tako dolgo, kot je obdobje karence iz člena 11 Direktive 2001/82/ES in vsaj 48 ur.

- 1.5.2.6 Dovoljeno je zdravljenje na podlagi zakonodaje Unije zaradi varovanja zdravja ljudi in živali.
- 1.6 Namestitev in vzrejne prakse
- 1.6.1 Izolacija, ogrevanje in prezračevanje zgradbe zagotavljajo, da se kroženje zraka, raven prahu, temperatura, relativna vlažnost zraka in koncentracija plinov vzdržujejo v mejah, ki zagotavljajo dobrobit živali. Zgradba omogoča dobro naravno prezračevanje in dostop dnevne svetlobe.
- 1.6.2 Na območjih, na katerih podnebne razmere živalim dopuščajo bivanje na prostem, uhlevitev živine ni obvezna. V teh primerih imajo živali dostop do zatočišč ali senčnih površin za zaščito pred slabimi vremenskimi razmerami.
- 1.6.3 Gostota živali v zgradbah omogoča udobje in dobrobit živali ter izpolnjuje njihove specifične potrebe glede na vrsto, kar je zlasti odvisno od vrste, pasme in starosti živali. Upošteva tudi vedenjske potrebe živali, ki so odvisne zlasti od velikosti skupine in spola živali. Gostota je taka, da živalim zagotavlja dobrobit, tako da jim nudi dovolj prostora, na katerem lahko stojijo v naravnem položaju, se gibljejo, uležajo, obračajo in se negujejo, se postavijo v vse naravne lege ter izvajajo vse naravne gibe, kot so pretegotvanje in prhutanje s perutmi.

- 1.6.4 Upoštevajo se najmanjša velikost zaprtih površin in površin na prostem ter tehnične podrobnosti glede namestitve, kot jih določajo izvedbeni akti iz člena 14(3).
- 1.6.5 Površine na prostem so lahko delno pokrite. Verande se ne štejejo za površine na prostem.
- 1.6.6 Skupna gostota živali ne sme presegati mejne vrednosti 170 kg dušika na leto in hektar kmetijskih zemljišč v uporabi.
- 1.6.7 Za določitev ustrezne gostote živine iz točke 1.6.6 pristojni organ določi število enot živine, ki ustreza mejni vrednosti iz točke 1.6.6, pri čemer upošteva številke, določene v vsaki od posebnih zahtev za posamezno vrsto vzreje živali.
- 1.6.8 Pri živinoreji se za nobeno vrsto živine ne uporabijo kletke, zaboji ali površine brez nastilja.
- 1.6.9 Če se živina iz veterinarskih razlogov zdravi posamično, je nastanjena v prostorih, ki imajo trdna tla, pokrita s slamo ali ustrezno steljo. Živalim se mora omogočiti, da se lahko brez težav obrnejo in udobno uležejo po celotni dolžini.
- 1.6.10 Ekološka živinoreja v ogradi na zelo vlažnih ali močvirnih tleh ni dovoljena.

- 1.7 Dobrobit živali
- 1.7.1 Vse osebe, ki skrbijo za živali ter ravnaajo z živalmi med prevozom in zakolom, imajo potrebno osnovno znanje in so ustrezno usposobljene glede zdravstvenih potreb in dobrobiti živali ter so se udeležile ustreznega usposabljanja, kot ga zahtevata zlasti Uredba Sveta (ES) št. 1/2005¹ in Uredba Sveta (ES) št. 1099/2009² da se zagotovi pravilna uporaba pravil iz te uredbe.
- 1.7.2 Vzrejna praksa, vključno z gostoto živali in pogoji namestitve, zagotavlja, da so zadovoljene razvojne, fiziološke in etološke potrebe živali.
- 1.7.3 Živina ima stalen dostop do površin na prostem, po možnosti pašnika, na katerih se lahko živali gibljejo, kadar vremenske in sezonske razmere ter stanje tal to dovoljujejo, razen če se na podlagi zakonodaje Unije uvedejo omejitve in obveznosti v zvezi z varovanjem zdravja ljudi in živali.
- 1.7.4 Število živine se omeji, da ne prihaja do prekomerne popasenosti, teptanja tal, erozije ali onesnaženja, ki ga povzročajo živali ali trosenje njihovega gnoja.

¹ Uredba Sveta (ES) št. 1/2005 z dne 22. decembra 2004 o zaščiti živali med prevozom in postopki, povezanimi z njim, in o spremembi Direktiv 64/432/EGS in 93/119/ES ter Uredbe (ES) 1255/97 (UL L 3, 5.1.2005, str. 1).

² Uredba Sveta (ES) št. 1099/2009 z dne 24. septembra 2009 o zaščiti živali pri usmrčitvi (UL L 303, 18.11.2009, str. 1).

- 1.7.5 Privezovanje ali osamitev živine je prepovedana, z izjemo posameznih živali za določeno obdobje, kadar je to upravičeno iz veterinarskih razlogov. Osamitev živine se lahko dovoli le za določeno obdobje in le, če je ogrožena varnost delavcev ali zaradi dobrobiti živali. Pristojni organi lahko dovolijo privezovanje goveda, ki je rejeno na kmetijskih gospodarstvih z največ 50 živalmi (brez upoštevanja mladičev), če ga ni mogoče držati v skupinah, ki ustrezajo vedenjskim potrebam živali, pod pogojem, da ima med pašo dostop do pašnikov in vsaj dvakrat tedensko dostop do površin na prostem, kadar paša ni mogoča.
- 1.7.6 Prevoz živine mora biti čim krajši.
- 1.7.7 V celotnem življenju živali, tudi ob zakolu, se je treba izogibati trpljenju, bolečinam in vznemirjenju živali ter jih čim bolj zmanjšati.

- 1.7.8 Brez poseganja v spremembe zakonodaje Unije o dobrobiti živali se lahko krajšanje repov pri ovcah, obrezovanje kljunov, če se izvede v prvih treh dneh življenja, in odstranjevanje rogov izjemoma dovolijo le v posameznih primerih, in samo če ti posegi izboljšujejo zdravje, dobrobit ali higieno živine ali če bi bila sicer ogrožena varnost delavcev. Odstranjevanje izrastkov se lahko dovoli le v posameznih primerih, če izboljša zdravje, dobrobit ali higieno živine ali če bi bila sicer ogrožena varnost delavcev. Te postopke odobri pristojni organ le, če je izvajalec dejavnosti pristojni organ uradno obvestil o teh postopkih in jih utemeljil, in če bo postopek opravilo usposobljeno osebje.
- 1.7.9 Trpljenje živali se čim bolj zmanjša, tako da vsak poseg opravi usposobljeno osebje ob najprimernejši starosti živali in z uporabo ustreznih anestetikov in/ali analgetikov.
- 1.7.10 Fizična kastracija je dovoljena zaradi ohranjanja kakovosti proizvodov in tradicionalnih postopkov pridelave, toda samo pod pogoji iz točke 1.7.9.
- 1.7.11 Natovarjanje in raztovarjanje živali se izvaja brez uporabe kakršne koli električne ali druge boleče stimulacije za priganjanje živali. Prepovedana je uporaba alopatskih pomirjeval pred in med prevozom.

1.8 Priprava nepredelanih proizvodov

Če se na živini opravljajo postopki priprave, razen predelave, se za take postopke smiselno uporabljajo splošne zahteve iz točk 1.2, 1.3, 1.4, 1.5 in 2.2.3 dela IV.

1.9 Dodatna splošna pravila

1.9.1 Za govedo, ovce, koze in enoprste kopitarje

1.9.1.1 Prehranjevanje

V zvezi s prehranjevanjem se uporabljajo naslednja pravila:

- (a) vsaj 60 % krme izvira s samega kmetijskega gospodarstva ali, če to ni mogoče ali takšna krma ni na voljo, je pridelane v sodelovanju z drugimi ekološkimi pridelovalnimi enotami ali pridelovalnimi enotami za proizvode iz preusmeritve in izvajalci dejavnosti s krmo, ki uporabljajo krmo in posamična krmila iz iste regije. Ta delež se s 1. januarjem 2023 poveča na 70 %;
- (b) živali imajo dostop do paše, kadar koli razmere to dovoljujejo;

- (c) ne glede na točko (b) imajo samci goveda, starejši od enega leta, dostop do paše ali površine na prostem;
- (d) kadar imajo živali dostop do paše v pašnem obdobju in kadar sistem zimske uhlevitve živalim dopušča prosto gibanje, se pozimi lahko opusti obveznost zagotovitve površin na prostem;
- (e) sistemi vzreje čim bolj temeljijo na paši, glede na razpoložljivost pašnikov v različnih obdobjih leta;
- (f) vsaj 60 % suhe snovi v dnevnih obrokih je sestavljene iz voluminozne krme, sveže ali posušene krme ali silaže. Pri živalih za prirejo mleka se lahko ta delež zniža na 50 % za največ tri mesece v zgodnjem obdobju laktacije.

1.9.1.2 Namestitev in vzrejne prakse

V zvezi z namestitvijo in vzrejnimi praksami se uporabljajo naslednja pravila:

- (a) tla v namestitvenem prostoru morajo biti gladka, vendar ne spolzka;

- (b) namestitveni prostor ima površino za ležanje ali počitek, ki je udobna, čista in suha ter ustrezne velikosti, tla na tej površini so polna in ne izdelana iz rešetk. Prostor za počitek je suh in obilno prekrit z materialom za nastilj. Nastilj vsebuje slamo ali drug primeren naravni material. Nastilj se lahko izboljša in obogati s katerim koli mineralnim proizvodom, ki je na podlagi člena 24 odobren za uporabo v ekološki pridelavi kot gnojilo ali sredstvo za izboljšanje tal;
- (c) ne glede na točko (a) prvega pododstavka člena 3(1) in drugega pododstavka člena 3(1) Direktive Sveta 2008/119/ES¹ je prepovedana namestitev telet v ločene bokse od starosti enega tedna naprej, z izjemo posameznih živali za določeno obdobje, kadar je to upravičeno zaradi veterinarskih razlogov;
- (d) kadar se tele iz veterinarskih razlogov zdravi posamično, je nastanjeno v prostorih, ki imajo trdna tla, pokrita s slamo. Teletu se omogoči, da se lahko brez težav obrne in udobno uleže po celotni dolžini.

¹ Direktiva Sveta 2008/119/ES z dne 18. decembra 2008 o določitvi minimalnih pogojev za zaščito telet (UL L 10, 15.1.2009, str. 7).

1.9.2 Za živali z rogovjem

1.9.2.1 Prehranjevanje

V zvezi s prehranjevanjem se uporabljajo naslednja pravila:

- (a) vsaj 60 % krme izvira s samega kmetijskega gospodarstva ali, če to ni mogoče ali takšna krma ni na voljo, je pridelane v sodelovanju z drugimi ekološkimi pridelovalnimi enotami ali pridelovalnimi enotami za proizvode iz preusmeritve in izvajalci dejavnosti s krmo, ki uporabljajo krmo in posamična krmila iz iste regije. Ta delež se s 1. januarjem 2023 poveča na 70 %;
- (b) živali imajo dostop do paše, kadar koli razmere to dovoljujejo;
- (c) kadar imajo živali dostop do paše v pašnem obdobju in kadar sistem zimske uhlevitve živalim dopušča prosto gibanje, se pozimi lahko opusti obveznost zagotovitve površin na prostem;
- (d) sistemi vzreje čim bolj temeljijo na paši, glede na razpoložljivost pašnikov v različnih obdobjih leta;

- (e) vsaj 60 % suhe snovi v dnevnih obrokih je sestavljene iz voluminozne krme, sveže ali posušene krme ali silaže. Pri samicah živali z rogovjem za prirejo mleka se ta delež lahko zniža na 50 % za največ tri mesece v zgodnjem obdobju laktacije;
- (f) v obdobju vegetacije v ogradi se zagotovi naravna paša. Ograde, v katerih v obdobju vegetacije ni mogoče zagotoviti krme s pašo, niso dovoljene;
- (g) dohrmljevanje je dovoljeno le v primeru pomanjkanja paše zaradi neugodnih vremenskih razmer;
- (h) rejene živali imajo v ogradi na voljo čisto in svežo vodo. Če naravnega in za živali lahko dostopnega vodnega vira ni na voljo, se zagotovijo napajališča.

1.9.2.2 Namestitev in vzrejne prakse

V zvezi z namestitvijo in vzrejnimi praksami se uporabljajo naslednja pravila:

- (a) živalim z rogovjem se zagotovijo skrivališča, zatočišča in ograje, ki ne poškodujejo živali;

- (b) V ogradah za navadne jelene mora biti živalim omogočeno valjanje v blatu, da se zagotovi negovanje kožuha in uravnavanje telesne toplote;
- (c) vsa tla v namestitvenem prostoru so gladka, vendar ne spolzka;
- (d) vsak namestitveni prostor ima površino za ležanje ali počitek, ki je udobna, čista in suha ter ustrezne velikosti, tla na tej površini pa so polna in niso izdelana iz rešetk. Prostor za počitek je suh in obilno prekrit z materialom za nastilj. Nastilj vsebuje slamo ali drug primeren naravni material. Nastilj se lahko izboljša in obogati s katerim koli mineralnim proizvodom, ki je na podlagi člena 24 odobren za uporabo v ekološki pridelavi kot gnojilo ali sredstvo za izboljšanje tal;
- (e) krmišča so postavljena na mestih, ki so zaščitena pred vremenskimi vplivi in dostopna tako za živali kot tudi za njihove oskrbnike. Na mestu, kjer so krmišča, so tla utrjena, naprave za krmljenje pa imajo nadstrešek;
- (f) če ni zagotovljen stalen dostop do krme, so krmišča zasnovana tako, da se lahko vse živali hranijo hkrati.

1.9.3 Za prašiče

1.9.3.1 Prehranjevanje

V zvezi s prehranjevanjem se uporabljajo naslednja pravila:

- (a) vsaj 30 % krme izvira s samega kmetijskega gospodarstva ali, če to ni mogoče ali takšna krma ni na voljo, je pridelane v sodelovanju z drugimi ekološkimi pridelovalnimi enotami ali pridelovalnimi enotami za proizvode iz preusmeritve in izvajalci dejavnosti s krmo, ki uporabljajo krmo in posamična krmila iz iste regije;
- (b) dnevnim obrokom se doda voluminozna krma, sveža ali posušena krma ali silaža;
- (c) če kmetje beljakovinske krme ne morejo pridobiti izključno iz ekološke pridelave in če pristojni organ potrdi, da ekološke beljakovinske krme ni na voljo v zadostni količini, se lahko do 31. decembra 2025 uporablja neekološka beljakovinska krma, če so izpolnjeni naslednji pogoji:
 - (i) ni na voljo v ekološki obliki;
 - (ii) se proizvaja ali pripravlja brez uporabe kemičnih topil;

- (iii) njena uporaba je omejena na krmljenje pujskov do teže 35 kg s posebno beljakovinsko mešanico in
- (iv) najvišji delež, ki se v obdobju 12 mesecev dovoli za navedene živali, ne presega 5 %. Izračuna se delež suhe snovi v krmi kmetijskega izvora.

1.9.3.2 Namestitvev in vzrejne prakse

V zvezi z namestitvijo in vzrejnimi praksami se uporabljajo naslednja pravila:

- (a) tla v namestitvenem prostoru so gladka, vendar ne spolzka;
- (b) v namestitvenem prostoru je površina za ležanje ali počitek udobna, čista in suha ter ustrezne velikosti, tla na tej površini pa so polna in niso izdelana iz rešetk. Prostor za počitek je suh in obilno prekrit z materialom za nastilj. Nastilj vsebuje slamo ali drug primeren naravni material. Nastilj se lahko izboljša in obogati s katerim koli mineralnim proizvodom, ki je na podlagi člena 24 odobren za uporabo v ekološki pridelavi kot gnojilo ali sredstvo za izboljšanje tal;

- (c) vedno je na voljo dovolj velik prostor za počitek, prekrit s slamo ali drugim primernim materialom, da lahko vsi prašiči v ogradi hkrati ležejo na način, ki zavzame največ prostora;
- (d) svinje se redijo v skupinah, razen v zadnjem obdobju brejosti in v obdobju sesanja, v tem obdobju ima svinja možnost, da se prosto giblje v svoji ogradi, njeno gibanje pa se omeji le za kratka obdobja;
- (e) svinjam se nekaj dni pred predvideno prasitvijo ne glede na dodatne zahteve za slamo zagotovi dovolj slame ali drugega ustreznega naravnega materiala, da si lahko pripravijo gnezdo;
- (f) površine za prosto gibanje prašičem dopuščajo iztrebljanje in ritje. Za ritje se lahko uporabijo različni substrati.

1.9.4 Za perutnino

1.9.4.1 Izvor živali

Da bi preprečili intenzivne metode vzreje perutnine, se perutnina redi, dokler ne doseže najnižje starosti, ali pa mora biti počasi rastočih linij, ki so prilagojene prosti vzreji.

Pristojni organ določi merila za počasi rastoče linije ali sestavi seznam počasi rastočih linij ter te podatke predloži izvajalcem dejavnosti, drugim državam članicam in Komisiji.

Če kmet ne redi počasi rastočih linij perutnine, je najnižja starost perutnine ob zakolu:

- (a) 81 dni za piščance;
- (b) 150 dni za kopune;
- (c) 49 dni za pekinške race;
- (d) 70 dni za samice muškatnih rac;
- (e) 84 dni za samce muškatnih rac;
- (f) 92 dni za race mlakarice;
- (g) 94 dni za pegatke;
- (h) 140 dni za purane in gosi za peko ter
- (i) 100 dni za pure.

1.9.4.2 Prehranjevanje

V zvezi s prehranjevanjem se uporabljajo naslednja pravila:

- (a) vsaj 30 % krme izvira s samega kmetijskega gospodarstva ali, če to ni mogoče ali takšna krma ni na voljo, je pridelane v sodelovanju z drugimi ekološkimi pridelovalnimi enotami ali pridelovalnimi enotami za proizvode iz preusmeritve in izvajalci dejavnosti s krmo, ki uporabljajo krmo in posamična krmila iz iste regije;
- (b) dnevnim obrokom se doda voluminozna krma, sveža ali posušena krma ali silaža;
- (c) če kmetje beljakovinske krme ne morejo pridobiti izključno iz ekološke pridelave za perutnino in če pristojni organ potrdi, da ekološke beljakovinske krme ni na voljo v zadostni količini, se lahko do 31. decembra 2025 uporablja neekološka beljakovinska krma, če so izpolnjeni naslednji pogoji:
 - (i) ni na voljo v ekološki obliki;
 - (ii) se proizvaja ali pripravlja brez uporabe kemičnih topil
 - (iii) njena uporaba je omejena na krmljenje mlade perutnine s posebno beljakovinsko mešanico, in

- (iv) najvišji delež, ki se v obdobju 12 mesecev dovoli za navedene živali, ne presega 5 %. Izračuna se delež suhe snovi v krmi kmetijskega izvora.

1.9.4.3 Dobrobit živali

Skubljenje žive perutnine je prepovedano.

1.9.4.4 Namestitev in vzrejne prakse

V zvezi z namestitvijo in vzrejnimi praksami se uporabljajo naslednja pravila:

- (a) vsaj ena tretjina talne površine je polna, kar pomeni, da ni izdelana iz rešetk ali mreže, in prekrita z nastiljem, kakor je slama, žagovina, pesek ali šota;
- (b) v objektu za nesnice je na voljo dovolj velik del površine tal za zbiranje perutninskega gnoja;

- (c) pred vsakim novim turnusom reje perutnine se objekti, v katerih je živina, izpraznijo. V tem času se objekti in oprema očistijo in razkužijo. Po zaključku vsakega turnusa vzreje perutnine se izpusti pustijo prazni za obdobje, ki ga določijo države članice, da se rastlinje lahko obraste. Te zahteve se ne uporabljajo, kadar se perutnina ne redi v turnusih, ne zadržuje v izpustih in se ves dan giblje na prostem;
- (d) perutnina ima dostop do površin na prostem najmanj eno tretjino svojega življenja. Vendar imajo kokoši nesnice in pitovna perutnina dostop do površin na prostem najmanj eno tretjino svojega življenja, razen v primeru začasnih omejitev na podlagi zakonodaje Unije;
- (e) perutnini se v čim bolj rani starosti, kot je to izvedljivo, ter kadar fiziološke in fizične razmere to dovoljujejo, zagotovi neprekinjen dnevni dostop do površin na prostem, razen v primeru začasnih omejitev na podlagi zakonodaje Unije;

- (f) v primeru plemenskih ptic in mladih kokoši, mlajših od 18 tednov, kadar so izpolnjeni pogoji iz točke 1.7.3 glede omejitev in obveznosti v zvezi z varovanjem zdravja ljudi in živali, uvedenih na podlagi zakonodaje Unije, ki plemenskim pticam in kokošim, mlajšim od 18 tednov, onemogočajo dostop do površin na prostem, štejejo verande z odstopanjem od točke 1.6.5 za površine na prostem, ki imajo v takih primerih nameščeno žično mrežo, ki onemogoča dostop drugim pticam;
- (g) površine na prostem za perutnino živalim omogočajo enostaven dostop do ustreznega števila napajalnikov;
- (h) površine na prostem za perutnino so pretežno poraščene z rastlinjem;
- (i) kadar je dostopnost do krme iz območja reje omejena, na primer zaradi dolgotrajne snežne odeje ali slabih vremenskih razmer, se v prehranjevanje perutnine vključi dodatno krmljenje z voluminozno krmo;

- (j) kadar se perutnina zaradi omejitev ali obveznosti, uvedenih na podlagi zakonodaje Unije, zadržuje v zaprtih prostorih, imajo živali stalen dostop do zadostne količine voluminozne krme in primerne materiala, da bi bile zadovoljene njihove etološke potrebe;
- (k) vodna perutnina ima, kadar to dovoljujejo vremenske in higienske razmere, dostop do potoka, ribnika, jezera ali mlake, da so izpolnjene posebne potrebe, ki so značilne za posamezno vrsto, in zahteve glede dobrobiti živali; kadar vremenske razmere takega dostopa ne dovoljujejo, ima dostop do vode, ki ji omogoča, da vanjo potopi glavo in si tako očisti perje;
- (l) naravna svetloba se lahko dopolni z umetno, da se zagotovi največ 16 ur svetlobe na dan in vsaj osem ur neprekinjenega nočnega počitka brez umetne svetlobe;
- (m) skupna uporabna površina objektov za pitovno perutnino pri nobeni proizvodni enoti ne sme presegati 1 600 m²;
- (n) v posamezni enoti objekta za rejo perutnine je dovoljenih največ 3 000 kokoši nesnic.

1.9.5 Za kunce

1.9.5.1 Prehranjevanje

V zvezi s prehranjevanjem se uporabljajo naslednja pravila:

- (a) vsaj 70 % krme izvira s samega kmetijskega gospodarstva ali, če to ni mogoče ali takšna krma ni na voljo, je pridelane v sodelovanju z drugimi ekološkimi pridelovalnimi enotami ali pridelovalnimi enotami za proizvode iz preusmeritve in izvajalci dejavnosti s krmo, ki uporabljajo krmo in posamična krmila iz iste regije;
- (b) kunci imajo dostop do paše, kadar razmere to dovoljujejo;
- (c) sistemi vzreje čim bolj temeljijo na paši, glede na razpoložljivost pašnikov v različnih obdobjih leta;
- (d) kadar ni na voljo dovolj trave, se zagotovi vlakninasta krma, kot sta slama ali seno. Krmne rastline predstavljajo vsaj 60 % krme.

1.9.5.2 Namestititev in vzrejne prakse

V zvezi z namestitvijo in vzrejnimi praksami se uporabljajo naslednja pravila:

- (a) namestitveni prostor ima površino za ležanje ali počitek, ki je udobna, čista in suha ter ustrezne velikosti, tla na tej površini pa so polna in niso izdelana iz rešetk. Prostor za počitek je suh in obilno prekrit z materialom za nastilj. Nastilj vsebuje slamo ali drug primeren naravni material. Nastilj se lahko izboljša in obogati s katerim koli mineralnim proizvodom, ki na podlagi člena 24 odobren za uporabo v ekološki pridelavi kot gnojilo ali sredstvo za izboljšanje tal;
- (b) kunci se gojijo v skupinah;
- (c) kmetijska gospodarstva, ki se ukvarjajo s kunčerejo, uporabljajo odporne pasme, prilagojene razmeram na prostem;
- (d) kunci imajo dostop do:
 - (i) pokritega zatočišča, vključno s temnimi skrivališči;
 - (ii) zunanjega prostora za gibanje po rastlinju, po možnosti pašnikih;
 - (iii) dvignjene ploščadi, na kateri lahko sedijo, znotraj ali zunaj;
 - (iv) materiala za izdelavo gnezda za vse doječe samice.

1.9.6 Za čebele

1.9.6.1 Izvor živali

V čebelarstvu se daje prednost vrsti *Apis mellifera* in njenim lokalnim ekotipom.

1.9.6.2 Prehranjevanje

V zvezi s prehranjevanjem se uporabljajo naslednja pravila:

- (a) ob koncu pridelovalne sezone se čebelam v panjih pustijo zadostne rezerve medu in cvetnega prahu, da čebele lahko prezimijo;
- (b) čebelje družine se lahko hranijo le, če je preživetje družine ogroženo zaradi vremenskih razmer. V teh primerih se čebelje družine hranijo z ekološko pridelanim medom, ekološko pridelanim sladkornim sirupom ali ekološko pridelanim sladkorjem.

1.9.6.3 Zdravstvena oskrba

V zvezi z zdravstveno oskrbo se uporabljajo naslednja pravila:

- (a) za zaščito okvirov, panjev in satja, zlasti pred škodljivimi organizmi, so dovoljena samo sredstva za zatiranje glodavcev, ki se uporabljajo v pasteh, in ustrezni proizvodi in snovi, odobreni za uporabo v ekološki pridelavi na podlagi členov 9 in 24;

- (b) mehanska dezinfekcija čebelnjakov, kakor je na primer čiščenje s paro ali neposrednim plamenom, je dovoljena;
- (c) postopek uničenja trotovske zalege je dovoljen le, če se na ta način obvlada okužba s pršicami *Varroa destructor*;
- (d) če kljub navedenim preventivnim ukrepom čebelje družine zbolijo ali se okužijo, se takoj zdravijo in po potrebi premestijo v izolirne čebelnjake;
- (e) ob okužbi s pršicami *Varroa destructor* se lahko uporabijo mravljinčna kislina, mlečna kislina, očetna kislina in oksalna kislina ter mentol, timol, evkaliptusovo olje ali kafa;
- (f) če se za zdravljenje uporabljajo kemično sintetizirana alopatska zdravila, tudi antibiotiki, ki niso proizvodi ali snovi, odobrene za uporabo v ekološki pridelavi na podlagi členov 9 in 24, se v obdobju zdravljenja družine prestavijo v izolirane čebelnjake in se ves vosek zamenja z voskom iz ekološke pridelave. Te družine se nato vključijo v 12-mesečno obdobje preusmeritve, določeno v točki 1.2.2.

1.9.6.4 Dobrobit živali

V zvezi s čebelarstvom se uporabljajo naslednja dodatna splošna pravila:

- (a) prepovedano je uničevanje čebel v satju zaradi nabiranja apikulturnih proizvodov;
- (b) pohabljenje, kot je na primer striženje kril čebeljim maticam, je prepovedano.

1.9.6.5 Namestitvev in vzrejne prakse

V zvezi z namestitvijo in vzrejnimi praksami se uporabljajo naslednja pravila:

- (a) čebelji panji se postavijo na območja, ki zagotavljajo vire nektarja in cvetnega prahu iz predvsem ekološko pridelanih kulturnih rastlin ali, po potrebi, naravne vegetacije ali neekološko upravljanih gozdov ali kulturnih rastlin, ki se obdelujejo po metodah z majhnim vplivom na okolje;
- (b) čebelji panji morajo biti dovolj daleč od virov, ki bi lahko kontaminirali apikulturne proizvode ali poslabšali zdravje čebel;

- (c) čebelnjaki so na taki lokaciji, da v polmeru 3 kilometrov od čebelnjaka nektar in cvetni prah izvirata iz pretežno ekološko pridelanih kulturnih rastlin ali samoraslega rastlinstva ali kulturnih rastlin, obdelanih po metodah z majhnim vplivom na okolje, ki so enakovredne tistim iz členov 28 in 30 Uredbe (EU) št. 1305/2013 in nimajo vpliva na ekološko čebelarstvo. Te zahteve se ne uporabljajo, če ni cvetenja ali če so čebelje družine v obdobju mirovanja;
- (d) panji in materiali, ki se uporabljajo v čebelarstvu, so pretežno iz naravnih materialov, ki ne predstavljajo tveganja za onesnaženje okolja ali čebelarskih proizvodov;
- (e) vosek za izdelavo novih satnic izvira iz ekoloških pridelovalnih enot;
- (f) v panjih se lahko uporabljajo samo naravni proizvodi, kot so propolis, vosek in rastlinska olja;
- (g) med postopki točenja medu se ne uporabljajo kemični sintetični repelenti;
- (h) pri točenju medu se ne uporablja satje, v katerem je čebelji zarod;
- (i) čebelarstvo ne velja za ekološko, če se izvaja na regijah ali območjih, za katera države članice določijo, da na njih ekološko čebelarstvo ni mogoče.

Del III: Pravila pridelave za alge in živali iz akvakulture

1. Splošne zahteve
 - 1.1 Dejavnosti se izvajajo na krajih, ki niso izpostavljeni nevarnosti kontaminacije s proizvodi ali snovmi, ki niso odobrene za uporabo v ekološki pridelavi, ali onesnaževali, ki bi ogrozili ekološkost proizvodov.
 - 1.2 Ekološke in neekološke pridelovalne enote se ustrezno ločijo v skladu z najmanjšimi razdaljami pri ločevanju, ki jih določijo države članice, kadar je to ustrezno. Taki ukrepi ločevanja temeljijo na naravnih razmerah, ločenih sistemih distribucije vode, razdaljah, plimovanju in lokaciji ekološke pridelovalne enote (v smeri proti toku in v smeri toka). Gojenje alg in akvakultura ne veljata za ekološko, če se izvajata na lokacijah ali območjih, za katere organi države članice določijo, da niso primerna za takšne dejavnosti.

- 1.3 Za vse nove dejavnosti, ki se prijavijo za ekološko pridelavo in pridelajo več kot 20 ton proizvodov iz akvakulture na leto, se mora izvesti okoljska presoja, prilagojena pridelovalni enoti, da se ugotovijo pogoji pridelovalne enote in njenega neposrednega okolja ter verjetni vplivi njenega delovanja. Izvajalec dejavnosti predloži okoljsko presojo nadzornemu organu ali izvajalcu nadzora. Vsebina okoljske presoje temelji na Prilogi IV k Direktivi 2011/92/EU Evropskega parlamenta in Sveta¹. Če je bila pridelovalna enota že obravnavana v enakovredni presoji, se dovoli uporaba te presoje za ta namen.
- 1.4 Uničevanje mangrov ni dovoljeno.
- 1.5 Izvajalec dejavnosti predloži načrt za trajnostno upravljanje, ki ustreza pridelovalni enoti za akvakulturo in nabiranje alg.

¹ Direktiva 2011/92/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje (UL L 26, 28.1.2012, str. 1).

- 1.6 Načrt se letno posodablja in podrobno opisuje vplive dejavnosti na okolje in spremljanje stanja okolja, ki ga je treba izvesti, ter vsebuje seznam ukrepov, ki jih je treba sprejeti za zmanjšanje negativnega vpliva na okoliška vodna in kopenska okolja, vključno z odvajanjem hranilnih snovi v okolje na ciklus gojenja ali na leto, če je to potrebno. V načrtu se evidentirata nadzor in popravilo tehnične opreme.
- 1.7 V načrtu za trajnostno upravljanje se evidentirajo obrambni in preprečevalni ukrepi proti plenilec v skladu z Direktivo 92/43/EGS in nacionalnimi predpisi.
- 1.8 Po potrebi se sosednji izvajalci dejavnosti pri pripravi načrtov za upravljanje medsebojno usklajujejo.
- 1.9 Izvajalci dejavnosti na področju akvakulture in gojenja alg kot del načrta za trajnostno upravljanje pripravijo časovni raspored za zmanjšanje količine odpadkov, ki se začne izvajati z začetkom delovanja. Kadar je to mogoče, se uporaba odpadne toplote omeji na energijo iz obnovljivih virov.
- 1.10 Priprava nepredelanih proizvodov

Če se na algah ali živalih iz akvakulture opravljajo postopki priprave, razen predelave, se za take postopke smiselno uporabljajo splošne zahteve iz točk 1.2., 1.3., 1.4., 1.5 in 2.2.3 dela IV.

2. Zahteve za alge

Poleg splošnih pravil pridelave iz členov 9, 10, 11 in 15 ter, kadar je to ustrezno, iz oddelka 1 tega dela se za ekološko nabiranje in pridelavo alg uporabljajo pravila iz tega oddelka. Navedena pravila se smiselno uporabljajo za gojenje fitoplanktona.

2.1 Preusmeritev

2.1.1 Obdobje preusmeritve za pridelovalno enoto za nabiranje alg traja šest mesecev.

2.1.2 Obdobje preusmeritve za pridelovalno enoto za gojenje alg traja šest mesecev ali en celoten cikel gojenja, kar traja dlje.

2.2 Pravila pridelave za alge

2.2.1 Nabiranje prostoživečih alg in njihovih delov se šteje za ekološko pridelavo, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

- (a) gojitvena območja so primerna z zdravstvenega vidika in so v zelo dobrem ekološkem stanju, kakor je opredeljeno z Direktivo 2000/60/ES,, ali so po kakovosti enakovredna:
 - pridelovalnim območjem, ki so v Uredbi (ES) št. 854/2004 Evropskega parlamenta in Sveta¹ uvrščena v razreda A in B, in sicer do 13. decembra 2013, ali
 - ustreznim klasifikacijskim območjem, opredeljenim v izvedbenih aktih, ki jih sprejme Komisija v skladu s členom 18(8) Uredbe (EU) 2017/625, in sicer od 14. decembra 2019 dalje;
- (b) nabiranje ne vpliva znatno na stabilnost naravnega ekosistema ali ohranitev vrst na območju nabiranja.

2.2.2 Da bi veljalo za ekološko, gojenje alg poteka na območjih z okoljskimi in zdravstvenimi značilnostmi, ki so vsaj enakovredne tistim iz točke 2.2.1(a). Poleg tega veljajo naslednja pravila pridelave:

- (a) trajnostne prakse se uporabljajo na vseh stopnjah gojenja, od nabiranja nedoraslih alg do končnega nabiranja;

¹ Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 854/2004 z dne 29. aprila 2004 o določitvi posebnih predpisov za organizacijo uradnega nadzora proizvodov živalskega izvora, namenjenih za prehrano ljudi (UL L 139, 30.4.2004, str. 206).

- (b) za zagotavljanje ohranitve obsežnega genskega sklada se redno nabirajo prostoživeče nedorasle alge, da se ohranja in razvija raznolikost zaloge iz gojenja v zaprtih prostorih;
- (c) umetna gnojila se ne uporabljajo, razen v zaprtih prostorih in le, če so bila na podlagi člena 24 odobrena za uporabo v ekološki pridelavi za ta namen.

2.3 Gojenje alg

- 2.3.1 Pri gojenju alg v morju se uporabljajo samo hranilne snovi, ki so naravno prisotne v okolju ali pa izvirajo iz ekološkega gojenja živali iz akvakulture, ki je po možnosti v bližini kot del polikulturnega sistema.
- 2.3.2 V kopenskih objektih, v katerih se uporabljajo zunanji viri hranil, so stopnje hranilnih snovi v odplaki preverljivo enake ali nižje kot v pritoku. Uporabljajo se lahko le hranilne snovi rastlinskega ali mineralnega izvora, odobrene za uporabo v ekološki pridelavi na podlagi člena 24.
- 2.3.3 Gostota kulture ali intenzivnost dejavnosti se evidentira, za ohranjanje neoporečnosti vodnega okolja pa se poskrbi tako, da največja količina alg, ki se lahko vzdržuje brez negativnih vplivov na okolje, ni presežena.

- 2.3.4 Vrvi in druga oprema, ki se uporabljajo za gojenje alg, se ponovno uporabijo ali reciklirajo, kadar je to mogoče.
- 2.4 Trajnostno nabiranje prostoživečih alg
 - 2.4.1 Na začetku nabiranja alg se izvede enkratna ocena biomase.
 - 2.4.2 V enoti ali prostorih se vodi dokumentarna evidenca, ki izvajalcu dejavnosti omogoča, da ugotovi, ali so nabiralci dobavili izključno prostoživeče alge, pridelane v skladu s to uredbo, nadzornemu organu ali izvajalcu nadzora pa omogoča, da to dobavo preveri.
 - 2.4.3 Nabiranje se izvaja tako, da nabrane količine nimajo občutnega vpliva na stanje vodnega okolja. Za zagotovitev obnove alg in preprečitev prilova se sprejmejo ukrepi, kot so metoda nabiranja, najmanjše velikosti, starosti, razmnoževalni ciklusi ali velikost preostalih alg.
 - 2.4.4 Če se alge nabirajo na deljenem ali skupnem območju nabiranja, ustrezní organ, ki ga določi zadevna država članica, zagotovi dokazila, iz katerih je razvidno, da je skupna nabrana količina skladna s to uredbo.

3. Zahteve za živali iz akvakulture

Poleg splošnih pravil pridelave iz členov 9, 10, 11 in 15 ter, kadar je ustrezno, iz oddelka 1 tega dela se za ekološko gojenje vrst rib, rakov, iglokožcev in školjk uporabljajo pravila iz tega oddelka. Navedena pravila se smiselno uporabljajo tudi za gojenje zooplanktona, nižjih rakov, kotačnikov, črvov in drugih vodnih živali, ki se uporabljajo za krmo.

3.1 Splošne zahteve

3.1.1 Preusmeritev

Za naslednje vrste akvakulturnih objektov, vključno z obstoječimi živalmi iz akvakulture, se uporabljajo naslednja obdobja preusmeritve za akvakulturne pridelovalne enote:

- (a) 24 mesecev za obrate, ki jih ni mogoče izsušiti, očistiti in razkužiti;
- (b) 12 mesecev za obrate, ki so se izsušili ali so prekinili gojenje;
- (c) šest mesecev za obrate, ki so se izsušili, očistili in razkužili;
- (d) tri mesece za obrate v odprtih vodah, vključno s tistimi, ki gojijo školjke.

3.1.2 Izvor živali iz akvakulture

3.1.2.1 V zvezi z izvorom živali se uporabljajo naslednja pravila:

- (a) ekološka akvakultura temelji na vzreji mladice, ki izvirajo iz ekoloških plemenskih jat in ekoloških pridelovalnih enot;
- (b) uporabljajo se lokalno gojene vrste, pri čemer je cilj razmnoževanja, da se linijam, ki so bolj prilagojene pogojem gojenja, zagotovijo dobro zdravje ter dobrobit in dobra izkoriščenost virov krme. Pristojnemu organu ali, kadar je to ustrezno, nadzornemu organu ali izvajalcu nadzora se predložijo dokazila o izvoru vrst in ravnanju z njimi;
- (c) izberejo se tiste vrste, ki so vzdržljive in jih je mogoče gojiti brez povzročitve znatne škode prostoživečim staležem;

- (d) le v ustrezno utemeljenih primerih, kadar ekološko vzrejene živali niso na voljo ali se po podelitvi odobritve pristojnega organa v proizvodno enoto pripelje nov genski sklad, se lahko na gospodarstvo za namene razmnoževanja pripeljejo prostoživeče ali neekološko gojene živali iz akvakulture, da se tako izboljša primernost genskega sklada. Te živali se ekološko upravljajo vsaj tri mesece, preden se lahko uporabijo za razmnoževanje. Za živali, ki so na rdečem seznamu IUCN ogroženih vrst se lahko odobritev za uporabo ulovljenih prostoživečih osebkov podeli samo v okviru programov ohranjanja, ki jih priznava zadevni javni organ, pristojen za ohranjanje;
- (e) za namene nadaljnjega gojenja je nabiranje prostoživečih nedoraslih organizmov iz akvakulture izrecno omejeno na naslednje primere:
 - (i) naravno povečanje števila ličink rib ali rakov in nedoraslih organizmov pri polnjenju ribnikov, zaprtih sistemov ali ograjenih prostorov;

- (ii) obnova staležev prostoživečega ribjega zaroda ali ličink rakov v intenzivni akvakulturi znotraj mokrišč, kot so ribniki s somornico, območja plimovanja in obalne lagune, kadar te vrste niso na rdečem seznamu IUCN ogroženih vrst in pod pogojem, da:
 - je obnova staležev skladna z ukrepi upravljanja, ki jih za zagotavljanje trajnostnega izkoriščanja zadevne vrsteodobrijo ustrezni organi, in
 - se živali hranijo izključno s krmo, ki je naravno prisotna v okolju.

Države članice lahko z odstopanjem od točke (a) za namene nadaljnjega gojenjaodobrijo, da se v ekološko pridelovalno enoto vključinajveč 50 % neekološko gojenih nedoraslih organizmov vrst, ki do 1. januarja 2012 niso bile vzgojene kot ekološke v Uniji, pod pogojem, da se vsaj zadnji dve tretjini ciklusa gojenja ekološko upravljata. Takšno odstopanje se lahko odobri za največ 2 leti in ga ni mogoče podaljšati.

Za gospodarstva, ki se ukvarjajo z akvakulturo in se nahajajo zunaj Unije lahko takšna odstopanja za vrste, ki niso bile vzgojene kot ekološke niti na ozemlju države, v kateri je gospodarstvo, niti v Uniji, odobrijo samo nadzorni organi ali izvajalci nadzora, priznani v skladu s členom 46(1). Takšno odstopanje se lahko odobri za največ dve leti in ga ni mogoče podaljšati.

3.1.2.2 V zvezi z razmnoževanjem se uporabljajo naslednja pravila:

- (a) hormoni in njihovi derivati se ne uporabljajo;
- (b) umetno pridobivanje enospolnih linij, razen z ročno selekcijo, indukcija poliploidije, umetna hibridizacija in kloniranje se ne uporabljajo;
- (c) izberejo se primerne linije.

3.1.3 Prehranjevanje

3.1.3.1 V zvezi s krmo za ribe, rake in iglokožce se uporabljajo naslednja pravila:

- (a) živali se hranijo s krmo, ki ustreza prehranskim potrebam živali na različnih stopnjah njihovega razvoja;

- (b) hranjenje je zasnovano ob upoštevanju naslednjih prednostnih nalog:
 - (i) zdravje in dobrobit živali;
 - (ii) visoka kakovost proizvodov, vključno s hranilno sestavo, ki zagotavlja visoko kakovost končnih užitnih proizvodov;
 - (iii) majhen vpliv na okolje;
- (c) rastlinski del krme je ekološko pridelan, del krme, pridobljen iz vodnih živali, pa izvira iz ekološke akvakulture ali iz ribolova, ki je certificiran kot trajnosten v okviru sistema, ki ga pristojni organ priznava v skladu z načeli iz Uredbe (EU) št. 1380/2013;
- (d) neekološka posamična krmila, ki izvirajo iz rastlin, živali, alg ali kvasa, posamična krmila mineralnega ali mikrobiološkega izvora ter krmni dodatki in pomožna tehnološka sredstva se uporabljajo le, če so bili odobreni za uporabo v ekološki pridelavi na podlagi te uredbe;
- (e) pospeševalci rasti in sintetične aminokisline se ne uporabljajo.

3.1.3.2 V zvezi s školjkami in drugimi vrstami, ki jih ne hrani človek, temveč se hranijo z naravnim planktonom, se uporabljajo naslednja pravila:

- (a) živali, ki se hranijo s precejanjem vode, prejmejo vse za zadovoljitev svojih prehranskih potreb v naravi, razen v primeru nedoraslih organizmov, vzrejenih v drstiščih in gojiščih;
- (b) gojitvena območja so primerna iz zdravstvenega vidika in so v zelo dobrem ekološkem stanju, kakor je opredeljeno z Direktivo 2000/60/ES, ali so v dobrem okoljskem stanju, kakor je opredeljeno z Direktivo 2008/56/ES, ali so po kakovosti enakovredna:
 - gojitvenim območjem, ki so v Uredbi (ES) št. 854/2004 uvrščena v razred A, in sicer do 13. decembra 2019, ali
 - ustreznim klasifikacijskim območjem, opredeljenim v izvedbenih aktih, ki jih sprejme Komisija v skladu s členom 18(8) Uredbe (EU) 2017/625, in sicer od 14. decembra 2019 dalje.

3.1.3.3 Posebna pravila o krmi za mesojede živali iz akvakulture

Krma za mesojede živali iz akvakulture se pridobiva iz naslednjih virov:

- (a) ekološka krma z izvorom iz akvakulture;

- (b) ribja moka in ribje olje iz ostankov rib, rakov in mehkužcev iz ekološke akvakulture;
- (c) ribja moka in ribje olje ter posamična krmila ribjega izvora iz ostankov rib, rakov in mehkužcev, ki so bili v trajnostnem ribolovu že ujeti za prehrano ljudi;
- (d) ribja moka in ribje olje ter posamična krmila ribjega izvora iz celih rib, rakov in mehkužcev, ki so bili ujeti v trajnostnem ribolovu in niso bili uporabljeni za prehrano ljudi;
- (e) ekološka posamična krmila rastlinskega ali živalskega izvora; rastlinske snovi ne smejo preseči 60 % vseh sestavin.

3.1.3.4 Posebna pravila o krmi za nekatere živali iz akvakulture

Ribe v celinskih vodah, kozice iz družine *Penaeidae*, sladkovodne kozice in tropske sladkovodne ribe se v fazi odraslosti hranijo, kot sledi:

- (a) s krmo, ki je na voljo v naravni obliki v ribnikih in jezerih;

- (b) kadar naravne krme, navedene v točki (a), ni na voljo v zadostnih količinah, se lahko uporablja ekološka krma rastlinskega izvora, po možnosti gojena v gojilnici sami, ali alge. Izvajalci dejavnosti hranijo dokazila o nujni uporabi dodatne krme;
- (c) pri dopolnitvi naravne hrane v skladu s točko (b):
 - (i) lahko krmni obrok za kozice iz družine *Penaeidae* in sladkovodne kozice (*Macrobrachium spp.*) vsebuje največ 25 % ribje moke in 10 % ribjega olja iz trajnostnega ribolova;
 - (ii) lahko krmni obrok za vitke some (*Pangasius spp.*) vsebuje največ 10 % ribje moke ali ribjega olja iz trajnostnega ribolova.

3.1.4 Zdravstvena oskrba

3.1.4.1 Preprečevanje bolezni

V zvezi s preprečevanjem bolezni se uporabljajo naslednja pravila:

- (a) preprečevanje bolezni temelji na gojenju živali v optimalnih razmerah z ustrezno izbiro lokacije (pri čemer se med drugim upoštevajo zahteve vrst po dobri kakovosti vode, dobrem pretoku in visoki hitrosti izmenjave vode), optimalno konstrukcijo gospodarstev, uporabo dobrih akvakulturnih in upravljavskih praks, vključno z rednim čiščenjem in razkuževanjem prostorov, visokokakovostno krmo, primerno gostoto živali ter izbiro pasem in linij;
- (b) lahko se uporabijo imunološka veterinarska zdravila;
- (c) načrt za upravljanje zdravstvenega varstva živali podrobneje določa prakse za biološko varnost in preprečevanje bolezni, vključno s pisnim sporazumom za zdravstveno svetovanje, ki je prilagojen pridelovalni enoti, s kvalificiranimi službami za zdravje živali iz akvakulture, ki obišejo gojilnico najmanj enkrat letno ali v primeru lupinarjev najmanj enkrat na dve leti;

- (d) podporni sistemi, oprema in pripomočki se primerno očistijo in razkužijo;
- (e) organizmi, ki se biološko obraščajo, se odstranijo samo mehansko ali ročno in se po potrebi vrnejo v morje stran od gojilnic;
- (f) uporabljajo se lahko samo sredstva za čiščenje in razkuževanje opreme in objektov, odobrena za uporabo v ekološki pridelavi na podlagi člena 24;
- (g) v zvezi s prekinitvijo gojenja se uporabljajo naslednja pravila:
 - (i) pristojni organ ali, kadar je to ustrezno, nadzorni organ ali izvajalec nadzora odloči, ali je prekinitev gojenja potrebna, in določi ustrezno trajanje te prekinitve, ki se izvede in dokumentira po vsakem ciklusu gojenja v zaprtih sistemih odprtih voda na morju;
 - (ii) ni obvezna za gojenje školjk;
 - (iii) v času prekinitve gojenja se kletka ali druga struktura za gojenje živali iz akvakulture izprazni in razkuži ter pusti prazna do naslednje uporabe;

- (h) po potrebi se nezaužita krma za ribe, iztrebki in mrtve živali takoj odstranijo zaradi preprečevanja tveganja za veliko okoljsko škodo v zvezi s kakovostjo vode, zmanjševanja tveganja za bolezni in preprečevanja privabljanja žuželk ali glodavcev;
- (i) ultravijolična svetloba in ozon se lahko uporabljata samo v drstiščih in gojiščih;
- (j) pri biološkem obvladovanju ektoparazitov imajo prednost ribe čistilke ter uporaba sladke in morske vode ter raztopin natrijevega klorida.

3.1.4.2 Veterinarsko zdravljenje

V zvezi z veterinarskim zdravljenjem se uporabljajo naslednja pravila:

- (a) bolezni se zdravijo nemudoma, da se prepreči trpljenje živali; po potrebi in pod strogimi pogoji ter na odgovornost veterinarja je dovoljena uporaba kemično sintetiziranih alopatskih veterinarskih zdravil, tudi antibiotikov, če je uporaba fitoterapevtskih, homeopatskih in drugih zdravil neprimerna. Kadar je to ustrezno, se opredelijo omejitve glede ciklusov zdravljenja in karence;
- (b) dovoljeno je zdravljenje zaradi varovanja zdravja ljudi in živali, zahtevano na podlagi zakonodaje Unije;

- (c) kadar se kljub preventivnim ukrepom za zagotovitev zdravja živali iz točke 3.1.4.1 pojavijo zdravstvene težave, se veterinarsko zdravljenje izvaja po naslednjem prednostnem vrstnem redu:
 - (i) snovi rastlinskega, živalskega ali mineralnega izvora v homeopatski razredčini;
 - (ii) rastline in njihovi izvlečki, ki nimajo anestetičnih učinkov, in
 - (iii) snovi, kot so elementi v sledovih, kovine, naravni imunostimulanti ali dovoljeni probiotiki;
- (d) alopatsko zdravljenje je omejeno na dva ciklusa zdravljenja letno z izjemo cepljenj in obveznih programov za zatiranje bolezni. Vendar pa v primeru, ko cikel gojenja traja manj kot leto, velja omejitev na eno alopatsko zdravljenje. Če se navedene omejitve alopatskega zdravljenja presežejo, se zadevne živali iz akvakulture ne smejo tržiti kot ekološki proizvodi;
- (e) zdravljenje zaradi zajedavcev, ki ne vključuje obveznih nadzornih programov, ki jih izvajajo države članice, je omejeno na dvakrat letno ali, če traja cikel gojenja manj kot 18 mesecev, enkrat letno;

- (f) karenca za alopatsko veterinarsko zdravljenje in zdravljenje zaradi zajedavcev v skladu s točko (d), vključno z zdravljenjem iz obveznih programov za nadzor in izkoreninjenje bolezni, traja dvakrat toliko kot obdobje karence iz člena 11 Direktive 2001/82/ES ali, če to obdobje ni določeno, 48 ur;
- (g) vsaka uporaba veterinarskih zdravil se prijavi pristojnemu organu ali, kadar je to ustrezno, nadzornemu organu ali izvajalcu nadzora, preden se živali tržijo kot ekološki proizvodi. Stalež, ki se zdravi, je jasno prepoznaven.

3.1.5 Namestitev in gojitvene prakse

- 3.1.5.1 Akvakulturni objekti z zaprtim sistemom ponovnega kroženja so prepovedani, razen drstišč in gojišč ali objektov za gojenje vrst, ki se uporabljajo kot ekološko gojeni organizmi za krmo.
- 3.1.5.2 Umetno segrevanje ali hlajenje vode je dovoljeno samo v drstiščih in gojiščih. Voda iz naravnih vrtin se lahko uporablja za segrevanje ali hlajenje vode na vseh stopnjah gojenja.
- 3.1.5.3 Gojitveno okolje živali iz akvakulture je zasnovano na način, ki živalim iz akvakulture glede na posebne potrebe, ki so značilne za posamezno vrsto, omogoča, da:
 - (a) imajo dovolj prostora, ki zagotavlja njihovo dobrobit, gostota živali pa ustreza določbam izvedbenih aktov iz člena 15(3);

- (b) živijo v vodi dobre kakovosti ter med drugim z zadostnim pretokom in hitrostjo izmenjave vode, ustreznimi ravnmi kisika in ohranjanjem nizke stopnje presnovkov;
- (c) živijo pri temperaturi in svetlobi v skladu z zahtevami vrste in ob upoštevanju geografske lokacije.

Pri preučevanju vplivov gostote živali na dobrobit gojenih rib se spremlja in upošteva stanje rib (na primer poškodbe plavuti in druge poškodbe, stopnja rasti, vedenje ter splošno zdravje) in kakovost vode.

V primeru sladkovodnih rib je dno čim bolj podobno naravnim pogojem.

Pri krapih in sorodnih vrstah:

- je dno naravna zemlja;
- ekološko in mineralno gnojenje v ribnikih in jezerih se izvaja samo z gnojili in dodatki za izboljšanje tal, odobrenimi za uporabo v ekološki pridelavi na podlagi člena 24, pri čemer se uporabi največ 20 kg dušika/ha;
- obdelovanje, ki vključuje sintetične kemikalije za nadzor nad hidrofiti in rastlinskim pokrovom, prisotnimi v vodi za gojenje, je prepovedano.

3.1.5.4 Z zasnovo in konstrukcijo zaprtih vodnih sistemov se zagotavljajo pretok vode in fizikalno-kemijski parametri, ki varujejo zdravje in dobrobit živali ter ustrezajo njihovim vedenjskim potrebam.

Upoštevajo se posebne značilnosti sistemov gojenja in zaprtih sistemov za vrste ali skupine vrst, določenih z izvedbenimi akti iz člena 15(3).

3.1.5.5 Enote gojenja na kopnem izpolnjujejo naslednje pogoje:

- (a) za pretočne sisteme je mogoče spremljati in nadzirati pretok ter kakovost vode, ki priteka in odteka;
- (b) vsaj 10 % obrobne območja gojenja („vmesnik med kopnim in vodo“) je pokritega z naravno vegetacijo.

3.1.5.6 Zaprti sistemi na morju izpolnjujejo naslednje pogoje:

- (a) nahajajo se na območju, na katerem so pretok vode, globina in hitrost izmenjave vode v vodnem telesu primerni za zmanjšanje vpliva na morsko dno in obdajajoče vodno telo;
- (b) zasnova, izdelava in vzdrževanje kletk so prilagojeni okolju delovanja.

- 3.1.5.7 Zasnova, namestitvev in upravljanje zaprtih sistemov zmanjšujejo tveganje za pobeg živali.
- 3.1.5.8 V primeru pobega rib ali rakov se sprejmejo ustrezni ukrepi za zmanjšanje vpliva na lokalni ekosistem, vključno s ponovnim ulovom, kadar je to ustrezno. Vodi se evidenca.
- 3.1.5.9 Gojilnice za gojenje živali iz akvakulture v ribnikih, bazenih ali kanalih so opremljene z naravnim filtrom, usedalnimi bazeni, biološkim ali mehanskim filtrom za zbiranje hranilnih snovi v odplaki ali pa uporabljajo alge ali živali (školjke), ki prispevajo k izboljšanju kakovosti odplake. Po potrebi se spremljanje odplake izvaja v rednih intervalih.
- 3.1.6 Dobrobit živali
- 3.1.6.1 Vse osebe, ki skrbijo za živali iz akvakulture, imajo potrebno osnovno znanje in so ustrezno usposobljene glede zdravstvenih potreb in dobrobiti teh živali.
- 3.1.6.2 Ravnanje z živalmi iz akvakulture se čim bolj omeji ter se izvaja z veliko previdnostjo. Uporabi se ustrezna oprema in protokoli za preprečevanje stresa in fizičnih poškodb, povezanih s postopki ravnanja. S plemenskimi jatami se ravna tako, da se čim bolj omejijo fizične poškodbe in stres, ter v anesteziji, če je to primerno. Dejavnosti v zvezi z razvrščanjem je čim manj in se uporabijo le takrat, ko je to potrebno, da se zagotovi dobrobit rib.

3.1.6.3 Pri uporabi umetne svetlobe se uporabljajo naslednje omejitve:

- (a) podaljšanje naravne dolžine dneva z uporabo umetne svetlobe ne sme presegati največje dolžine, ki upošteva etološke potrebe, geografske pogoje in splošno zdravje gojenih živali, pri čemer ta največja dolžina ne presega 14 ur na dan, razen če je to potrebno za namene razmnoževanja;
- (b) nenadne spremembe intenzivnosti svetlobe pri prehodu se preprečijo z uporabo zasenčenih luči ali osvetlitvijo ozadja.

3.1.6.4 Prezračevanje je dovoljeno za zagotovitev dobrobiti in zdravja živali. Mehanske prezračevalnike po možnosti poganjajo obnovljivi viri energije.

3.1.6.5 Kisik se lahko uporabi le za uporabo, ki je povezana z zahtevami glede zdravja in dobrobiti živali ter kritičnimi obdobji gojenja ali prevoza, in le v naslednjih primerih:

- (a) v izjemnih primerih spremembe temperature, padca atmosferskega tlaka ali naključnega onesnaženja vode;
- (b) pri občasnih postopkih upravljanja staležev, kot sta vzorčenje in razvrščanje;
- (c) za zagotavljanje preživetja gojenega staleža.

- 3.1.6.6 Prevoz živali iz akvakulture je čim krajši, za kar se sprejmejo ustrezni ukrepi.
- 3.1.6.7 Čim bolj se zmanjša vsako trpljenje živali v celotnem življenju živali, tudi ob zakolu.
- 3.1.6.8 Odstranitev tipalke z očesom in vse podobne prakse, kot so ligacija, incizija in ščipanje, so prepovedane.
- 3.1.6.9 Tehnike usmrčitve so takšne, da zagotovijo takojšnjo nezavest rib in njihovo neobčutljivost za bolečine. Pred usmrčitvijo se z živalmi ravna tako, da ne pride do poškodb, trpinčenje in stres pa sta čim manjša. Pri določanju najboljših metod usmrčitve se upoštevajo razlike v velikostih, vrstah in območjih gojenja v času nabiranja.
- 3.2 Podrobna pravila za mehkužce

3.2.1 Izvor jajčec

V zvezi z izvorom jajčec se uporabljajo naslednja pravila:

- (a) v primeru lupinarjev se lahko uporabijo divja jajčeca školjk, ki nastanejo zunaj gojitvene enote, če pri tem ni velike škode za okolje, če lokalna zakonodaja to dovoljuje in če izvirajo iz:
 - (i) kolonij, ki verjetno ne bi preživele zimskih razmer ali ki jih je preveč, ali
 - (ii) naravne kolonije jajčec lupinarjev v območju nabiranja;
- (b) pri japonskih koritastih ostrigah *Crassostrea gigas* ima prednost stalež, ki se vzgaja selektivno, da se omeji drstenje na prostem;
- (c) vodi se evidenca o tem, na kakšen način, kje in kdaj so bila divja jajčeca nabrana, da se omogoči sledljivost jajčec do območja nabiranja;
- (d) divja jajčeca je dovoljeno nabirati šele, ko pristojni organ podeli odobritev za to.

3.2.2 Namestitev in gojitvene prakse

V zvezi z namestitvijo in gojitvenimi praksami se uporabljajo naslednja pravila:

- (a) gojenje lahko poteka v istem vodnem območju, v katerem se gojijo ekološke ribe in alge v polikulturnem sistemu, ki ga je treba dokumentirati v načrtu za trajnostno upravljanje. Školjke se lahko v polikulturi gojijo tudi skupaj s polži, kot so breženke;
- (b) ekološko gojenje školjk poteka v območjih, ki so označena s stebri, plovci ali drugimi jasnimi označevalci ter po potrebi omejena z mrežastimi vrečami, kletkami ali drugimi umetnimi sredstvi;
- (c) z ekološkimi gojilnicami lupinarjev se zmanjša tveganje za vrste, ki jih je treba ohranjati. Če se uporabljajo mreže za zaščito pred plenilci, so zasnovane tako, da ne poškodujejo ptic, ki se potapljajo.

3.2.3 Gojenje

V zvezi z gojenjem se uporabljajo naslednja pravila:

- (a) gojenje klapavic na vrveh in druge metode iz izvedbenega akta iz člena 15(3) se lahko uporabljajo pri ekološkem gojenju;
- (b) pridнено gojenje mehkužcev je dovoljeno le, kadar ni bistvenega vpliva na okolje v območju nabiranja in gojenja. Izvajalec dejavnosti v načrt za trajnostno upravljanje doda ločeno poglavje z raziskavo in poročilom, ki dokazujeta minimalen vpliv na okolje in ki ju pristojnemu organu ali, kadar je to ustrezno, nadzornemu organu ali izvajalcu nadzora predloži pred začetkom izvajanja dejavnosti.

3.2.4 Upravljanje

V zvezi z upravljanjem veljajo naslednja pravila:

- (a) pri gojenju se uporablja gostota živali, ki ne presega gostote, ki se uporablja za neekološko gojene mehkužce v zadevnem območju. Sortiranje, redčenje in gostota se prilagodijo glede na biomaso ter za zagotovitev dobrobiti živali in visoke kakovosti proizvodov;

- (b) organizmi, ki se biološko obraščajo, se odstranijo mehansko ali ročno in se vrnejo v morje stran od gojilnic mehkužcev, če je to primerno. Mehkužci se med ciklusom gojenja lahko enkrat obdelajo z raztopino apna za nadzor konkurenčnih organizmov, ki se obraščajo.

3.2.5 Posebna pravila za gojenje ostrig

Dovoljeno je gojenje v vrečah na opornih stebrih. Te ali druge strukture za gojenje ostrig se postavijo tako, da ne ovirajo dostopa do obrežja. Stalež se previdno namesti v gojilnico glede na plimovanje, tako da je gojenje čim bolj učinkovito. Gojenje izpolnjuje zahteve, določene v izvedbenih aktih iz člena 15(3).

Del IV: Pravila za pridelavo predelane hrane

Poleg splošnih pravil pridelave iz členov 9, 11 in 16 se za ekološko proizvodnjo predelane hrane uporabljajo pravila iz tega dela.

1. Splošne zahteve za pridelavo predelane hrane.
 - 1.1 Pri aditivih za živila, pomožnih tehnoloških sredstvih in drugih snoveh ter sestavinah, ki se uporabljajo pri predelavi hrane, in pri vseh postopkih predelave, ki se uporabljajo, kot je na primer dimljenje, se upoštevajo načela dobre proizvodne prakse¹.
 - 1.2 Izvajalci dejavnosti, ki pridelujejo predelano hrano, na podlagi sistematične identifikacije odločilnih korakov v predelavi vzpostavijo in posodobijo ustrezne postopke.
 - 1.3 Z uporabo postopkov iz točke 1.2 se v vsakem trenutku zagotovi, da so predelani proizvodi skladni s to uredbo.

¹ Dobre proizvodne prakse, kot so opredeljene v členu 3(a) Uredbe Komisije (ES) št. 2023/2006 z dne 22. decembra 2006 o dobri proizvodni praksi za materiale in izdelke, namenjene za stik z živali (UL L 384, 29.12.2006, str. 75).

- 1.4 Izvajalci dejavnosti upoštevajo in izvajajo postopke iz točke 1.2. in brez poseganja v člen 28 zlasti:
- (a) sprejmejo previdnostne ukrepe;
 - (b) izvajajo primerne čistilne ukrepe, nadzorujejo njihovo učinkovitost in vodijo evidenco o teh postopkih;
 - (c) zagotovijo, da se neekološki proizvodi ne dajo v promet z navedbo ekološke pridelave.
- 1.5 Predelani ekološki proizvodi, proizvodi iz preusmeritve in neekološki proizvodi so med pripravo prostorsko ali časovno ločeni drug od drugega. Kadar so v zadevni pripravljalni enoti pripravljeni ali shranjeni ekološki proizvodi, proizvodi iz preusmeritve in neekološki proizvodi, v kateri koli kombinaciji, izvajalec dejavnosti:
- (a) ustrezno obvesti pristojni organ ali, kadar je to ustrezno, nadzorni organ ali izvajalca nadzora;
 - (b) delovne postopke izvaja neprekinjeno, dokler se ne zaključi delo na celotni seriji, ter prostorsko ali časovno ločeno od podobnih delovnih postopkov, ki se izvajajo na vseh drugih vrstah proizvodov (ekoloških, iz preusmeritve ali neekoloških);

- (c) ekološke proizvode, proizvode iz preusmeritve in neekološke proizvode pred delovnimi postopki in po njih shranjuje prostorsko ali časovno ločeno drug od drugega;
- (d) vodi in posodablja evidenco o vseh delovnih postopkih in predelanih količinah;
- (e) sprejme potrebne ukrepe, ki omogočajo identifikacijo serij in preprečujejo mešanje ali zamenjavo med ekološkimi proizvodi, proizvodi iz preusmeritve in neekološkimi proizvodi;
- (f) postopke na ekoloških proizvodih ali proizvodih iz preusmeritve izvaja šele po primernem čiščenju proizvodne opreme.

1.6 Proizvodi, snovi in tehnike, ki bi povrnila lastnosti, izgubljene med predelavo in skladiščenjem ekološke hrane, popravili posledice malomarnosti pri predelavi ekološke hrane ali bi lahko bili zavajajoči glede prave narave proizvodov, ki naj bi se tržili kot ekološka hrana, se ne uporabljajo.

2. Podrobne zahteve za pridelavo predelane hrane

2.1 Za sestavo predelane ekološke hrane se uporabljajo naslednji pogoji:

- (a) proizvod je pretežno pridelan iz kmetijskih sestavin ali proizvodov, ki so namenjeni za uporabo kot živila iz Priloge I; za ugotavljanje, ali je proizvod pretežno pridelan iz navedenih proizvodov, se dodana voda in sol ne upoštevata;
- (b) ekološka sestavina ni prisotna skupaj z enako neekološko sestavino;
- (c) sestavina iz preusmeritve ni prisotna skupaj z enako ekološko ali neekološko sestavino.

2.2 Uporaba nekaterih proizvodov in snovi pri predelavi hrane

- 2.2.1 Pri predelavi hrane se lahko uporabljajo samo aditivi za živila, pomožna tehnološka sredstva in neekološke sestavine kmetijskega izvora, ki so odobreni za uporabo v ekološki pridelavi na podlagi člena 24 ali člena 25, ter proizvodi in snovi iz točke 2.2.2, razen proizvodov in snovi iz vinskega sektorja, za katere se uporablja točka 2 dela VI, in razen kvasa, za katerega se uporablja točka 1.3 dela VII.
- 2.2.2 Pri predelavi hrane se lahko uporabijo naslednji proizvodi in snovi:
- (a) pripravki iz mikroorganizmov in encimi za živila, ki se običajno uporabljajo pri predelavi hrane, če so bili encimi za živila, ki se uporabljajo kot aditivi za živila, odobreni za uporabo v ekološki pridelavi na podlagi člena 24;
 - (b) snovi in proizvodi, opredeljeni v točkah (c) in (d)(i) člena 3(2) Uredbe (ES) št. 1334/2008 ter označeni kot naravne aromatične snovi ali naravni aromatični pripravki v skladu s členom 16 (2), (3) in (4) navedene uredbe;

- (c) barvila za označevanje mesa in jajčnih lupin v skladu s členom 17 Uredbe (ES) št. 1333/2008;
- (d) naravne barve in naravne snovi za premaze za tradicionalno okrasno barvanje lupine kuhanih jajc, ki so proizvedena z namenom, da bodo dana v promet v določenem obdobju leta;
- (e) pitna voda in ekološka ali neekološka sol (z natrijevim kloridom ali kalijevim kloridom kot osnovnima sestavinama), ki se običajno uporablja pri predelavi živil;
- (f) minerali (vključno z elementi v sledeh), vitamini, aminokisline in mikrohranila, če:
 - (i) je njihova uporaba v hrani za običajno prehrano „neposredno zakonsko predpisana“ v smislu, da je neposredno zakonsko predpisana z določbami prava Unije ali nacionalnega prava, ki je združljivo s pravom Unije, tako da hrane sploh ni mogoče dati v promet kot hrane za običajno prehrano, če aminokisline, vitamini, minerali ali mikrohranila niso dodani, ali

(ii) kar zadeva hrano, ki je dana v promet kot hrana s posebnimi lastnostmi ali učinki na zdravje ali hranilno vrednost ali glede na potrebe posebnih skupin potrošnikov:

- v proizvodih iz točk (a) in (b) člena 1(1) Uredbe (EU) št. 609/2013 Evropskega parlamenta in Sveta¹ je njihova uporaba za zadevne proizvode odobrena z navedeno uredbo in akti, sprejetimi na podlagi člena 11(1) navedene uredbe, ali
- v proizvodih, ki jih ureja Direktiva Komisije 2006/125/ES², je njihova uporaba odobrena z navedeno direktivo.

2.2.3 Pri čiščenju in razkuževanju se uporabljajo le sredstva za čiščenje in razkuževanje, ki so odobrena za uporabo v predelavi na podlagi člena 24.

¹ Uredba (EU) št. 609/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. junija 2013 o živilih, namenjenih dojenčkom in majhnim otrokom, živilih za posebne zdravstvene namene in popolnih prehranskih nadomestkih za nadzor nad telesno težo ter razveljavitvi Direktive Sveta 92/52/EGS, direktiv Komisije 96/8/ES, 1999/21/ES, 2006/125/ES in 2006/141/ES, Direktive 2009/39/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter uredb Komisije (ES) št. 41/2009 in (ES) št. 953/2009 (UL L 181, 29.6.2013, str. 35).

² Direktiva Komisije 2006/125/ES z dne 5. decembra 2006 o žitnih kašicah ter hrani za dojenčke in majhne otroke (UL L 339, 6.12.2006, str. 16).

2.2.4 Za namene izračuna iz člena 30(5) se uporabljajo naslednja pravila:

- (a) nekateri aditivi za živila, odobreni za uporabo v ekološki pridelavi na podlagi člena 24, se štejejo za sestavine kmetijskega izvora;
- (b) pripravki in snovi iz točk (a), (c), (d) (e) in (f) točke 2.2.2 se ne štejejo za sestavine kmetijskega izvora;
- (c) kvas in proizvodi iz kvasa se štejejo za sestavine kmetijskega izvora.

Del V: Pravila za pridelavo predelane krme

Poleg splošnih pravil pridelave iz členov 9, 11 in 17 se za ekološko proizvodnjo predelane krme uporabljajo pravila iz tega dela.

1. Splošne zahteve za pridelavo predelane krme
 - 1.1 Pri krmnih dodatkih, pomožnih tehnoloških sredstvih in drugih snoveh ter sestavinah, ki se uporabljajo pri predelavi krme, in pri vseh postopkih predelave, ki se uporabljajo, kot je na primer dimljenje, se upoštevajo načela dobre proizvodne prakse.
 - 1.2 Izvajalci dejavnosti, ki pridelujejo predelano krmo, na podlagi sistematične identifikacije odločilnih korakov v predelavi vzpostavijo in posodobijo ustrezne postopke.
 - 1.3 Z uporabo postopkov iz točke 1.2 se v vsakem trenutku zagotovi, da so predelani proizvodi skladni s to uredbo.
 - 1.4 Izvajalci dejavnosti upoštevajo in izvajajo postopke iz točke 1.2. in brez poseganja v člen 28 zlasti:
 - (a) sprejmejo previdnostne ukrepe;

- (b) izvajajo primerne čistilne ukrepe, nadzorujejo njihovo učinkovitost in vodijo evidenco teh postopkov;
- (c) zagotovijo, da se neekološki proizvodi ne dajo v promet z navedbo ekološke pridelave.

1.5 Predelani ekološki proizvodi, proizvodi iz preusmeritve in neekološki proizvodi so med pripravo prostorsko ali časovno ločeni drug od drugega. Kadar so v zadevni pripravljalni enoti pripravljeni ali shranjeni ekološki proizvodi, proizvodi iz preusmeritve in neekološki proizvodi, v kateri koli kombinaciji, izvajalec dejavnosti:

- (a) ustrezno obvesti nadzorni organ ali izvajalca nadzora;
- (b) delovne postopke izvaja neprekinjeno, dokler se ne zaključi delo na celotni seriji, ter prostorsko ali časovno ločeno od podobnih delovnih postopkov, ki se izvajajo na vseh drugih vrstah proizvodov (ekoloških, iz preusmeritve ali neekoloških);
- (c) ekološke proizvode, proizvode iz preusmeritve in neekološke proizvode pred delovnimi postopki in po njih shranjuje prostorsko ali časovno ločeno drug od drugega;
- (d) vodi in posodablja evidenco o vseh delovnih postopkih in predelanih količinah;

- (e) sprejme potrebne ukrepe, ki omogočajo identifikacijo serij in preprečujejo mešanje ali zamenjavo med ekološkimi proizvodi, proizvodi iz preusmeritve in neekološkimi proizvodi;
- (f) postopke na ekoloških proizvodih ali proizvodih iz preusmeritve izvaja šele po primernem čiščenju proizvodne opreme.

2. Podrobne zahteve za pridelavo predelane krme

- 2.1 Ekološka posamična krmila ali posamična krmila iz preusmeritve se za pridelavo ekološkega krmnega proizvoda ne uporabljajo istočasno s posamičnimi krmili, ki so bila pridelana na neekološki način.
- 2.2 Posamična krmila, ki se uporabljajo ali predelujejo v ekološki pridelavi, se ne predelujejo s pomočjo kemično sintetiziranih organskih topil.
- 2.3 Pri predelavi krme se lahko uporabljajo samo neekološka posamična krmila, ki izvirajo iz rastlin, alg, živali ali kvasa ter posamična krmila mineralnega izvora ter krmni dodatki in pomožna tehnološka sredstva, odobreni za uporabo v ekološki pridelavi na podlagi člena 24.
- 2.4 Pri čiščenju in razkuževanju se uporabljajo le sredstva za čiščenje in razkuževanje, ki so odobrena za uporabo v predelavi na podlagi člena 24.

Del VI: Vino

1. Področje uporabe
 - 1.1. Poleg splošnih pravil pridelave iz členov 9, 10, 11, 16 in 18 se za ekološko pridelavo proizvodov vinskega sektorja iz točke (l) člena 1(2) Uredbe (EU) št. 1308/2013 uporabljajo pravila iz tega dela.
 - 1.2. Uporabljata se uredbi Komisije (ES) št. 606/2009¹ in (ES) št. 607/2009², razen če je v tem delu izrecno določeno drugače.
2. Uporaba nekaterih proizvodov in snovi
 - 2.1. Proizvodi vinskega sektorja se pridelujejo iz ekoloških surovin.

¹ Uredba Komisije (ES) št. 606/2009 z dne 10. julija 2009 o določitvi nekaterih podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 479/2008 glede kategorij proizvodov vinske trte, enoloških postopkov in z njimi povezanih omejitev (UL L 193, 24.7.2009, str. 1).

² Uredba Komisije (ES) št. 607/2009 z dne 14. julija 2009 o določitvi nekaterih podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 479/2008 v zvezi z zaščitnimi označbami porekla in geografskimi označbami, tradicionalnimi izrazi, označevanjem in predstavitvijo nekaterih proizvodov iz vinskega sektorja (UL L 193, 24.7.2009, str. 60).

- 2.2 Za pridelavo proizvodov vinskega sektorja, tudi med enološkimi postopki in obdelavo, za katere veljajo pogoji in omejitve iz Uredbe (EU) št. 1308/2013 in Uredbe (ES) št. 606/2009 in zlasti Priloge I A k navedeni uredbi, se lahko uporabljajo samo proizvodi in snovi, odobreni za uporabo v ekološki pridelavi na podlagi člena 24.
3. Enološki postopki in omejitve
- 3.1 Brez poseganja v oddelka 1 in 2 tega dela ter določene prepovedi in omejitve iz točk 3.2, 3.3 in 3.4 so dovoljeni le enološki postopki in obdelava, vključno z omejitvami iz člena 80 in člena 83(2) Uredbe (ES) št. 1308/2013 ter člena 3, členov 5 do 9 in členov 11 do 14 Uredbe (ES) št. 606/2009 in njunih prilog, ki so se uporabljale pred 1. avgustom 2010.
- 3.2 Prepovedana je uporaba naslednjih enoloških postopkov in obdelave:
- (a) delno zgoščevanje z ohlajanjem v skladu s točko (c) oddelka B.1 dela I Priloge VIII k Uredbi (ES) št. 1308/2013;
 - (b) odstranjevanje žveplovega dioksida po fizikalnih postopkih v skladu s točko 8 Priloge I A k Uredbi (ES) št. 606/2009;

- (c) obdelava z elektrodializo za zagotovitev stabilnosti vina na vinski kamen v skladu s točko 36 Priloge I A k Uredbi (ES) št. 606/2009;
- (d) delna dealkoholizacija vina v skladu s točko 40 Priloge I A k Uredbi (ES) št. 606/2009;
- (e) obdelava s kationskimi izmenjevalci za zagotovitev stabilnosti vina na vinski kamen v skladu s točko 43 Priloge I A k Uredbi (ES) št. 606/2009.

3.3 Uporaba naslednjih enoloških postopkov in obdelave je dovoljena pod naslednjimi pogoji:

- (a) toplotna obdelava v skladu s točko 2 Priloge I A k Uredbi (ES) št. 606/2009, če temperatura ne preseže 75 °C;
- (b) centrifugiranje in filtracija z inertnim filtracijskim sredstvom ali brez njega v skladu s točko 3 Priloge I A k Uredbi (ES) št. 606/2009, če velikost por ni manjša od 0,2 mikrometra.

3.4 Spremembe glede enoloških praks, postopkov in obdelave iz Uredbe (ES) št. 1234/2007 ali Uredbe (ES) št. 606/2009, uvedene po 1. avgustu 2010, se lahko uporabljajo za ekološko pridelavo vin šele potem, ko so ti ukrepi vključeni kot dovoljeni v ta oddelek in, kadar je to potrebno, po ovrednotenju v skladu s členom 24 te uredbe.

Del VII: Kvas, ki se uporablja kot hrana ali krma

Poleg splošnih pravil pridelave iz členov 9, 11, 16, 17 in 19 se za ekološko pridelavo kvasa, ki se uporablja kot hrana ali krma, uporabljajo pravila iz tega dela.

1. Splošne zahteve
 - 1.1 Za pridelavo ekološkega kvasa se uporabljajo samo ekološko pridelani substrati. Vendar se do 31. decembra 2023 dovoli dodatek do 5 % ekstrakta ali avtolizata neekološkega kvasa k substratu (izračunano v teži suhe snovi) za pridelavo ekološkega kvasa, kadar izvajalci dejavnosti ne morejo dobiti ekstrakta ali avtolizata kvasa iz ekološke pridelave.
 - 1.2 Ekološki kvas ni prisoten v ekološki hrani ali krmi skupaj z neekološkim kvasom.
 - 1.3 Za pridelavo, pripravke in oblike ekološkega kvasa se lahko uporabijo naslednji proizvodi in snovi:
 - (a) pomožna tehnološka sredstva, odobrena za uporabo v ekološki pridelavi na podlagi člena 24;
 - (b) proizvodi in snovi iz točk (a), (b) in (e) točke 2.2.2 dela IV.
 - 1.4 Pri čiščenju in razkuževanju se uporabljajo le sredstva za čiščenje in razkuževanje, ki so odobrena za uporabo v predelavi na podlagi člena 24.

PRILOGA III

ZBIRANJE, PAKIRANJE, PREVOZ IN SKLADIŠČENJE PROIZVODOV

1. Zbiranje proizvodov in prevoz do pripravljalnih enot

Izvajalci dejavnosti lahko sočasno zbirajo ekološke proizvode, proizvode iz preusmeritve in neekološke proizvode, le če so sprejeti ustrezni ukrepi za preprečevanje morebitnega mešanja ali zamenjave med ekološkimi proizvodi, proizvodi iz preusmeritve in neekološkimi proizvodi in se zagotovi identifikacija ekoloških proizvodov in proizvodov iz preusmeritve. Izvajalec dejavnosti hrani podatke v zvezi z dnevi zbiranja, urami, zbirno potjo ter datumom in časom sprejema proizvodov na voljo nadzornemu organu ali izvajalcu nadzora.

2. Pakiranje in prevoz proizvodov k drugim izvajalcem dejavnosti ali v druge enote

2.1 Izvajalci dejavnosti zagotovijo, da se ekološki proizvodi in proizvodi iz preusmeritve do drugih izvajalcev dejavnosti ali enot, vključno s trgovci na debelo in drobno, prepeljejo samo v ustrezni embalaži, posodah ali vozilih, zaprtih tako, da ni mogoča zamenjava vsebine brez manipulacije ali poškodbe zaščitne oznake, in opremljeni z etiketo, na kateri so brez poseganja v katere koli druge navedbe, obvezne na podlagi prava Unije, navedeni:

- (a) ime in naslov izvajalca dejavnosti in, kadar je to druga oseba, lastnika ali prodajalca proizvoda;

- (b) ime proizvoda ali opis posamičnih krmil, vključno s sklicevanjem na ekološko pridelavo;
- (c) ime ali šifra nadzornega organa ali izvajalca nadzora, ki izvaja nadzor nad izvajalcem dejavnosti, in
- (d) kadar je primerno, identifikacijska oznaka serije v skladu s sistemom označevanja, ki je bil odobren na nacionalni ravni ali dogovorjen z nadzornim organom ali izvajalcem nadzora in omogoča povezavo pošiljke z evidenco iz člena 34(5).

Informacije iz točk (a) do (d) se lahko predložijo tudi na spremnem dokumentu, če je mogoče tak dokument nepreklicno povezati z embalažo, posodo ali prevoznim sredstvom proizvoda. Ta spremni dokument vsebuje informacije o dobavitelju ali prevozniku.

2.2 Embalaž, posod ali vozil ni treba zapreti, kadar:

- (a) gre za neposreden prevoz med izvajalcema dejavnosti, ki sta vključena v nadzorni sistem ekološke pridelave;

- (b) prevoz vključuje samo ekološke proizvode ali proizvode iz preusmeritve;
- (c) proizvode spremlja dokument z informacijami, zahtevanimi v točki 2.1, in
- (d) odpošiljatelj in prejemnik hranita dokazila o takem prevozu, ki so na voljo nadzornemu organu ali izvajalcu nadzora.

3. Posebna pravila za prevoz krme v druge pridelovalne ali pripravljalne enote ali skladiščne prostore

Pri prevozu krme v druge pridelovalne ali pripravljalne enote ali skladiščne prostore izvajalci dejavnosti zagotovijo, da so izpolnjeni naslednji pogoji:

- (a) med prevozom so ekološko pridelana krma, krma iz preusmeritve in neekološko pridelana krma učinkovito fizično ločene;
- (b) vozila ali posode, uporabljene za prevoz neekoloških proizvodov, se lahko uporabljajo za prevoz ekoloških proizvodov ali proizvodov iz preusmeritve, samo če:
 - (i) so bili pred začetkom prevoza ekoloških proizvodov ali proizvodov iz preusmeritve izvedeni primerni čistilni ukrepi, katerih učinkovitost je bila preverjena, izvajalci dejavnosti pa vodijo evidenco teh postopkov;

- (ii) so izvedeni vsi ustrezni ukrepi glede na tveganje, ocenjeno v skladu s pravili nadzora, in izvajalci dejavnosti po potrebi zagotovijo, da neekološki proizvodi ne morejo biti dani v promet z navedbo ekološke pridelave;
- (iii) izvajalec dejavnosti hrani dokazila o takem prevozu, ki so na voljo nadzornemu organu ali izvajalcu nadzora;
- (c) končni proizvodi ekološko pridelane krme ali krme iz preusmeritve se prevažajo fizično ali časovno ločeno od drugih končnih proizvodov;
- (d) med prevozom se zabeleži količina proizvodov na začetku in vsaka posamezna količina, dostavljena v dobavnem krogu.

4. Prevoz živih rib

- 4.1 Prevoz živih rib se lahko opravi v ustreznih posodah s čisto vodo, ki izpolnjuje fiziološke potrebe rib glede temperature in raztopljenega kisika.
- 4.2 Pred prevozom ekološko gojenih rib in ekoloških ribjih proizvodov se posode temeljito očistijo, razkužijo in sperejo.

4.3 Sprejmejo se previdnostni ukrepi za zmanjšanje stresa. Med prevozom gostota ne doseže stopnje, ki škoduje vrstam.

4.4 Za postopke iz točk 4.1, 4.2 in 4.3 se vodi evidenca.

5. Prezem proizvodov od drugih izvajalcev dejavnosti enot

Ob prevzemu ekološkega proizvoda ali proizvoda iz preusmeritve izvajalec dejavnosti preveri zaprtje embalaže, posode ali vozila, kadar je to potrebno, in prisotnost navedb iz oddelka 2.

Izvajalec dejavnosti informacije na etiketi iz oddelka 2 navzkrižno preveri z informacijami v spremnih dokumentih. Rezultati navedenih preverjanj so izrecno navedeni v evidenci iz člena 34(5).

6. Posebna pravila za prevzem proizvodov iz tretjih držav

Kadar se ekološki proizvodi ali proizvodi iz preusmeritve uvozijo iz tretjih držav, se pri prevozu uporabijo ustrezne embalaže ali posode, zaprte tako, da se prepreči zamenjava vsebine, in opremljene z oznako izvoznika in vsemi drugimi oznakami in številkami za identifikacijo serije ter jih spremlja certifikat o kontrolnem pregledu za uvoz iz tretjih držav, kakor je ustrezno.

Ob prevzemu ekološkega proizvoda ali proizvoda iz preusmeritve, uvoženega iz tretje države, fizična ali pravna oseba, ki se ji dostavi uvožena pošiljka, ki jo prejme za nadaljnjo pripravo ali trženje, preveri zaprtje embalaže ali posode in pri proizvodih, uvoženih v skladu s točko (b)(iii) člena 45(1), ujemanje vrste proizvoda v pošiljki s certifikatom o kontrolnem pregledu iz navedenega člena. Rezultat tega preverjanja se izrecno navede v evidenci iz člena 34(5).

7. Skladiščenje proizvodov

7.1 Območja za skladiščenje proizvodov se upravljajo tako, da se zagotovi identifikacija serij in prepreči mešanje ali kontaminacija s proizvodi ali snovmi, ki niso skladni s pravili ekološke pridelave. Ekološki proizvodi in proizvodi iz preusmeritve so vedno jasno prepoznavni.

7.2 V enotah za ekološko pridelavo rastlin in živinorejo ali enotah za te proizvode iz preusmeritve se ne skladiščijo surovine ali snovi, ki niso odobrene za uporabo v ekološki pridelavi na podlagi členov 9 in 24.

- 7.3 Na kmetijskih gospodarstvih in gospodarstvih, ki se ukvarjajo z akvakulturo, se lahko shranijo alopatska veterinarska zdravila, tudi antibiotiki, če jih je predpisal veterinar za zdravljenje iz točke 1.5.2.2 dela II in točke 3.1.4.2(a) dela III Priloge II, če se shranjujejo na nadzorovani lokaciji in se vpišejo v evidenco iz člena 34(5).
- 7.4 Kadar izvajalci dejavnosti ravnaajo z ekološkimi proizvodi, proizvodi iz preusmeritve ali neekološkimi proizvodi, v kateri koli kombinaciji, in se ekološki proizvodi ali proizvodi iz preusmeritve shranjujejo v skladiščnih prostorih, kjer se shranjujejo tudi drugi kmetijski proizvodi ali živila, se:
- (a) ekološki proizvodi ali proizvodi iz preusmeritve hranijo ločeno od preostalih kmetijskih proizvodov ali živil;
 - (b) sprejmejo vsi ukrepi, da se zagotovi identifikacija pošiljk in prepreči mešanje ali zamenjava med ekološkimi proizvodi, proizvodi iz preusmeritve in neekološkimi proizvodi;
 - (c) pred skladiščenjem ekoloških proizvodov ali proizvodov iz preusmeritve izvedejo primerni čistilni ukrepi, katerih učinkovitost je bila preverjena, izvajalci dejavnosti pa vodijo evidenco teh postopkov.
- 7.5 Pri čiščenju in razkuževanju v skladiščnih prostorih se uporabljajo le sredstva za čiščenje in razkuževanje, ki so odobrena za uporabo v ekološki pridelavi na podlagi člena 24.
-

PRILOGA IV

IZRAZI IZ ČLENA 30

BG:	биологичен
ES:	ecológico, biológico, orgánico.
CS:	ekologické, biologické
DA:	økologisk
DE:	ökologisch, biologisch
ET:	mahe, ökoloogiline
EL:	βιολογικό
EN:	organic
FR:	biologique
GA:	orgánach
HR:	ekološki
IT:	biologico

LV: bioloģisks, ekoloģisks
LT: ekologiškas
LU: biologesch, ökologesch.
HU: ökológiai
MT: organiku
NL: biologisch
PL: ekologiczne
PT: biológico
RO: ecologic
SK: ekologické, biologické
SL: ekološki
FI: luonnonmukainen
SV: ekologisk.

PRILOGA V

LOGOTIP EKOLOŠKE PRIDELAVE EVROPSKE UNIJE IN ŠIFRE

1. Logotip

1.1 Logotip ekološke pridelave Evropske unije je skladen z naslednjim vzorcem:

1.2 Referenčna barva v barvah pantone je pantone zelena št. 376 in zelena (50 % cian + 100 % rumena), kadar se uporablja štiribarvni tisk.

- 1.3 Logotip ekološke pridelave Evropske unije se lahko uporablja tudi v črno-beli različici, kot je prikazana, in sicer le v primerih, ko uporaba barvnega logotipa ni praktično izvedljiva:

- 1.4 Če je barva ozadja na embalaži ali etiketi temna, se lahko znaki uporabijo v negativu, pri čemer se za ozadje uporabi barva embalaže ali etikete.
- 1.5 Če je logotip barvni na barvnem ozadju, zaradi česar je težko viden, se lahko uporabi zunanji razmejevalni rob okrog logotipa, da se izboljša kontrast z barvnim ozadjem.
- 1.6 Kadar so navedbe na embalaži enobarvne, se lahko logotip ekološke pridelave Evropske unije uporablja v isti barvi.

- 1.7 Logotip ekološke pridelave Evropske unije mora biti visok najmanj 9 mm in širok najmanj 13,5 mm; razmerje med višino in širino je vedno 1: 1,5. Pri zelo majhnih embalažah se lahko najmanjša velikost izjemoma zmanjša na višino 6 mm.
- 1.8 Logotip ekološke pridelave Evropske unije se lahko združuje z grafičnimi ali besedilnimi elementi, ki se nanašajo na ekološko pridelavo, pod pogojem, da ne preoblikujejo ali spreminjajo niti narave logotipa ekološke pridelave Evropske unije niti nobene od navedb, opredeljenih v skladu s členom 32. Kadar se logotip ekološke pridelave Evropske unije uporablja v povezavi z nacionalnimi ali zasebnimi logotipi v zeleni barvi, drugačni od referenčne barve iz točke 1.2, je lahko logotip ekološke pridelave Evropske unije v tej nereferečni barvi.

2. Šifre

Splošni format šifer je naslednji:

AB-CDE-999

pri čemer:

- (a) „AB“ je oznaka ISO države, v kateri se izvaja nadzor,

- (b) „CDE“ je tričrkovni izraz, kot ga bo določila Komisija ali vsaka država članica, na primer „bio“, „öko“, „org“ ali „eko“, ki vzpostavlja povezavo z ekološko pridelavo, in
- (c) „999“ je referenčna številka z največ tremi števki, ki jo:
- (i) pristojni organ vsake države članice pripiše nadzornemu organu ali izvajalcu nadzora, ki ga je pooblastil za izvajanje nadzornih nalog;
 - (ii) Komisija pripiše:
 - nadzornim organom in izvajalcem nadzora, ki jih Komisija priznava v skladu s členom 46;
 - pristojnim organom tretjih držav, ki jih Komisija priznava v skladu s členom 48.
-

PRILOGA VI

Vzorec certifikata

Vzorec certifikata v skladu s členom 35(1)) Uredbe (EU) 2018/...⁺
o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov

1. Številka dokumenta:	
2. (označite po eno okence, kot je ustrezno) ☐ Izvajalec dejavnosti ☐ Skupina izvajalcev dejavnosti – glej Prilogo	3. Naziv in naslov izvajalca dejavnosti ali skupine izvajalcev dejavnosti:
4. Dejavnost(-i) izvajalca dejavnosti ali skupine izvajalcev dejavnosti (izberite, kot je ustrezno): ☐ kmetijska pridelava ☐ priprava ☐ distribucija ☐ skladiščenje ☐ uvoz ☐ izvoz ☐ dajanje v promet	5. Ime, naslov in šifra nadzornega organa ali izvajalca nadzora nad izvajalcem dejavnosti ali skupino izvajalcev dejavnosti:
6. Kategorija(-e) proizvodov iz člena 35(7) Uredbe (EU) št. 2018/... ⁺ in metode pridelave (izberite, kot je ustrezno):	

⁺ UL: prosimo, vstavite številko uredbe.

– nepredelane rastline in rastlinski proizvodi, vključno s semeni in drugim rastlinskim razmnoževalnim materialom Metoda pridelave: ☐ ekološka pridelava, razen v obdobju preusmeritve ☐ pridelava v obdobju preusmeritve ☐ ekološka pridelava z neekološko pridelavo (v skladu s členom 9(7) Uredbe (EU) 2018/... ali v primeru priprave, distribucije, skladiščenja, uvoza, izvoza ali dajanja v promet)	Veljavnost certifikata od do
– živina in nepredelani proizvodi iz živine Metoda pridelave: ☐ ekološka pridelava, razen v obdobju preusmeritve ☐ pridelava v obdobju preusmeritve ☐ ekološka pridelava z neekološko pridelavo (v skladu s členom 9(7) Uredbe (EU) 2018/...⁺ ali v primeru priprave, distribucije, skladiščenja, uvoza, izvoza ali dajanja v promet)	Veljavnost certifikata od do

⁺ UL: prosimo, vstavite številko uredbe.

– alge in nepredelani proizvodi iz akvakulture Metoda pridelave: ☐ ekološka pridelava, razen v obdobju preusmeritve ☐ pridelava v obdobju preusmeritve ☐ ekološka pridelava z neekološko pridelavo (v skladu s členom 9(7) Uredbe (EU) 2018/...⁺ ali v primeru priprave, distribucije, skladiščenja, uvoza, izvoza ali dajanja v promet)	Veljavnost certifikata od do
– predelani kmetijski proizvodi, vključno s proizvodi iz akvakulture, namenjeni za hrano Metoda pridelave: ☐ pridelava ekoloških proizvodov ☐ pridelava proizvodov iz preusmeritve ☐ ekološka pridelava z neekološko pridelavo (v skladu s členom 9(7) Uredbe (EU) 2018/...⁺ ali v primeru priprave, distribucije, skladiščenja, uvoza, izvoza ali dajanja v promet)	Veljavnost certifikata od do

⁺ UL: prosimo, vstavite številko uredbe.

– krma Metoda pridelave: ☐ pridelava ekoloških proizvodov ☐ pridelava proizvodov iz preusmeritve ☐ ekološka pridelava z neekološko pridelavo (v skladu s členom 9(7) Uredbe (EU) 2018/...⁺ ali v primeru priprave, distribucije, skladiščenja, uvoza, izvoza ali dajanja v promet)	Veljavnost certifikata od do
– vino Metoda pridelave: ☐ pridelava ekoloških proizvodov ☐ pridelava proizvodov iz preusmeritve ☐ ekološka pridelava z neekološko pridelavo (v skladu s členom 9(7) Uredbe (EU) 2018/...⁺ ali v primeru priprave, distribucije, skladiščenja, uvoza, izvoza ali dajanja v promet)	Veljavnost certifikata od do

⁺ UL: prosimo, vstavite številko uredbe.

– ostali proizvodi iz Priloge I k Uredbi (EU) 2018/...⁺ ali proizvodi, ki ne spadajo v prej navedene kategorije (navedite): Metoda pridelave: ☐ pridelava ekoloških proizvodov ☐ pridelava proizvodov iz preusmeritve ☐ ekološka pridelava z neekološko pridelavo (v skladu s členom 9(7) Uredbe (EU) 2018/...⁺ ali v primeru priprave, distribucije, skladiščenja, uvoza, izvoza ali dajanja v promet)	Veljavnost certifikata od do
Ta dokument je bil izdan v skladu z Uredbo (EU) 2018/...⁺ kot potrdilo, da izvajalec dejavnosti ali skupina izvajalcev dejavnosti (izbrati ustrezno) izpolnjuje zahteve iz te uredbe.	
Datum, kraj: Podpis v imenu nadzornega organa ali izvajalca nadzora, ki je izdal dokument:	

⁺ UL: prosimo, vstavite številko uredbe.

Priloga – seznam članov skupine izvajalcev dejavnosti, kakor je opredeljena v členu 36 Uredbe (EU) 2018/...⁺

Ime člana	Naslov

⁺ UL: prosimo, vstavite številko uredbe.